

ÅRSREDOVISNING 2010

UPPSALA KOMMUN

Kommunfullmäktige 2011-05-02

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Viktiga händelser under året	3
Kommunstyrelsens ordförandes kommentar	4
Stadsdirektörens kommentar	5
Organisationsschema	6
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	7
Uppsala kommuns styrmodell	7
Omvärldsanalys	8
Verksamhetsövergripande styrning	11
Årets investeringar	16
Medarbetare och ledare	18
<i>Uppsala kommuns samlade verksamhet</i>	24
Politisk verksamhet, kommunledning och gemensam verksamhet	24
Infrastruktur, stadsutveckling, skydd m.m.	31
Fritid och kultur	39
Pedagogisk verksamhet	44
Vård och omsorg	56
Särskilt riktade insatser	70
Affärsverksamhet	74
<i>Finansiell analys och räkenskaper</i>	77
Finansiell analys av Uppsala kommun	77
Finansiell analys – sammanställd redovisning	85
Finansförvaltning	88
Nämnder och styrelser	89
Bolagen	104
Resultaträkning	111
Specificerad resultaträkning	112
Kassaflödesanalys	113
Arvoden, löner till förtroendevalda och direktörer	125
Redovisningsprinciper	127
Beslut	128
Revisionsberättelse	129
Våra pengar	130
Externa utförare inom Uppsala kommuns vård och omsorg	133
Ord och begrepp	135

Viktiga händelser under året

- För sjunde året i rad redovisar Uppsala kommun ett positivt resultat. Årets resultat blev 335 miljoner kronor. Det goda resultatet gjorde det möjligt att som extra ordinär post redovisa bidraget till citybanan i Stockholm med 168 miljoner kronor.
- Med Uppsala klimatprotokoll startade kommunen ett samarbete med företag och organisationer för att föra klimatfrågorna framåt.
- Uppsala kommun blev förvaltningsområde för finska.
- Uppsala kommun deltog i världsutställningen i Shanghai.
- Beslut om arenor och utbyggnad av Fyrishov.
- Ny översiktsplan för kommunen.
- Antalet turistnätter ökade med 11 procent.
- Kommunens befolkning ökade med 3 036 personer.
- Publikrekord på SM-bandyfinalen med 25 570 besökare.
- Uppsala kommun ökade kommunikationen med medborgarna via sociala medier.

Kommunstyrelsens ordförandes kommentar

Ännu ett bra år för Uppsala

Uppsala är väldigt attraktivt. Låg arbetslöshet, många fler nya innevånare och hög ranking för de båda universiteten är tydliga uttryck för detta. Det går också väldigt bra för Uppsala kommun. Verksamhetens omfattning, kvaliteten som nåtts och det ekonomiska utfallet visar att Uppsala kommun har haft ett mycket bra år trots svårigheterna i omvärlden.

Den kommunala verksamheten håller en hög standard. Genom utmanarrätten och de upphandlingar som görs vet medborgarna att den service som erbjuds håller hög kvalitet till ett bra pris. Trots kraftigt ökade volymer på de flesta områden, tillsammans med ofta förbättrad kvalitet, så klarar verksamheterna i nästan samtliga fall sin ekonomi.

Under de två senaste åren har antalet innevånare ökat med över 7 000 personer. Det är glädjande att Uppsala har en sådan attraktivitet. En stor del av landets kommuner får se krympande befolkning. Befolkningsstillväxten skapar stora utmaningar på olika områden, bland annat inom förskolan. Bara under 2010 var det 370 fler barn i förskoleverksamhet än året före. Ansträngningarna att klara en så omfattande ökning av verksamheten har varit omfattande. Föräldrarna ger också verksamheten ett bättre betyg än vid föregående mätning.

Bostadsbyggandet, som stramades åt av flera bostadsproducenter på grund av osäkerheten under den värsta delen av finanskrisen, ökar igen. Det skapar en viktig förutsättning för en fortsatt positiv utveckling. Den under året antagna översiktsplanen ger viktiga framtidsförutsättningar.

Uppsala har god ordning i ekonomin. Överskottet blev avsevärt bättre än budgeterat. Det beror på flera orsaker men den viktigaste var att verksamheterna klarat god kostnadskontroll trots

de omfattande volymfluktuationerna i verksamheterna. Extra avsättningar till pensioner och kollektivtrafikinvesteringen Citybanan kan därför göras.

Klimatarbetet har utvecklats mycket bland annat genom det systematiska arbetet med klimatprotokollet. Genom samordning av de kommunala transportererna har omfattande miljövinster uppnåtts. Åtgärder i centrala Uppsala har medfört att viktiga kvalitetsmål för miljön uppnåtts. Kollektivtrafiken ökar kraftigt bland annat som ett resultat av satsningen på stomlinjer.

Ett omfattande arbete har bedrivits för att flera arenor, bland annat för idrotten, ska kunna förverkligas. Uppsala rankas också numera som Sveriges fjärde starkaste idrottsstad.

Flera kulturella händelser har fått omfattande uppmärksamhet. Bland dessa stadsteatern, som landets mest dynamiska scen och resecentrum för den konstnärliga utsmyckningen av Tony Cragg.

Insatserna på vård och omsorgsområdet fortsätter utvecklas. Vårdboendeplatserna blir fler. Vårdboendet Bernadotte som öppnades 2010, är ett i raden som tagits i bruk de senaste åren.

Satsningar på de unga eleverna i skolan har varit lyckad. Resultaten i de nationella proven för årskurs 3 förbättrades liksom de nationella proven för årskurs 5.

Entreprenörskap ska gå som en röd tråd från förskolan till gymnasieskolan.

Förtroendevalda och medarbetarna har gjort fantastiska insatser för att Uppsala ska vara en bra kommun att leva i. Vi kan alla vara stolta när vi ser alla goda resultat.

Gunnar Hedberg
Kommunstyrelsens ordförande

Stadsdirektörens kommentar

Sju goda år och Uppsala växer vidare

Årets resultat 335 miljoner kronor är glädjande. Det goda resultatet gjorde det möjligt att vid ett och samma tillfälle avsätta det beslutade bidraget till citybanan med 168 miljoner kronor. Genom avsättningen till citybanan frigörs ett utrymme för kommande års verksamhet motsvarande sju miljoner kronor per år. Kommunen har klarat sju år med positivt resultat. Det har varit en ekonomi i balans med god marginal. Årets resultat klarades genom att kostnadsökningarna bromsades. De finansiella målen har uppnåtts. Kreditbedömningsinstitutet Standard & Poor's årliga bedömning av kommunens ekonomi ger oss en oförändrad rating AA+/stabil. Min förhoppning är att vi inom två år ska kunna visa upp AAA.

Uppsalas befolkning fortsätter att öka. Vi har ökat vår befolkning med dryga 7 000 personer på två år varav 3 036 personer under 2010. Vi är en kommun där företagen går bra och tillväxten skapas i gränssnittet mellan det offentliga, med universiteten i spetsen och näringslivet.

Vår kommun ligger i en tillväxtregion med en gemensam arbetsmarknad. Navet Uppsala – Stockholm blir allt viktigare. Det är en önskan jag har att Uppsala ska nämnas bland de övriga stora städerna: Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala. Troligtvis kommer vi att under 2011 passera gränsen 200 000 invånare.

Miljöfrågorna var i fokus även detta år. Med Uppsala klimatprotokoll startade kommunen ett strategiskt samarbete med viktiga företag och organisationer, en bred lokal samverkan.

Allt sedan jag för nio år sedan började mitt arbete i Uppsala kommun har jag drivits av viljan att öka vårt samarbete med viktiga partner. Det är tillsammans vi utvecklar kommunen. Ensam är inte stark idag. Det är

genom samarbete som en ort stärks. Under året togs beslut om viktiga arenor, ofta i samspel med företag och föreningar. Beslut togs också om en utbyggnad av Fyrishov. Uppsala Tourism har utvecklats till ett destinationsbolag. Varumärket stärktes i samspel med viktiga partner, liksom Världsklass Uppsala där de större aktörerna bidrog till att vi ska synas nationellt och internationellt. Tillsammans är ordet!

Tillsammans med Svenska bandyförbundet har vi också utvecklat bandyfinalen. Ett arrangemang för hela Uppsala. Publikrekord sattes med 25 570 besökare i ett snöoväder vi sent kommer att glömma.

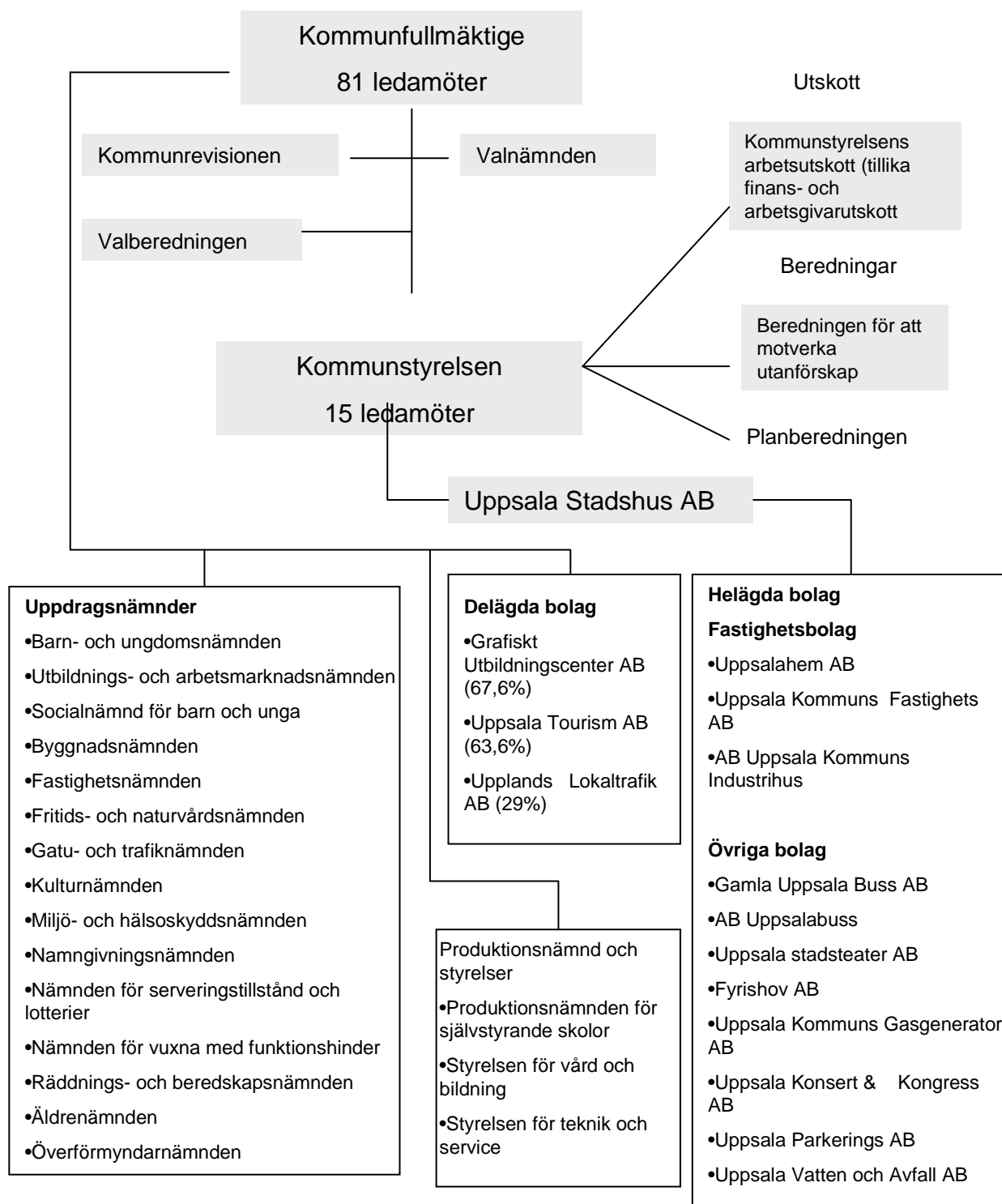
Uppsala märks som eventstad. Beläggningen av våra hotell har ökat betydligt mera än övriga Sverige och mest på tio år. Uppsala konsert- och kongress är en viktig mötesplats. Stadsteatern märks i landet och Reginateatern har ett intressant utbud. Vi är en fin kulturstad och grunden lades under året för spännande lösningar vad gäller konsten.

Uppsala kommun ligger i främsta ledet av landets kommuner när det gäller sociala medier. Vi vågar pröva och vi vågar testa nytt!

Uppsala växer och stärker sin attraktivitet och det är lätt att uppleva den känslan om man tar en promenad i området kring resecentrum, Vaksala torg och Årummet. Uppsala förnyas och förändras men har ändå med sig sin historia. Vårt kraftfält ligger i brytningspunkten mellan framtid och historia och att utveckla och bevara. Uppsalas starka ekonomi ger handlingsutrymme. Till sist; Uppsala är en fin kommun och en ort att vara stolt över.

Kenneth Holmstedt
Stadsdirektör

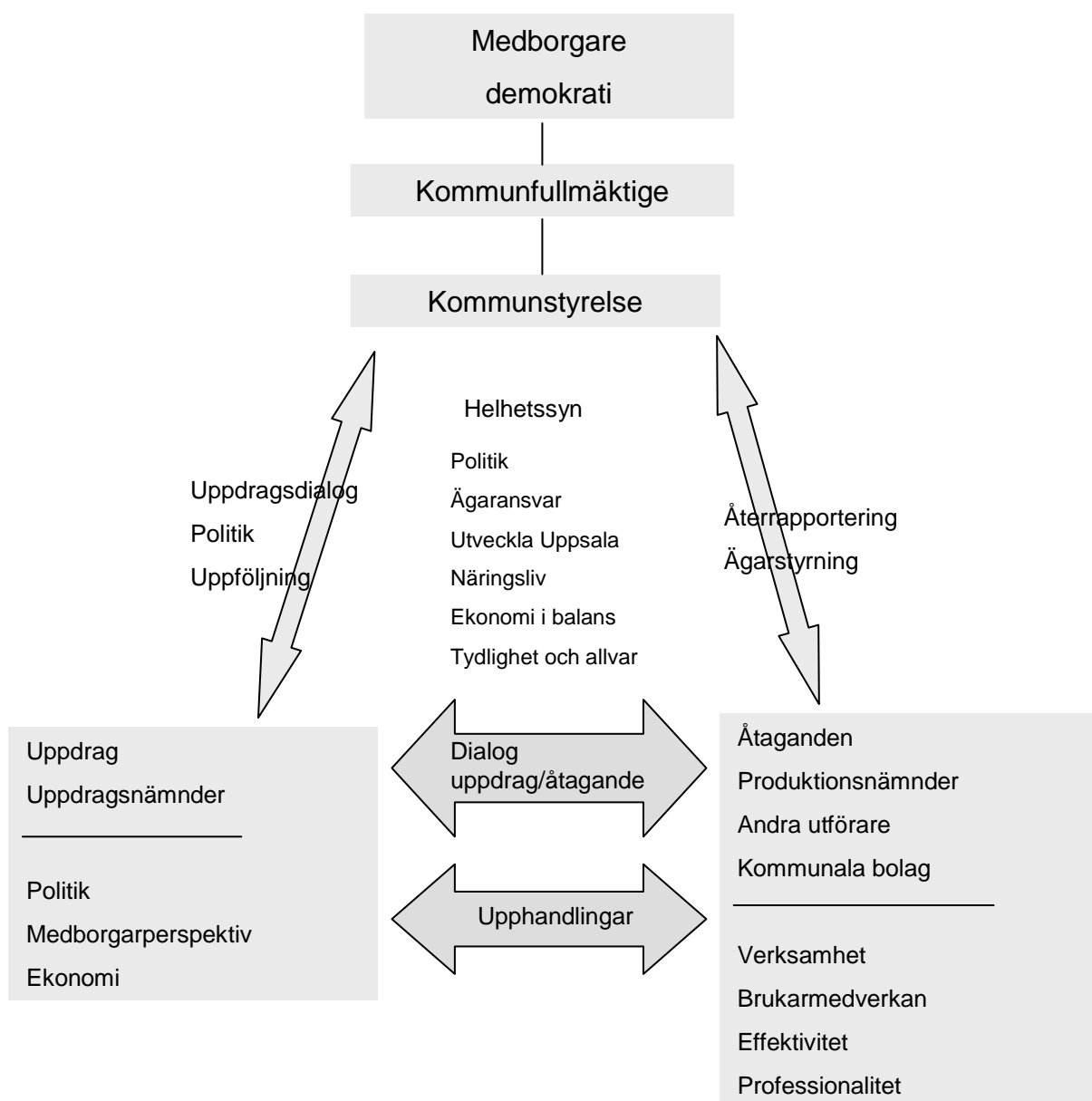
Organisationsschema

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Uppsala kommuns styrmodell

Kommunens styrmodell bygger på en konsekvent ansvarsfördelning mellan kommunledning, uppdragsgivande nämnder och tjänsteproducerande nämnder. Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen står för helhet och äger kommunens gemensamma tillgångar. De flesta av kommunens nämnder ska koncentrera sig på att i medborgarnas intresse formulera och ge uppdrag till producenter av kommunala tjänster. Producenterna är antingen medarbetare i kommunen eller finns på den privata marknaden.

Omvärldsanalys

Fortsatt stark befolkningstillväxt

Uppsala kommun ökade med cirka 3 000 personer under år 2010. Befolkningstillväxten var lägre än 2009, men nivån är hög historiskt sett och sett gentemot andra kommuner. Kommunens befolkningsförändring samvarierar med nyproduktionen av bostäder. Det är fler som flyttar till Uppsala än som flyttar ut. Det gäller både i förhållande till riket i övrigt och till utlandet. Flyttningsvinsterna med utlandet har huvudsakligen två anledningar. Dels erbjuds internationellt sett mycket goda utbildningsmöjligheter vid kommunens båda universitet, dels sker en relativt stor flyktinginvandring. Liksom andra universitetsorter har Uppsala en ung och välutbildad befolkning. Födelseöverskottet uppgår årligen till mer än 1 000 personer. Andelen pensionärer kommer att öka för varje år nu när 40-talisterna uppnår pensionsåldern, men det stora behovet av omsorg dröjer ännu några år.

När vår befolkning ökar så ökar även det åtagande som en kommun har gentemot sina medlemmar. Tydligast är det inom den pedagogiska verksamheten där nästan varje individ innebär ytterligare ett barn i förskola och en elev i grundskola eller gymnasium. För Uppsala har särskilt ökningen av barn i åldern 1 till 5 år inneburit ett utökat åtagande, oavsett i vilken form som verksamheten bedrivs. Genom att ålderskullarna mellan 6 och 18 år balanserat varandra, i den mån att ökningar i de lägre åren motsvarats av minskningar i de högre, har åtagandet för grundskola och gymnasium varit relativt konstant de senaste åren.

Bland de äldre, dvs Uppsala-bor äldre än 65 år, sker en svag ökning i antal vilket medfört en motsvarande svag ökning av omsorgsinsatser för äldre. Den ökning som varit är dock liten jämfört med vad vi ser inom de kommande 10 åren. Här smyger sig på en ökad efterfrågan av äldreomsorg som redan nu måste börja planeras för.

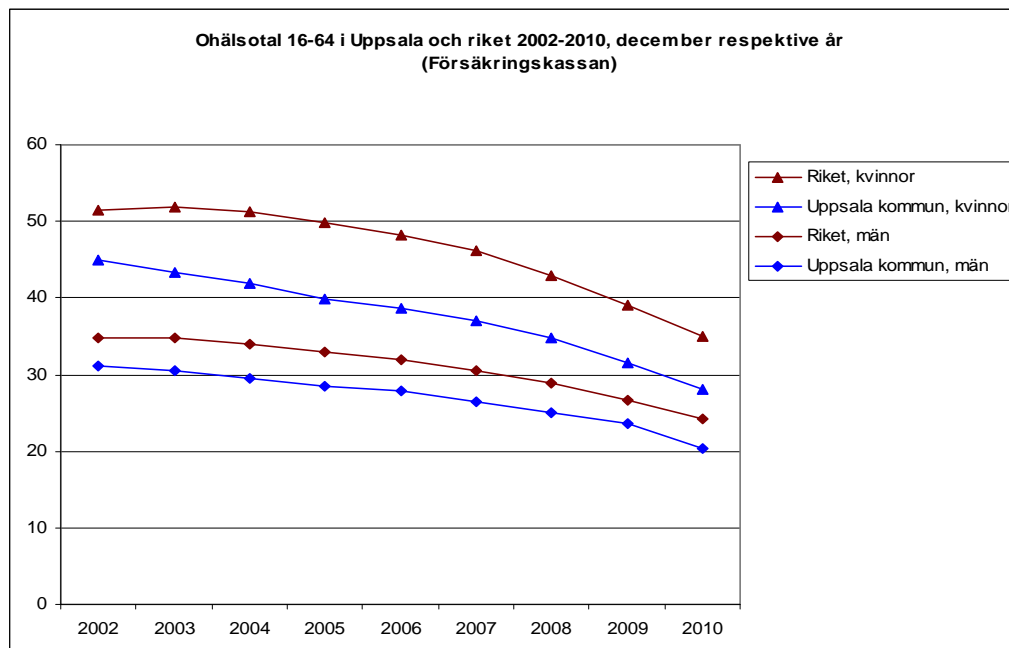
Inom andra områden av det kommunala ansvaret är kopplingen mellan åldersstruktur och det åtagande som uppstår inte lika tydlig. Vi ser att antalet personer som har en funktionsnedsättning ökar och att det inte handlar om ålder utan mer om att Uppsalas befolkning växt i sig. Med en oförändrad andel som behöver stöd så ger en ökad befolkning ett ökat antal personer som har behov av insatser.

Hållbar utveckling

En hållbar samhällsutveckling innefattar sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter. Alla delarna är lika viktiga och måste gå i fas för att vi ska få ett långsiktigt hållbart samhälle.

Folkhälsa

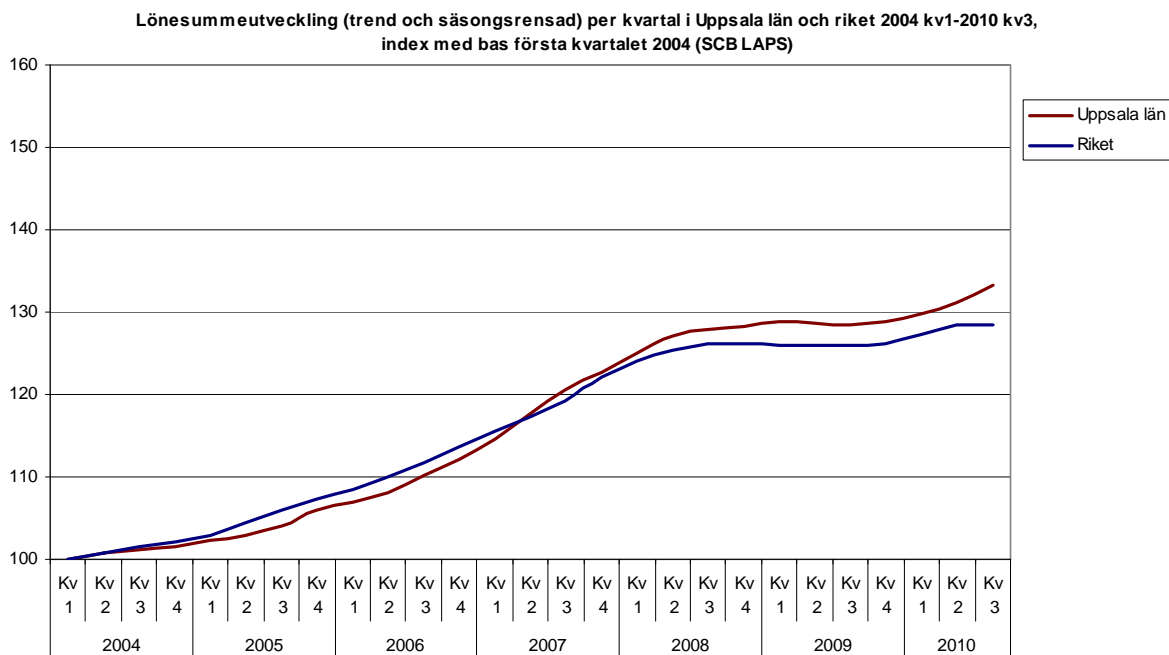

Det allmänna hälsotillståndet och antalet ohälsodagar utvecklades i positiv riktning. Skillnaderna i ohälsotal mellan könen fortsatte också att minska. Skillnaderna mellan olika områden är dock fortfarande stora. Även valdeltagandet varierade mellan olika stadsdelar, mellan 71 till 92 procent, men var generellt högt i Uppsala.

Andelen bidragssökande ökade under 2010, men i slutet av året kom en minskning vilket talar för att trenden kan ha vänt. Majoriteten av dem som fick ekonomiskt stöd var arbetslösa. Antalet anmälda våldsbrott ökade under året och ligger nu på samma nivå som för riket i stort. Den medborgarundersökning (SCB) som genomfördes 2010 visar att tryggheten ändå upplevs bättre än för jämförbara kommuner.

Tillväxt

Uppsala verkar ha klarat konjunkturedgången bättre än riket i helhet och under 2010 tog utvecklingen ny fart. Det gäller till exempel lönesummeutvecklingen som efter stagnering under år 2008- 2009 tog ny fart mot slutet av år 2009 och år 2010. Även antalet nyanmälda platser hos Arbetsförmedlingen vände upp under 2010 efter ett par års minskningar och Nyföretagandet ökade också kraftigt i kommunen. Trots detta hade kommunen färre egna arbetstillfällen per invånare än i jämförbara universitetsstäder och i riket i stort. Samtidigt hade staden betydligt fler arbetstagare, vilket förklaras av den omfattande nettopendlingen till Stockholms län.

Antalet påbörjade bostäder steg åter under år 2010. Nivån på bostadsbyggande var under andra kvartalet det högsta för Uppsala kommun sedan första kvartalet år 2008.

Klimat och miljö

De totala utsläppen av växthusgaser i Uppsala har ökat de senaste åren och skattas år 2010 till att vara tillbaka på samma nivå som år 1990. Kommunen har i Översiktsplan 2010 antagit kraftfulla mål för en ökad andel resande i kollektivtrafik, för klimatet, hälsan och en attraktiv stad. Positivt är att antalet resor med Upptåget ökade igen efter en nergång år 2009. Resandet med stadstrafikens bussar ökade med 9 procent år 2010 och är på god väg mot den eftersträlvade fördubblingen till år 2020.

Partikelhalten i luften på Kungsgatan minskade och för första gången sedan 2001 överskreds inte miljö kvalitetsnormen. Halterna av kvävedioxid steg dock under året till över tillåtet värde. Med en växande befolkning blir det allt viktigare att värna de vattenresurser vi har. Bara ett fåtal av kommunens sjöar och vattendrag hade år 2010 god status.

Verksamhetsövergripande styrning

Delaktighet

Riktade insatser skapar delaktighet

Delaktighet är en viktig demokratifråga. Att människor känner sig delaktiga och har möjlighet att påverka sin vardag är viktigt för hållbar utveckling. Många insatser i den kommunala verksamheten syftade till att öka delaktigheten.

Till barn som i högre grad riskerar framtida utanförskap ges riktade insatser genom resursfördelning till fritidsgårdar, förskolor och skolor. Samlingspunkter som Treklängen och Stenhagens bildnings- och kulturcentrum, erbjöds läxcoach och familjecentrat arbete

För äldre finns träffpunkter och lunchrestauranger. Dessa har utvecklats mot ökad andel hälsofrämjande insatser med fysisk inriktning. Antalet besök vid träffpunkter hade en kraftig uppgång under 2010.

System för kontakt med medborgarna

Möjligheten att komma i kontakt med kommunen har blivit bättre. Exempel på detta är ett telefonnummer för felanmälan dit medborgarna kan anmäla skador och klotter i stadens offentliga rum. Information på Internet, medborgarmöten och trygghetsvandringar är andra sätt som användes för att skapa delaktighet. Inför och efter omvandlingen av grönstråket mellan Gottsunda centrum och Gottsunda-gipen användes både informationsmöten och trygghetsvandringar. Resultatet blev högre delaktighet från medborgarna. Andra exempel är medborgarmöten kring våld i nära relationer samt kring bostad med särskild service. Öppna nämndsammanträden användes vid flera tillfällen under året. Effekterna är svåra att bedöma, men sannolikt bidrar öppna sammanträden till ökad delaktighet.

Samverkan och öppenhet ger delaktighet

De kommunala bolagen jobbar med delaktighet utifrån sina uppdrag. Brukare och kunder tillfrågas ofta och resultaten redovisas i form av kundnöjdhet. Publikundersökningar, riktade satsningar mot vissa grupper och webbforum används för att skapa delaktighet. Dialog- och informationsmöten är andra sätt som används. Uppsala Vatten har under året deltagit i offentliga samrådsmöten exempelvis inom ramen för fysisk planering.

Kontinuerlig dialog mellan fastighetsägare och Hyresgästförening skapar inflytande i bostadsbolagens arbete. Effekterna av 2010 års arbete är att dialogen mellan exempelvis Uppsala kommuns fastighetsbolag och Hyresgästföreningen resulterat i att alla önskemål om åtgärder som hyresgästföreningen satte upp i början av året har genomförts.

Arbete

Meningsfull sysselsättning för alla

En meningsfull sysselsättning är viktig för alla människor.

Ett mål är att minska antalet arbetslösa som har funktionsnedsättning. I november 2010 var det 475 personer en ökning jämfört med redovisningen i slutet av 2008.

Antalet besök vid träffpunktsverksamheter för psykiskt funktionsnedsatta mot mer strukturerad sysselsättning ökade under året. För gruppen 65+ som har insatser enligt LSS finns särskild dagverksamhet inrättad. Dessa personer har möjlighet att få förlängd insats med två år utöver den 65-årsgräns som lagen anger.

Praktik skapar arbete

Flera verksamheter och bolag i kommunen tog emot praktikanter som är i slutet av sin utbildning eller i arbetsmarknadsåtgärder. I vissa fall har det lett till riktiga jobb. Några bolag uppger dock att frågan kring arbete inte är tillämpbar inom deras område.

Gamla Uppsala Buss AB (GUB) har sedan flera år tillbaka ett samarbete med Arbetsförmedlingen. Under 2010 fortsatte GUB att rekrytera nya bussförare. Effekten är att 30 personer fått utbildning av GUB och därefter anställning.

Trygghet

Viktigt med trygghet för alla

Trygghet för medborgarna kan innebära att man är trygg i det offentliga rummet men också att man är trygg i de verksamheter kommunen erbjuder. Genom att möta kundbehov och ha dialog med kunder och brukare ökar medvetenheten och tryggheten. Det handlar om tillgång till information genom webb, självservice via Internet, telefon och genom personligt besök. I vissa fall sker övervakning genom väktare kameror för att öka tryggheten. Under året har enkelt avhjälpna hinder i publika lokaler genomförts.

Trygghet, studiero och antimobbingsarbete är prioriterade områden i Uppsalas skolor. Majoriteten av eleverna känner sig trygga och många elever känner studiero.

Genom olika former av insatser i hemmet såsom hemvård, larm och bostadsanpassning skapas förutsättningar för äldre personer att känna trygghet i det egna hemmet. För anhöriga finns Anhörigcentrum, Kunskapscentrum och mötesplats. Effekten av nöjdkundindex som genomfördes 2010 inom hemtjänsten är att 82 procent ger 6 eller högre i nöjdhet på en tiogradig skala. Effekten är att 87 procent är nöjda eller mycket nöjda med hemvården. Färdtjänsten arbetar för att säkerställa ledsagning till och från bussar och tåg, för att dessa resesätt ska vara tillgängliga och trygga för samtliga personer med funktionsnedsättning.

Jämställdhet och jämlikhet

Medvetenheten om vikten av likabehandling ökar

Förskolor och grundskolor jobbar systematiskt med likabehandlingsplaner. För att säkra att biståndsbedömningen sker enhetligt finns en utskottsberedning för sociala biståndsbeslut. I avtal avseende råd och stöd inom individ och familjeomsorgen beaktas jämställdhet. Beslut att rekrytera tillgänglighetssamordnare fattades 2010.

Brandförsvaret deltog i ett jämställdhetsprojekt 2010. Syftet är att starta ett hållbart och strategiskt arbete för en jämställd medborgarservice. Effekterna som förväntas av detta arbete

är till exempel fler kvinnliga brandmän. I de kommunala bostadsbolagen finns en uthyrningspolicy för att säkra likabehandling. Några effekter av arbetet är inte redovisade.

Hälsosamt liv

Skapa förutsättningar för god hälsa lönar sig

Kommunen är en viktig aktör för att skapa förutsättningar för medborgarna till ett hälsosamt liv. Friskt vatten och en god livsmiljö är grundläggande förutsättningar för detta. Därutöver kan hälsa stimuleras och förebyggas på olika sätt utifrån olika behov.

Under året genomfördes utbildningsdagar kring barn som inte går till skolan, en grupp som kan vara en riskgrupp för utanförskap och droger. Arbetet med att förhindra och minska tidig alkoholanvändning hos barn och ungdomar pågår. Effekterna är ej redovisade.

Familjecentraler i samverkan med landstinget ökar möjligheten till tidiga insatser.

Anhörigstöd utvecklades under året och visar kraftig ökning jämfört med föregående år. Effektmålet på 600 personer är uppnått med bred marginal. Antalet hälsofrämjande aktiviteter ökade successivt vid träffpunkterna vilket svarar mot efterfrågan hos målgruppen. Någon metod är ännu inte utarbetad för att mäta hälsofrämjande aktiviteter med fysisk inriktning. Förfrågningsunderlagen till producenter utvecklades under året. Där understryks vikten av att brukare vid boende med särskild service ges möjlighet till kultur- och friskvårdsaktiviteter med stöd av personal.

Under året deltog Uppsala kommun i den så kallade uppmärksamhetsveckan kring kost och fysisk aktivitet med aktiviteter för medborgarna. Effekten blev positiv uppmärksamhet för Uppsala kommun och olika sektorer inom kommunen möttes och påbörjade ett samarbete.

Utbyggnad av cykel- och gångvägar samt tillgång till färdtjänst har skapa möjlighet för medborgarna möjlighet att kunna leva ett aktivt liv till gagn för kropp och själ. Effekterna av de utbyggda cykel- och gångvägarna är ännu ej kontrollerade men kan bidra till att fler cyklar och går.

Förebyggande arbete ger effekt

Brandförebyggande arbete riktat till barn och invandrarkvinnor genomfördes under året.

Projekt är påbörjat för att öka brandsäkerheten för äldre genom tekniska brandskyddsåtgärder.

De vanligaste olyckorna är fallolyckor och cykelolyckor. Statistik och samordning kan sannolikt utvecklas för att minska antalet olyckor. 2010 genomfördes två skyddsronder i stadstrafiken där bl.a. olyckrisker i gatumiljön diskuterades.

Under året skedde väsentligt fler tillsynsärenden kring ansvarsfull alkoholserving än under tidigare år. Utbildning inom livsmedelskontroll skedde under året. Indikatorer visade att kunskapen och insikter om hälsoskyddsfrågorna successivt ökar, men att det finns sådana brister att de mål som finns för 2013 inte kommer att uppnås.

Besöken till stadsteatern ökade under året och kan bidra till god hälsa liksom andra kulturaktiviteter genom mental rekreation. Även tillgången till motions- och simhallar så som Fyrishov och Gottsundabadet bidrar till möjligheten till en god hälsa.

Klimatförändringen

Den största delen av utsläpp av växthusgaser står transportsektorn för. Det är angeläget att minska utsläppen för att nå hållbar utveckling.

Ett särskilt system har utvecklats som kallas hållbarhetsportalen där verksamheter rapporterar in sina resor och satsar på miljöbilar. Effekten är att betydligt större del av de körda milen, 62 procent, sker med miljöbil. För att effektivisera varutransporterna påbörjades ett ruttoptimeringsprojekt. Projektet gav en effektivisering av transportarbetet på, i snitt, sex procent.

Energiåtgång mäts i befintliga byggnader och vid nybyggnation tas hänsyn till det mest energivänliga byggnadssättet som en del i att minska klimatgasutsläppen. Vid anskaffande av skollokaler samt i myndighetsutövning för familjehem och i hem för vård och boende beaktas närhetsprincipen. Några effektmål är dock inte redovisade.

Kommunen arbetar med att öka kunskapen om energifrågor på stora företag och företag med hög energiförbrukningen. 2011 avslutas arbetet för att få större miljöfarliga verksamheter att genomföra energikartläggningar vilket ska leda fram till åtgärdsförslag. Förutsättningarna att nå målet bedöms som mycket goda. Den samlade minskningen av koldioxid för de ovanstående åtgärderna kan komma att uppgå till mellan 6 000 och 7 000 ton per år.

Hastighetsbegränsning infördes till 30 kilometer i timmen i centrala staden, samt förbud för bilar med dubbdäck på Kungsgatan. Mätningar visar att trafiken har minskat på flera gator i centrum och miljökvalitetsnormen för partiklar (PM10) har uppfyllts.

Produktionen av biogas och biogödsel av matavfallet görs av Uppsala Vatten AB. Biogödseln ersätter konstgödning vilket minskar uttaget av exempelvis fosfor ur naturen. Biogasen uppgraderas till fordonsgas som ersätter fossila bränslen för fordonstrift.

Gamla Uppsala Buss AB har i sitt miljöarbete målet att minska andelen fossilt bränsle i verksamheten. Under 2010 köptes enbart biogasdrivna fordon, totalt 22 stycken, fördelat på normalbussar, ledbussar och kortbussar. Antalet biogasdrivna fordon ökade från 54 fordon till 62 fordon, vilket i sin tur bidrog till minskade utsläpp av CO₂.

Företagsklimat

Samtliga nämnder samverkade aktivt i någon form med näringslivet och detta utvecklades vidare under året. En allt större andel av vården och omsorgen är genom upphandling konkurrensutsatt. Utveckling av förenklade förfrågningsunderlag pågick under året. Effekten är att mindre aktörer har möjlighet till etablering på marknaden.

Under hösten påbörjades projektet Gnistan – Entreprenörskap i skolan i Uppsala. Projektet är en utbildningssatsning som drivs av Uppsala kommun i samverkan med Ung Företagsamhet.

Ansträngningar påbörjades för att skapa nya tomtområden för näringslivets olika behov. Effekter uppnås med början 2011/2012, genom att ett stort markinnehav då beräknas vara planlagt och klart för försäljning i östra Fyrislund. Förberedelser för bättre marknadsföring av och information kring kommunens näringslivsmark pågår. Effekter av detta uppstår 2011.

I takt med att Uppsala kommun expanderar omvandlas gamla industriområden till bostadsområden för att kunna tillgodose Uppsalabornas växande behov av centralt belägna bostäder. AB Uppsala Kommuns Industrihus förvärvade under året Scans gamla lokaler. Därmed står 30 000 kvadratmeter till näringslivets förfogande. Effekten är möjlighet till nyetablering och förnyad växtkraft för Uppsala.

Årets investeringar

Nettoinvesteringar per verksamhet i kommunen	2008	2009	2010
Politisk verksamhet	0	0	0
Infrastruktur, skydd mm	215	160	186
varav resecentrum	96	31	-5
Fritid och kultur	50	21	44
Pedagogisk verksamhet	277	230	265
Vård och omsorg	24	5	8
Särskilt riktade insatser	21	2	8
Affärsverksamhet	104	1	2
Kommunledning och gemensam verksamhet	33	69	45
Summa nettoinvesteringar	724	488	559

Under året investerade kommunen för 606 miljoner kronor jämfört med 540 miljoner kronor föregående år. Kommunen fick 2010 investeringsbidrag på 48 miljoner kronor, jämfört med 51 miljoner kronor förra året. Anläggningstillgångar såldes till ett värde av 162 miljoner kronor.

Årets nettoinvesteringar (bruttoinvesteringar med avdrag för investeringsbidrag) uppgick till 559 miljoner kronor.

Kommunen investerade 369 miljoner kronor i fastigheter, 131 miljoner kronor i maskiner och inventarier, 2 miljoner kronor i bostadsrätter. Pågående investeringar i bokslutet är 57 miljoner kronor.

Av den totala investeringsbudgeten användes 62 procent. Av de medel som inte förbrukats överförs 280 miljoner kronor till 2011.

En stor del av investeringarna gjordes inom den pedagogiska verksamheten. Fler förskoleplatser behövdes för att klara det utökade behovet. Investeringar har gjorts i nyproduktion men även genom ombyggnationer av förskole- och skollokaler. Grundskolor och gymnasieskolor byggdes om och renoverades i enlighet med plan.

Resecentrumprojektet fortsatte under 2010 och kommer att invigas i sin helhet i december 2011.

En utbyggnad av centrala staden fortsatte under 2010 med bland annat delen Bangårdsgatan – Bäverns gränd. Korsningspunkterna blev klara vid Kungsängsleden – Kungsgatan och Kungsängsleden – Stålgatan. Trafiksäkerhetshöjande åtgärder för gång- och cykeltrafiken gjordes på Vattholmavägen och Säbygatan.

Efterfrågan på tomtmark för handel och övriga verksamheter har varit fortsatt hög under 2010 och det finns nu ett stort behov av ytterligare mark för dessa verksamheten inom den närmaste framtiden.

Kommunen har sålt mark till bostäder till ett värde av 145 miljoner kronor och för verksamheter till ett värde av 202 miljoner kronor.

Sammanställd redovisning

Årets investeringar i materiella anläggningstillgångar (bostadsrätter exkluderade) uppgår netto (efter avdrag för investeringsbidrag) till 1 838 miljoner kronor jämfört med 1 185 miljoner kronor föregående år. Kommunens andel av investeringarna uppgår till 557 miljoner kronor, varav större delen avser infrastruktur och skollokaler. De kommunala bolagen står för 1 281 miljoner kronor, eller 70 procent, av den totala investeringsvolymen. Det motsvarar en ökning med 548 mnkr jämfört med 2009. Huvuddelen av bolagens investeringar avser bostäder, om-och tillbyggnad av Gottsunda Centrum, förvärv fastigheter samt vatten- och avfallsverksamhet.

Balansomslutningen för den kommunala verksamheten inklusive bolagen ökade från 14 679 miljoner kronor 2009 till 15 389 miljoner kronor 2010.

Medarbetare och ledare

Kommunen

Upphandlingar med verksamhetsövergång

Under året genomfördes upphandlingar av vissa verksamheter främst inom vård- och omsorgsområdet, där några verksamheter efter avslutad upphandling övergått i annan regi.

Svårt att rekrytera förskollärare

På grund av demografiska förändringar planerar kommunen att anställa fler medarbetare inom förskolan. Konkurrenten om nya medarbetare har ökat. Uppsala har, med den tydliga profilen som utbildningsstad, en gynnsam position med god tillgång till välutbildad arbetskraft inom många av verksamhetsområdena. Dock ökade svårigheterna när det gäller rekrytering av behöriga förskollärare, vilket har fått till följd att kommunen inte fullt ut lyckats anställa så många förskollärare som önskat. Begynnande rekryteringssvårigheter finns också när det gäller vissa andra specialistbefattningar.

Arbete med ny organisation för samhällsbyggnad inleddes

Ett antal planeringsarbeten har pågått under året för att genomföra justeringar i organisationen för kommande år. Förberedelserna för en ny organisation för samhällsbyggnadsverksamheten för att bättre möta de krav som ställs på Uppsala som en av landets snabbast växande kommuner inleddes.

Medarbetare flyttade till Destination Uppsala

Kommunfullmäktige beslutade under våren att ombilda Uppsala Tourism AB till ett samlat marknads- och destinationsbolag för Uppsala och vissa medarbetare från kommunledningskontoret och kulturkontoret flyttade över till det nya bolaget.

Förberedelser för nytt kontor

Under hösten beslutade kommunfullmäktige att slå samman kontoren för nämnden för vuxna med funktionshinder och äldre nämnden till ett kontor, kontoret för hälsa, vård och omsorg. Sammanslagningen träder i kraft 1 januari 2011 och berör cirka 240 medarbetare.

Kommunfullmäktige beslutade vidare om gemensam överförmyndarnämnd som gäller från 2011 för sex av länets kommuner.

Försöksverksamheten med kommunala självstyrande skolor förlängdes till att gälla till och med 2011.

Kompetens och engagemang nyckelresurs

Kommunen fortsatte under året arbetet med att behålla och utveckla ett positivt varumärke som attraktiv arbetsgivare. Medarbetarnas kompetens och engagemang är kommunens nyckelresurs för att invånarna ska ha största möjliga utbyte av den kommunala servicen.

Generationsväxlingen har startat

Närmare var femte medarbetare i kommunen är äldre än 59 år. En successiv omställning för att anpassa verksamheterna till omvärldsförändringar, organisationsförändringar och generationsväxling inleddes under året och fortsätter under 2011. Generationsväxlingen har dämpats något av att 167 medarbetare valde att fortsätta arbeta efter att de fyllt 65 år.

Goda resultat i årets medarbetarundersökning

Uppsala kommun genomförde återigen en medarbetarundersökning. Resultaten visade på mycket positiva värden för trivsel, tydlighet och ansvar. Den egna motivationen bland medarbetarna är hög. De utvecklingsområden som undersökningen pekar på handlar främst om arbetsbelastning, samarbete och effektivitet. Fortfarande visar undersökningen att medarbetarna inte är lika stolta över kommunen som helhet som de är när det gäller den egna arbetsplatsen. Kommunstyrelsen har tydliggjort hur uppföljning av det fortsatta utvecklingsarbetet ska ske.

Ny rutin för löneöversyn

En kommungemensam rutin för löneöversyn utarbetades under året. Den bygger på löneöversynsprocessens grundpelare - medarbetarsamtal, löneförberedande samtal och löneomeddelande. Avsikten är att skapa ökad förståelse för lön som ett av styrmedlen för att nå verksamhetens mål.

Ledarutveckling

Kommunstyrelsen fortsatte att erbjuda ett basprogram för ledarutveckling för kommunens alla chefer. Andra verktyg som tillhandahölls var mentorsprogram och ledarnätverk.

Produktionsstyrelsen för vård och bildning fortsatte satsningar på ledarskapet genom utvecklingsprogrammet Farax, där cirka 85 procent av ledarna inom förvaltningen genomgått utvecklingsprogrammet. De fortsatta insatserna för ledarna handlar både om utbildning och om handledning. Produktionsstyrelsen för teknik och service inledde året med en ny organisationsstruktur för tjänstemannasidan och arbetade med uppföljning som fokuserade på ledar- och medarbetarfrågor, genom personalronder.

Den 25 oktober inbjöds återigen alla ledare att delta i en medarbetardag för ledare, som handlade om Det aktiva medarbetarskapet. Närmare 500 ledare deltog. Dagen innehöll både föreläsning om ledarskap och medarbetarskap men även exempel från arbetsplatser i kommunen som varit särskilt framgångsrika med ett aktivt och inkluderande medarbetarskap.

Marknadsföring av kommunen som arbetsgivare

Kommunen medverkade än en gång i kontaktdagar på Ekonomikum samt i Jobb- och utbildningsmässan på Fyrishov. Såväl kontaktdagarna som jobbmässan visade på ett stort intresse från besökarna för kommunen som en presumtiv arbetsgivare. Riktade insatser, i form av att ta emot praktikanter från universitet och andra utbildningsanordnare, genomfördes löpande under året, som en del av kommunens arbete för att visa på framtida arbetsmöjligheter inom kommunen.

Samarbetet med vänorterna stärktes

Under temat Innovativ rekrytering har kommunen utvecklat samarbetet med vänorterna Bærum kommun i Norge och Frederiksbergs kommun i Danmark ytterligare ett steg. Under våren tog Uppsala kommun emot 7 lärlingar från Norge för 4 veckors praktiktjänstgöring på arbetsplatser i kommunen. Mottagandet utvärderades av samtliga inblandade mycket positivt och ledde till att Bærum kommun önskar fortsatt lärlingsutbyte. Planeringen för att starta ett utbyte mellan medarbetare över gränserna, så kallad auskultation, inleddes under året.

Årets Goda Arbetsplats var behandlingsenheten Nyckelgården

För andra året i rad delade kommunstyrelsen ut utmärkelsen Årets Goda Arbetsplats. Utmärkelsen är en del av kommunens arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare. Under 2010 gick utmärkelsen till behandlingsenheten Nyckelgården. I motiveringen pekades särskilt på den höga professionalismen hos medarbetarna i kombination med ett tydligt ledarskap, liksom den starka viljan till ständig utveckling och förbättring. Nyckelgården fick tillsammans med utmärkelsen en prissumma på 25 000 kr.

Jämställdhet

Under året beslutade kommunstyrelsen beslutat att anta nya riktlinjer för jämställdhets- och mångfaldsplaner. Arbetet med att ta fram nya riktlinjer för rekrytering, med genusmedvetet perspektiv, påbörjades.

Under året sökte och beviljades kommunstyrelsen 1 400 000 kr från Sveriges Kommuner och Landsting för att arbeta med hållbar jämställdhetsintegrering. Arbetet innebar både utbildningsinsatser och kartläggning av tre pilotverksamheter; fritidsgårdsverksamhet, brandförsvaret och försörjningsstödsverksamhet.

Under våren arrangerade kommunstyrelsen två öppna seminarier för medarbetare under temat jämställdhet och mångfald. Det första seminariet fokuserade på kulturmöten och kommunikation, det andra på genus. Kommunen var även en gång medarrangör till årets Framtidskonvent som ägde rum i Uppsala konsert och kongress och som hade temat Normer i arbetslivet.

Hälsofrämjande arbete och trygghet i arbetsmiljön

Flera nämnder inledde ett systematiskt hälsofrämjande arbete, som handlar om hälsa och livsstil och där målet är friskare medarbetare och lägre sjukfrånvaro. Kommunen genomförde en rad olika insatser för att öka medarbetarnas trygghet i arbetsmiljön. Det har omfattat allt ifrån rutiner för att hantera hot och våld på arbetsplatser, skyddsronder, tillgång till handledning, organisering av arbetet, hälsosatsningar och organisationsutveckling genom arbete med värderingar, till ökad säkerhet i fastigheter.

Framtiden

Generationsskifte och förändringar i organisationen

Kommunens framtida antal medarbetare påverkas av många faktorer bland annat konkurrensutsättning av verksamheter, stora pensionsavgångar och ökad effektivisering. Fortsatt står kommunen inför utmaningen att behöva planera för omställningar inom vissa

verksamhetsområden parallellt med nyrekryteringar inom andra. Några nämnder aviserar ett omfattande generationsskifte som kommer att innebära många nyrekryteringar. Arbetet med att tydliggöra och behålla ett starkt arbetsgivarmärke, både för redan anställda medarbetare och presumtiva medarbetare, kommer därmed att fortsatt vara i fokus.

Utveckla samarbete med andra arbetsgivare på orten

Genom att utveckla samarbetet med andra arbetsgivare på orten ska kommunens roll som stor arbetsgivare tydliggöras. Genom nätverkssamarbetet kan kommunen presentera sig med dess hela utbud av arbetsmöjligheter. Detta ska utmynna i enklare sökvägar för människor som är intresserade av att bosätta sig och arbeta i Uppsala.

Ledarförsörjning

Insatser för att klara ledarförsörjningen fortsätter, likaså utvecklingsinsatser för redan anställda ledare. Kommunstyrelsen kommer också att undersöka i vilken omfattning interna kandidater rekryteras till ledarbefattningar, som ett led i arbetet med att synliggöra utvecklingsmöjligheter inom kommunen.

Medskapande medarbetare

Arbetet med att utveckla ett aktivt och medskapande medarbetarskap fortsätter och samtliga policy- och riktlinjedokument inom området personal ses över för att moderniseras och anpassas till kommande utmaningar. Under 2011 tas första steget med en ny arbetsgivarpolicy.

Antal medarbetare

Vid utgången av 2010 hade kommunen 10 297 tillsvidareanställda medarbetare. Det motsvarar 9 549 heltidsanställningar. Antalet visstidsanställningar, mätt i heltider, uppgick vid årsskiftet till 1 439. Timanställningarna motsvarade under året 821 heltidsanställningar.

Tabellen nedan visar fördelning mellan verksamheterna, mätt i årsarbetare.

Antal årsarbetare

Procentuellt fördelade på verksamhetsområden

	2006	2007	2008	2009	2010
Fritid och kultur	1,8	1,9	1,9	2,4	2,4
Förskola	13,9	14,1	14,1	16,8	17,4
Grundskola	24,8	24,8	24,8	21,2	20,7
Gymnasieskola	10,7	10,8	9,5	8,7	9,0
Vård och omsorg	27,3	26,7	26,4	27,4	27,1
Individ- och familjeomsorg	4,7	4,8	4,9	6,8	7,2
Övrig verksamhet	16,8	17,0	18,4	16,7	16,2

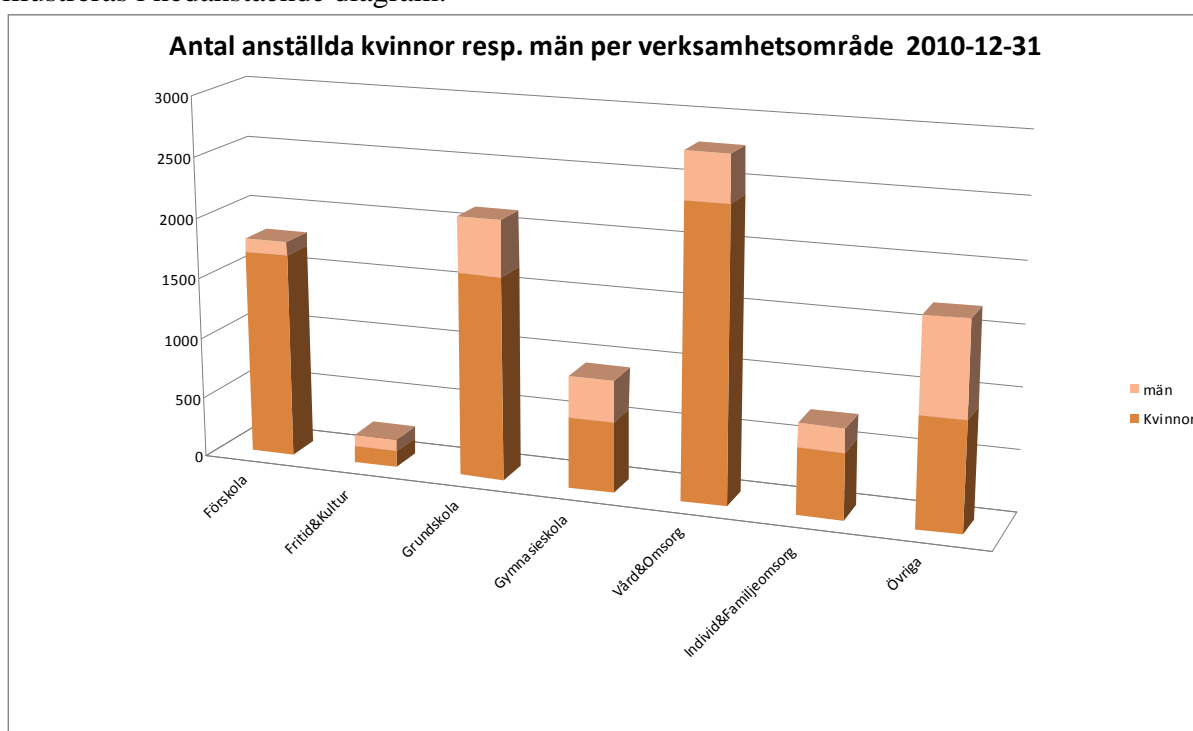
De demografiska förändringarna, som innebär fortsatt ökning av småbarnskullar och på sikt ökat antal elever i grundskolans tidigare årskurser återverkar på fördelningen

av årsarbetare inom de olika verksamhetsområdena. Andelen medarbetare inom förskola utgör 17,4 procent av kommunens alla medarbetare, en ökning med 0,6 procentenheter sedan föregående år. Andelen medarbetare inom grundskola och gymnasium utgör 29,7 procent, i stort sett oförändrat från föregående år.

Andel kvinnor och män oförändrat

77 procent av medarbetarna i kommunen utgörs av kvinnor. Därmed är könsfördelningen bland medarbetarna i kommunen densamma som föregående år. Genomsnittsåldern för kommunen tillsvidareanställda medarbetare är 48,7 år. 16,8 procent av kommunens medarbetare är äldre än 60 år.

Könsfördelningen bland tillsvidareanställda medarbetare inom olika verksamhetsområden illustreras i nedanstående diagram:

Medarbetarna fortsatte att vara friska

Sammantaget har sjukfrånvaron i kommunen fortsatt att minska och ligger på mycket låga nivåer. Minskningarna beror både på det systematiska rehabiliteringsarbetet men också det förebyggande och hälsofrämjande arbetet som skett i samverkan med företagshälsovården. Sammantaget har insatserna gett goda resultat. Sjukfrekvensen, uttryckt i procent av arbetad tid, var under året 4,76 för kvinnorna och 3,0 för männen.

Lagstadgad och obligatorisk redovisning av sjukfrånvaro

Avser samtliga medarbetare under året oavsett anställningsform. Procent

	2007	2008	2009	2010
Total sjukfrånvarotid	7,99	7,20	6,5	4,4
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar) av total sjukfrånvaro	69,72	66,83	58,8	54,0
Sjukfrånvaro kvinnor	8,91	8,03	7,9	4,8
Sjukfrånvaro män	5,47	4,87	2,1	3,0
Sjukfrånvaro åldersgrupp < 30 år	4,27	4,17	2,8	3,5
Sjukfrånvaro åldersgrupp 30-49 år	7,63	6,45	3,6	3,6
Sjukfrånvaro åldersgrupp > 49 år	9,32	8,62	6,1	5,2

Mindre övertid och fyllnadstid

Övertidsuttaget bland medarbetarna sänktes ytterligare under året. Övertidsuttaget motsvarade 35,9 heltider, en minskning med 3,8 procent sedan föregående år. Uttag av fyllnadstid motsvarade 56,6 heltidsanställningar, det innebär en minskning med ungefär 55 procent från föregående år.

Heltidsanställningarna ökade

Medarbetare med deltidsanställningar utgjorde 28,3 procent av samtliga tillsvidareanställda vid utgången av 2010. Det är en minskning med 2,8 procentenheter jämfört med 2009. Deltidsanställningar är fortfarande vanligare bland kvinnorna, 31,6 procent av de tillsvidareanställda kvinnorna har deltidsanställning, att jämföra med 17,4 procent för männen.

Medarbetare - sammanställd redovisning

De tillsvidareanställda medarbetarna i Uppsala kommun motsvarade 9 549 heltidsanställningar den 31 december 2010. Till detta kommer de hel- och delägda bolagens medarbetare som i medeltal var 1 178 under 2010, en ökning med 53 medarbetare sedan 2009.

Andelen kvinnliga medarbetare i kommunen var under året 77 procent och andelen manliga medarbetare 23 procent. I bolagen var fördelningen 32 procent kvinnliga och 68 procent manliga medarbetare. Sjukfrånvaron i bolagen följde samma nedåtgående trend som i kommunen och minskade med 0,3 procentenheter, från 4,7 procent 2009 till 4,4 procent 2010.

Uppsala kommuns samlade verksamhet

Politisk verksamhet, kommunledning och gemensam verksamhet

Till dessa verksamhetsområden hör resurser för nämnd-, bolags- och styrelseverksamhet, stöd till politiska partier, revision och sådan administration som hör till kommunens politiska ledning. Området omfattar också den övergripande och strategiska personalpolitiken. kommunledningskontoret, lokalförsörjning som inte täcks av den interna hyressättningen samt stadsarkivet.

Sammanfattande analys och bedömning av verksamheten

Merparten av inriktningsmålen uppnåddes under året. Valet var en stor händelse. Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige tog beslut om flera organisationsförändringar för att möta behoven hos en växande kommun.

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Driftkostnader, räntekostnader och avskrivningar för gjorda investeringar ska rymmas i kommunens driftbudget och ekonomin ska vara i balans.

Målet är uppnått

Uppsala kommun redovisade för 2010 ett resultat på +334 miljoner kronor, före extraordinära poster. När kommunens bidrag till finansiering av Citybanan räknas in uppgår resultatet till 167 miljoner kronor. Överskottet innebär att samtliga drift- och räntekostnader och avskrivningar har rymts inom driftbudgeten.

Inriktningsmål: Servicen och informationen till kommuninvånarna bland annat genom e-tjänster ska vara bra och snabb.

Målet är uppnått

Ett kommunövergripande e-förvaltningsprojekt drevs under året för att stimulera utvecklingen av e-tjänster och hantera kommungemensamma frågor. E-tjänster och information via hemsidan utvecklas inom flera verksamheter.

Inom förskolan ökade t ex andelen anmälningar om förskoleplats genom e-tjänst från 75 procent till 90 procent. Inom grundskolan infördes e-tjänster för eget val genom skolval till förskoleklass. 95 procent använde tjänsten.

Äldrenämnden och nämnden för vuxna med funktionshinder utvecklade en webbaserad information om valfrihetssystemet som bland annat innefattar en utförarkatalog. Vid

halvårsskiftet infördes en e-tjänst som gör det möjligt för medborgare att räkna ut sin kommande avgift för vård- och omsorg.

Inriktningsmål: All kommunal verksamhet, där så är möjligt, skall konkurrensutsättas.

Målet är uppnått

Ett par nämnder antog effektmål för att öka konkurrensutsättningen, och flera nämnder följer antagna program för konkurrensutsättning. Under året konkurrensutsattes, förskoleverksamhet, estetiskt program inom gymnasieskolan, teoretiska ämnen inom kommunal vuxenutbildning och bostäder med social service. 27 procent av nämnden för vuxna med funktionshinderns verksamheter är föremål för konkurrensupphandling; 2008 var det 11 procent. Motsvarande andel för äldrenämnden är 72 procent. Hälften av driften av kommunens fastigheter är idag upphandlad i konkurrens. År 2011 kommer resterande delen att upphandlas i konkurrens.

Inriktningsmål: Nämnderna ska i aktiv samverkan inom och utom kommunen arbeta för att bryta människors utanförskap.

Målet kommer att uppnås

Inom kommunens verksamhetsområden pågår ett arbete för att bryta utanförskapet. Till exempel görs i samverkan med andra aktörer riktade insatser i områden och för grupper som i högre grad lever i utanförskap, i form av samlingspunkter som Treklängen och Stenhagens bildnings- och kulturcentrum. Samverkan kring barn med behov av särskilt stöd inleddes. Integrationsfrämjande arbete pågår på många öppna förskolor. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har samarbete med arbetsförmedlingen kring feriearbete för ungdomar som gått individuella programmet på gymnasiet. Även inom vuxenutbildningen finns olika projekt. I syfte att minska boendetiden i genomgångsbostäderna gör fastighetsnämnden en översyn av nu gällande villkorade bostadssociala avtal.

Uppsala kommun deltar i Samordningsförbundet med sex olika projekt, och ytterligare projekt planeras. Projektens målgrupper är personer med långvarigt bidragsbehov, ohälsa och långtidsarbetslöshet, och som är i behov av samordnad rehabilitering för att kunna återfå arbetsförmåga.

Inriktningsmål: Det kommunala serviceutbudet ska vara kvalitetssäkrat.

Målet kommer att uppnås

Nämnderna fortsatte att kvalitetssäkra verksamheterna. Brukarundersökningar, kvalitetsredovisningar och utvärderingar förekommer inom flera områden. Som exempel kan nämnas att byggnadsnämnden införde garantitid för bygglovärenden. Nämnden för vuxna med funktionshinder och äldrenämnden erbjuder personlig telefonservice samt besöksservice vardagar klockan 8:00 - 17:00, där möjlighet finns till rådgivning och vägledning utan krav på tidsbeställning. Informationsenheten har under året haft ca 4 000 kontakter av detta slag.

Inriktningsmål: Uppsala kommun ska genom medarbetares ökade ansvar och delaktighet upplevas som en bra och framstående arbetsgivare.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

En medarbetarundersökning genomfördes där medarbetarna uttrycker stor trivsel, arbetsglädje, tydlighet och ansvar. Medarbetarna är dock inte lika stolta över kommunen som helhet som de är när det gäller den egna arbetsplatsen. Uppföljningen visar förbättringar, både när det gäller medarbetarundersökningen men också i insatser som ökad samverkan, långtgående delegation samt att medarbetare aktivt deltar i planering och utveckling av verksamheterna. Men i delar av organisationen visar undersökningen något försämrade resultat. Sammantaget ger uppföljningen en splittrad bild.

Inriktningsmål: Sjukfrånvaron bland kommunens medarbetare ska fortsätta minska.

Målet är uppnått

Sjukfrånvaron har minskat, även långtidssjukfrånvaron. Detta beror på både det systematiska rehabiliteringsarbetet och det förebyggande, hälsofrämjande arbetet i samverkan med företagshälsovården.

Inriktningsmål: Alla medarbetare i Uppsala kommun ska känna sig trygga i sin arbetsmiljö.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

I viss mån ger medarbetarundersökningen stöd för att tryggheten har ökat. Det saknas dock tillräckligt med underlag för att måluppfyllelsen ska kunna bedömas, då effekter av de insatta åtgärderna inte har redovisats. Kommunen genomför många insatser för att öka medarbetarnas trygghet: allt ifrån rutiner för att hantera hot och våld på arbetsplatser till hälsosatsningar och organisationsutveckling.

Inriktningsmål: Planeringen av lokaler för den pedagogiska verksamheten ska ske långsiktigt och på ett sådant sätt att full behovstäckning uppnås och så att lokalöverskott inte uppstår. Kostnadseffektiva lösningar med flexibla användningsområden ska eftersträvas.

Målet kommer att uppnås

Kommunfullmäktiges beslut i juni klargjorde ansvarsfördelningen för de pedagogiska lokalerna. Samtidigt uppdrogs till fastighetsnämnden att utarbeta en produktionsbaserad modell för hyressättning. Modellen bygger på ett nytt ersättningssystem från uppdragsnämnderna där alla producenter får samma ersättning, vilket inkluderar ersättning för lokaler. Detta lägger grunden för kostnadseffektiva lösningar. Barn- och ungdomsnämnden räknar med att full behovstäckning kommer att uppnås, och att fler föräldrar kommer att få sitt behov tillgodosett i önskat område.

Inriktningsmål: Uppsala kommun som arbetsgivare ska vara en förebild vad gäller att se till medarbetarnas kompetens oavsett ålder.

Målet kommer inte att uppnås

Medarbetarundersökningen visar genomgående att medarbetarna i märkbart lägre grad instämmer i påståendet att det finns tydliga utvecklingsmöjligheter i kommunen jämfört med andra frågeområden. Detta visar att karriär- och utvecklingsmöjligheter är ett förbättringsområde för Uppsala kommun.

Viktiga händelser

Ekonomi under kontroll

Hela organisationen fortsatte att arbeta med kostnadskontroll och effektivisering av verksamheterna. Arbetet var framgångsrikt vilket framgår av att nettokostnaderna hölls inom budget.

Val i september i 122 vallokaler

För en politiskt styrd organisation är valet en stor händelse. Kommunen har ansvaret för valets praktiska genomförande som omfattade 122 vallokaler, 28 förtidsröstningsställen samt 33 institutioner med sammanlagt 800 valförrättare, som alla fick utbildning. Nytt kommunfullmäktige tillträdde 1 november och har 34 nya ledamöter.

Uppsala visade upp sig vid världsutställningen

Kommunen har många internationella kontakter i olika delar av organisationen, och deltar i flera EU-finansierade projekt. Uppsala kommun samordnade Uppsalas deltagande i världsutställningen i Shanghai. Deltagandet anordnades bland annat under temat "Uppsala som testmiljö för innovativa energilösningar".

En delegation från Uppsala kommun besökte Minneapolis i USA i februari. Under besöket, som var en del av firandet av tioårsjubileet av kontakten mellan Uppsala och Minneapolis, gjordes en rad studiebesök vid strategiskt viktiga företag.

Snabbt växande kommun kräver översyn av samhällsbyggnadsverksamheterna

Under året pågick ett brett arbete för att finna en bättre organisation för samhällsbyggnadsverksamheten för att den snabbare ska möta de krav som ställs på den snabbt växande kommunen. Kommunstyrelsen fattade i november beslut om struktur och fortsatt process. Kommunstyrelsen beslutade även dels att uppdragskontoren ska samlokaliseras i kvarteret Lokföraren vid Resecentrum och dels om det fortsatta arbetet med en förnyelse av Stadshuset.

Gemensam överförmyndarnämnd för sex kommuner

Kommunfullmäktige beslutade om en gemensam överförmyndarnämnd från 2011 för sex av länets kommuner.

Fortsatt försök med självstyrande skolor

Försöksverksamheten med kommunala självstyrande skolor förlängdes att gälla under år 2011. Kommunfullmäktige tog även beslut som klarlade ansvarsfördelningen mellan bolaget och nämnderna när det gäller Grafiskt Utbildningscenter AB.

Uppsala Tourism blev Destination Uppsala

Kommunfullmäktige beslutade att förändra ägardirektivet för Uppsala Tourism AB till att även omfatta kommunens varumärkesarbete och att ansvara för större kommunala evenemang och evenemang i samverkan med andra parter. Bolaget fick ett nytt namn: Destination Uppsala AB.

Nytt kontor för äldrenämnden och nämnden för vuxna med funktionshinder

Kommunfullmäktige fattade beslut att slå samman kontoren för nämnden för vuxna med funktionshinder och äldrenämnden från 2011.

Mer kommunikation i sociala medier och utveckling av e-tjänster

Uppsala kommun ligger i främsta ledet bland Sveriges kommuner när det gäller att utveckla kommunikationen i sociala medier. Under året startade kommunen en Facebooksida och ett antal verksamheter startade Twitter och Facebook konton. Kulturnämnden prövade att ha en medborgardialog via Facebook.

Medborgarnas rätt till öppenhet och insyn i hela den kommunala verksamheten underlättades av att kommunens webbplats www.uppsala.se fick ny struktur. En ny version av lyssna-funktionen lanserades. Tyck-till funktionen, som lanserades december 2009, fick under året in 700 synpunkter och förslag från medborgarna.

Beslut om tre arenor

Under året fattades flera beslut som utvecklar Uppsala som idrotts- och evenemangsstad. Kommunfullmäktige beslutade i fyra arenaärenden: En innebandy- och friidrottshall, en träningshall för bandy samt en utbyggnad av Fyrishov med fyra hallar. Det fjärde beslutet om en multihall för idrott, kongress och musik, Uppsala Arena, upphävdes. Arbetet fortsätter för att finna en ny lösning.

Fokus på klimat- och miljöarbete

Kommunstyrelsens klimatprogram 2007–2011 fördjupades inom alla fem fokusområdena, och är på väg att uppfyllas. Ett avtal om energieffektiviseringar tecknades med Energimyndigheten.

Samarbetet med strategiska företag och organisationer genom Uppsala klimatprotokoll etablerades för att föra frågorna framåt i bred lokal samverkan. Deltagarna i detta lokala ”Kyoto-avtal” har åtagit sig åtgärder som minskar utsläppen i kommunen med cirka 1,5 procent under 2011.

Fullmäktige antog en samlad strategi för en fossilbränslefri kollektivtrafik till år 2020, inom ramen för systemlösningar för särskilt den stadsnära person- och godstransportsektorn.

Ökad jämställdhet

Tre förvaltningar har deltagit i det av SKL finansierade projektet ”Hållbar jämställdhet”. Arbetet kommer att fortsätta och det sökas ytterligare medel för att utöka arbetet till att omfatta fler delar av organisationen under 2011.

Förvaltningsområde för finska

Sverige har fem nationella minoriteter och Uppsala kommun är sedan den 1 januari 2010 förvaltningsområde för finska. Detta innebär bland annat att enskilda har rätt att använda finska vid sina kontakter med förvaltningsmyndigheter.

Ekonomiskt utfall

Ekonomiskt utfall	Bokslut	Budget	Bokslut
	2009	2010	2010
Nettokostnader (mnkr)	290	293	297

Kommunens politiska verksamhet kostade tillsammans med kommunledning och gemensam verksamhet 297 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor högre än budget.

Nettokostnaden för den politiska verksamheten var 75 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor högre än budget. Det största underskottet redovisades av kommunstyrelsen. Anledningen var att tidigare outnyttjade medel på 2 miljoner kronor för politiska sekreterare togs i anspråk under valåret. Valnämnden redovisade ett överskott på 1 miljon kronor eftersom kostnaderna för det allmänna valet blev lägre än budgeterat.

För kommunledning och gemensam verksamhet uppgick nettokostnaden till 222 miljoner kronor vilket är 1 miljon kronor högre än budgeterat. Budgetöverskridandet berodde i huvudsak på ökade kostnader inom lokalförsörjning och särskild bostadsförsörjning för skötsel, tillsyn och energi till följd av kallt och snöigt väder. Verksamheten redovisade underskott på 33 miljoner kronor när reavinsterna exkluderades.

Kommunstyrelsen redovisade ett överskott på 13 miljoner kronor, varav 8 miljoner kronor var planerade att täcka underskott inom politisk verksamhet och fritid och kultur. Resterade överskott berodde främst på att investeringsprojekt för ekonomi- och personalsystem aktiverades senare än planerat. Därför blev räntekostnaderna och avskrivningarna lägre än budgeterat.

Framtiden

Snabbväxande kommun med ekonomi i balans

Uppsala fortsätter att vara en av landets snabbaste växande kommuner. Det innebär ett ökat tryck på en anpassning av infrastrukturen och den kommunala servicen. Kommunen kommer att följa nationellt pågående arbete om den framtida välfärdens organisation och finansiering.

Organisation i förändring

Uppsala kommuns styrmodell vårdas och utvecklas. Kommunfullmäktige beslutar under 2011 om en ny organisation för samhällsbyggnadsverksamheten. Försöksverksamheten med kommunala självstyrande skolor är förlängt till 2011, därefter behövs ett nytt ställningstagande.

Organisationen av kulturverksamheterna i länet utreds med anledning av ett nytt system för statsbidrag. Det kan leda till förändringar av kommunens organisation. Arbetet i regionförbundets effektiviseringsberedning kommer att medföra nya ställningstaganden som effektiviserar och utvecklar verksamheter. Nu utreds gemensam nämnd för räddningstjänsten med Tierp och Östhammars kommuner med start 2012.

Ny regional kollektivtrafikmyndighet

En ny regional kollektivtrafikmyndighet ersätter från 2012 dagens huvudmannaskap, vilket kommer att innebära stora förändringar för Uppsala kommuns arbete med kollektivtrafikfrågorna. Konsekvenserna kommer eventuellt att påverka kommunens bolagsstruktur.

Klimat- och miljöarbetet

Kommunstyrelsens klimat- och energiprogram för 2007-2011 slutförs. Riktlinjerna för det fortsatta arbetet på kort- och mellanlång sikt dras upp för att möta det långsiktiga klimatmålet i Översiktsplan 2010 som är utsläpp av maximalt 0,5 ton växthusgaser per invånare 2050. Transporter och resor står fortsatt i fokus, eftersom den sektor hela tiden har ökat sina utsläpp.

Kommunikation och utveckling av e-tjänster

Uppsala kommun fortsätter att vara i främsta ledet bland Sveriges kommuner när det gäller att utveckla kommunikationen i sociala medier.

Under 2011 är ambitionen att öka antalet e-tjänster med minst 20 procent och att Uppsala ska vara en kommun som ligger i framkant vad gäller e-förvaltning. Som exempel kan nämnas att våren 2011 kommer alla skolval att kunna göras med e-tjänst. År 2011 introduceras en kundportal för brukare där den enskilde och närstående har tillgång till samlad information, samt har möjlighet att kommunicera med utförare och biståndshandläggare.

Infrastruktur, stadsutveckling, skydd m.m.

Området omfattar fysisk planering, bostadsförsörjning, turistverksamhet, konsumentverksamhet, gator, vägar, parker, naturvård, friluftsliv, näringsliv, miljö, säkerhet, räddning, beredskap samt civilförsvaret.

Sammanfattande analys och bedömning av verksamheten

Merparten av inriktningsmålen uppnåddes under året. En ny översiktsplan för kommunen antogs av kommunfullmäktige. Stadskärnan och innerstaden ska expandera och stadsstråk med innerstadskaraktär ska utvecklas även för ytterstadsdelarna. Kommunfullmäktige antog en samlad strategi för en fossilbränslefri kollektivtrafik till år 2020. Uppföljningen av energianvändningen i kommunens fastigheter pekar på en minskning med drygt 3 procent. Trafiken fortsätter att minska i Uppsalas centrum.

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Uppsala kommun ska senast 2010 vara bland den främsta fjärdedelen av landets kommuner i Svenskt Näringslivs årliga mätning.

Målet kommer inte att uppnås

Uppsala låg 2010 på plats 113 av 290 i Svenskt Näringslivs årliga mätning bland företagare och når inte upp till den främsta fjärdedelen. Placeringen är 24 platser högre än 2009 och 61 platser högre än 2008. Insatser gjordes för att placera Uppsala bättre. Service och informationen till näringslivet utvecklades. Åtgärder genomfördes för att förkorta handläggningstider och flera kontor genomförde utbildning i konsultativt förhållningssätt.

Inriktningsmål: Antalet kollektivtrafikresor ska långsiktigt öka med 50 procent.

Målet kommer att uppnås

Stadstrafiken ökade under året med mer än 8 procent. Fortsätter antalet resor att öka i samma takt kan en 50 procentig ökning nås till 2014.

Inriktningsmål: Antalet gående och cyklande ska öka.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Cyklandet ökade marginellt. Det är svårt att beräkna antalet gående eftersom inga räkningar görs. Säkerheten för gående och cyklister ökade vilket på sikt kan leda till fler gångtrafikanter och cyklister.

Inriktningsmål: Antalet dödade och skadade i trafiken ska minska i enlighet med nollvisionen.

Målet kommer att uppnås

Trenden hittills visar på lägre antal personskador. Antalet personskador har sjunkit sedan 2005.

Inriktningsmål: Uppsala ska aktivt utveckla sitt varumärke bl.a. genom sina kultur-, natur-, fritids- och idrottsvärden.

Målet kommer att uppnås

Flera satsningar gjordes på idrottsområdet. År 2011 blir Celsiusskolan landets största elitidrottsgymnasium. Med samverkan med bland annat elitidrottsföreningar inom ”Tävlingsstaden” har också varumärket förstärkts. Kommunens kulturverksamheter lockade många besökare och fick bra omdömen i mätningar. Informationen om kommunens park, natur- och friluftsområden förbättrades.

Inriktningsmål: Uppsala ska vara en trygg miljö för dess innevånare och besökare

Målet kommer att uppnås

I de kommunala grundskolorna och fritidsgårdarna kände sig 95 procent av barnen trygga. Ett tvåårigt projekt för samverkan mellan polis, skola och socialtjänst i Gottsunda och Valsätra startade för att motverka social oro, kriminalitet och droganvändning bland barn och ungdomar. Antalet bränder i kommunen ligger under riksgenomsnittet och arbete pågår för att öka brandsäkerheten för personer med omvårdnadsbehov som bor i vanligt boende. Genom tillsynsarbete med att öka företagets egenkontroll ökar livsmedelssäkerheten. Bristen på bostäder 2010 fick flera negativa konsekvenser. Bland annat har inte alla nyanlända barnfamiljer och personer med funktionsnedsättning erbjudits bostad med förstahandskontrakt inom angiven tid.

Inriktningsmål: Andelen ekologiska livsmedel och socialt och etiskt närproducerade varor som upphandlas ska öka.

Målet är uppnått

Under året var 15 procent av råvarorna vid seniorrestaurangerna ekologiskt producerade. I hög utsträckning användes varor producerade i närområdet. En dialog fördes med utförare och resulterade i en ökad användning av socialt och etiskt producerade varor.

Inriktningsmål: Uppsala kommuns verksamhet och dess geografiska område skall år 2020 utsläppen av växthusgaser ha sänkts med minst 30 procent per capita jämfört med 1990 samt därefter fortsätta minska.

Målet kommer att uppnås

Andelen körda mil inom hemvärden som sker med miljöbilar fortsatte att öka och var 2010 drygt 60 procent. För att minska bilåkandet fortsatte satsningarna på kollektivtrafiken. Nya gång- och cykelbanor byggdes. I Vattholma och Gåvsta uppfördes lokala biobränslebaserade fjärrvärmeläggningar under 2010. Fastighetsnämndens mål för energieffektivisering vid nybyggnation skärptes till 65 kilowattimmar per kvadratmeter och år. Ett arbete pågår som

syftar till att få större miljöfarliga verksamheter att energieffektivisera. Deltagarna i Uppsala klimatprotokoll utlovade en gemensam minskning av energianvändningen med 3,7 procent under 2011.

Inriktningsmål: Formerna för bevarande och stärkande av den biologiska mångfalden ska utvecklas.

Målet kommer att uppnås

Naturvårdsprogrammet ska revideras under 2011 och kommer då även att innehålla en plan för bevarande och stärkande av den biologiska mångfalden.

Inriktningsmål: Kommunala fastigheter ska ha energieffektiva uppvärmningssystem.

Målet kommer att uppnås

Uppföljningen av kommunens fastigheter till och med augusti pekade på en minskning av energianvändningen med drygt 3 procent. Ett bra exempel på energieffektiva uppvärmningssystem är Ångelsta nya förskola med en beräknad energianvändning på 75 kilowattimmar per kvadratmeter. Detta är lägre än de statliga energikraven och förskolan har därför klassats som Green Building.

Inriktningsmål: Uppsala kommun verkar för att utveckla och tillskapa fler trygghetsboenden.

Målet kommer att uppnås

Ett samarbetsavtal ingicks under året mellan äldrenämnden och Uppsalahem AB angående omvandling av före detta servicehus till trygghetsbostäder. På sikt leder det till 160 nya trygghetsbostäder. Dessutom ställs ofta krav vid markanvisning från kommunens på att en viss andel av bostäderna ska vara trygghetsboende.

Viktiga händelser

En tät, grön och upplevelserik stad

Kommunfullmäktige antog en ny översiktplan för kommunen. Kommunen stärker utvecklingen av staden mot en tät, grön och upplevelserik stad. Stadskärnan och innerstaden ska expandera och stadsstråk med innerstadskaraktär utvecklas även i ytterstadsdelar. Satsningar på stomlinjestråk ger hög framkomlighet för kollektivtrafiken. Den nya bostadspolitiska strategin som antogs under året betonar vikten av en bostadsmarknad som effektivt kan tillgodose efterfrågan. Speciell vikt läggs vid hyreslägenheter, bostäder för studenter, äldre och särskilda grupper.

Under året vann detaljplaner för cirka 2 500 nya bostäder laga kraft. Planerna omfattar både stadsbebyggelse och småhusbebyggelse. Ett program för ny bebyggelse i östra Sala Backe togs fram och kommer på sikt att göra det möjligt att bygga drygt 2 000 bostäder i ett centralt,

attraktivt läge i Uppsala. Fyra markanvisningar avseende mark för bostadsändamål genomfördes. Dessa områden kommer efter planläggning att kunna rymma 250-300 bostäder, varav cirka 70-80 blir hyresrätter.

Kommunens tomt- och småhuskö omfattar drygt 1 100 personer. Ett nytt webbaserat kö- och informationssystem togs under året i bruk. Antalet bygglovansökningar ökade under året med åtta procent.

Större markförvärv skedde i Berthåga och i Funbo. Ett stort verksamhetsområde började planläggas i Östra Fyrislund och här har också en ny bussdepå planlagts.

Klimatanpassad stad

Kommunstyrelsens klimatprogram fördjupades inom alla fem fokusområdena och är på väg att uppfyllas. Kommunfullmäktige antog en samlad strategi för en fossilbränslefri kollektivtrafik till år 2020.

Med Uppsala klimatprotokoll startade kommunen ett samarbete med strategiska företag och organisationer. Syftet är att i bred lokal samverkan föra klimatfrågorna framåt. De åtgärder som deltagarna åtog sig, kommer att leda till att utsläppen i hela kommunen minskar med cirka 1,5 procent under 2011.

Uppbyggnaden av lokala närvärmenät i samarbete med Bionär Närvärme AB och Uppsalahem AB fortsatte under 2010. I både Vattholma och Gåvsta har lokal biobränslebaserad energiproduktion och distributionsnät byggts.

Uppföljningen av energianvändning för kommunens fastigheter pekar på en minskning med drygt 3 procent. Under 2010 uppfördes till exempel Ångelsta nya förskola som har en beräknad energianvändning på 75 kilowattimmar per kvadratmeter och år och klassats som Green Building.

Trafiken minskar i Uppsalas centrum

Under året ökade antalet resor i stadstrafiken i den takt som krävs för att nå målet om en fördubbling av resandet. Införande av stomlinjer fortsatte. Byggandet av en ny bussdepå startade i Fyrislund. Ytterligare en bussdepå planeras vid Kungsängens Gård.

Stationshuset och Centralpassagen öppnades under våren. Flera större projekt på kringleden, ”hästskon”, har färdigställts och medfört bättre framkomlighet. Målet med utbyggnaden är att på sikt minska genomfartstrafiken i centrum.

Införande av 30-zon i centrum och förbud för dubbdäck på motorfordon på Kungsgatan medförde bland annat en minskning av trafiken i centrum. Partikelhalten blev lägre och ligger under miljö kvalitetsnormens gränsvärde. Den snörika vintern innebar att stora resurser fick läggas på snöröjning. Cykelvärdar som arbetar i centrala staden blev uppskattade och ordningen på cykelparkeringarna blev bättre.

Uppsala fortsätter vara testmiljö för energilösningar

Uppsala har i samverkan med Stockholm Business Alliance, deltagit på världsutställningen i Shanghai. Uppsala Bio har genomgått en internationell utvärdering och beviljats fortsatt finansiering från Vinnova för 2011-2013. Uppsala fick också statligt stöd för att inom ramen för Energihuset arbetet med "Uppsala som testmiljö för innovativa energilösningar".

Nya möjligheter för företagande

Privatiseringen av apoteken och upphävandet av kravet på förprovning och godkännande för att starta livsmedelsföretag har inneburit nya möjligheter för företagande. Företagandet har också medfört tillsyn över ett nytt område och förändringar i tillsynen av livsmedelsföretagen.

Ökningen i antal hotellnätter var den största på tio år. Under året har också Bondens marknad genomförts med framgång.

Träffpunkt i Gottsunda och samverkan med Valsätra

Mötesplats Treklängen invigdes i början av september. Treklängen är tänkt att bli en naturlig träffpunkt för Gottsundaborna med allt från förskola till äldreboende och kulturliv. Ett tvåårigt projekt för operativ samverkan mellan polis, skola och socialtjänst i stadsdelarna Gottsunda och Valsätra påbörjades också.

Bättre lekparkar och Storvad kvar som badplats

Murkelparkens nya tillgänglighetsanpassade temalekplats invigdes och den mycket använda lekplatsen i Stadsträdgården utvidgades.. Genom att köpa in marken vid Storvad har kommunen sett till att badet kommer att finnas kvar.

Nya biotoper för biologisk mångfald

Grönstråket från Gottsunda centrum till Gottsundagipen genomgick en förändring för att den ska upplevas trivsammare och tryggare. Biotoper för biologisk mångfald skapades genom restaurering av sanddytor i Björklinge friluftsområde, längs Kungsängsleden och i Trasthagen

Ekonomiskt utfall

Ekonomiskt utfall	Bokslut	Budget	Bokslut
	2009	2010	2010
Nettokostnader (mnkr)	386	460	388

Nettokostnaderna för infrastruktur, stadsutveckling och skydd med mera är 388 miljoner kronor, 71 miljoner kronor lägre än budget. Överskottet förklaras av vinster från exploateringsverksamheten på 74 miljoner kronor. Om vinsterna exkluderas blir resultatet ett underskott på drygt 2 miljoner kronor.

Höga kostnader för snö och kyla

Verksamhetsområdet fick 41 miljoner kronor extra för att täcka ökade kostnader för vinterväghållningen. De extra medlen till trots visade vinterväghållningen ett underskott på 5

miljoner kronor. Det kalla och snöiga vädret innebar omfattande plogning, bortforsling av snö och vintersandupptagning. Kostnaderna för gatuhållning översteg budget med 3 miljoner kronor då det område som renhålls utvidgades och mängden sopor blev större. Parkeringsavgifterna blev 7 miljoner kronor lägre än budgeterat vilket också påverkade resultatet negativt.

Lägre kostnader för outnyttjad Rakel

Att tilldelad budget för kommunikationssystemet Rakel och uppställningsplats för farligt gods inte nyttjades innebar ca 8 miljoner kronor i lägre kostnader. Antalet beslutade bygglovsärenden blev fler än förväntat och gav därmed ökade intäkter på 2 miljoner kronor.

Framtiden

Mark behövs för kommunal service och bostäder

Uppsala kommuns positiva befolkningsutveckling fortsätter de närmaste åren. Översiktsplanen betonar behovet av ett kommunalt markinnehav som ska tillgodose behovet för kommunal service, tekniska anläggningar, bostäder samt mark för näringslivet. Eftersom kommunens markägande är relativt litet blir en av de viktigaste uppgifterna för kommunens utveckling att öka sitt strategiska markförvärv.

Efterfrågan på förskolelokaler fortsätter att vara hög och behovet av fler och nya omvårdnadsboenden ökar. I det egna kommunala fastighetsbeståndet finns ett uppdämt behov av underhåll.

Tredimensionell digital stadsmodell ger bättre planering

Översiktsplanarbetet ska etableras som en rullande process. Viktiga inslag i detta arbete blir omvärldsbevakning, uppföljning, tematiska tillägg och fördjupningar samt aktörsdialoger.

För att ge ett bättre planeringsunderlag pågår ett projekt för att skapa en tredimensionell digital stadsmodell. Den blir även ett sätt att marknadsföra Uppsala och ge näringslivet tillgång till bättre geodata.”

Vattendirektivet ställer ökade krav på kommunens arbete med sina vattenförekomster. En struktur för kommunens ansvarsfördelning och framtida organisation för arbetet med dessa frågor tas fram under 2011.

Långsiktigt klimatarbete prioriterar att minska transporterna

Det långsiktiga klimatmålet i den nya översiktsplanen är 0,5 ton växthusgaser per invånare år 2050. Transporter och resor ska prioriteras eftersom detta är den sektor som hela tiden ökar sina utsläpp.

Hållbarhetsprogram för hela stadsbyggnadsområden blir viktiga för att klara EU:s nya direktiv om att alla byggnader, offentliga såväl som privata, ska klara de nya kraven för nära nollenergihus 2020.

Vindkraftsfrågorna ska behandlas i ett tillägg till översiktsplanen, med hjälp av stöd från Boverket. Inom tillsynen ska arbetet utvecklas framför allt mot energikartläggningar av olika typer av anläggningar.

Nya satsningar på kollektivtrafik

Genomförandet av den nya översiktsplanen fokuseras under 2011 på att införa stomlinjesystemen för kollektivtrafiken. Det ska bland annat klargöras vilka åtgärder som krävs i gatumiljön och var och hur hållplatser bäst placeras.

Arbetet med att förbättra luftkvaliteten i centrum fortsätter och fler mätningar av partiklar görs. Den kartläggning av buller som krävs av städer i Uppsalas storlek sker under 2011 och följs av ett åtgärdsprogram 2012.

Stora skillnader i barns socioekonomiska förhållanden

Det arbete med stadsdelsutveckling som påbörjades i Gottsunda, Valsätra och Sävja fullföljs för att stärka de sociala förhållandena och förbättra områdenas attraktivitet och utvecklingsmöjligheter.

En kartläggning av barns och barnfamiljers socioekonomiska förhållanden i Uppsala kommun visar stora skillnader mellan och inom kommunens stadsdelar. En kartläggning som bör ligga till grund för arbetet med den fortsatta stadsdelsutvecklingen.

Gröna områden för samvaro och biologiska inventeringar

För att stimulera människor till att vistas utomhus och ägna sig mer åt fysisk aktivitet behövs tillgängliga och trygga promenadstråk, motionsspår och spontanidrottsplatser. Prioriterade områden för detta är Gottsunda, Arenastråket och Gränby. Områden som ska prioriteras för friluftsliv och rekreation är bland annat Åriket och Vedyxaskogen. Formerna för att höja drifts- och investeringsinsatser i strategiskt placerade parker och platserska ska utredas.

Offentliga bad är viktiga för rekreation och som mötesplatser. Uppsala har få friluftsbad och medborgarnas tillgång till de bad som finns bör därför säkerställas. Mer mark bör avsättas för koloniområden, speciellt i stadens södra delar.

Under 2011 ska flera biologiska inventeringar göras och en plan för biologisk mångfald tas fram. Arbetet med beslutsunderlag för naturreservat i Årike Fyris fortsätter. Inom arbetet med Å-stråket ska potentiella ytor för evenemang kartläggas.

Mer kontroll av kemikalier

Kemikalier i samhället är en fråga som uppmärksammas allt mer. Den nya kemikalielagstiftningen REACH innebär nya krav och EU förstärkte 2010 kontrollen av

kemikalietillsynen. Hälsoskyddstillsynen inriktas på lokaler för känsliga och utsatta grupper som förskolor, skolor och vård- och serviceboenden.

Fler och mindre restauranger

I restaurang- och krogbranschen går utvecklingen mot allt fler, men mindre och nischade, serveringsställen. Ett ökat egenansvar hos utövarna kan medföra ett minskat tillsynsbehov. Flera företag i kommunen verkar nationellt och internationellt, vilket innebär ett behov av ökad samverkan med myndigheter inom och utanför Sverige.

Fler etableringar av företag ger tillväxt

Inom etableringsverksamheten kommer ett offensivt arbete att genomföras, med tydligare definierade etableringsområden. Genom en mer transparent mark- och exploateringsprocess och ett aktivt marknadsföringsarbete ska kommunens position stärkas. En ny mätning av kundnöjdhet genomförs 2011, och en ny handlingsplan för bättre företagsklimat utarbetas.

Genom att arbeta med kluster av företag blir inriktningen på cleantech, ICT-sektorn och kreativa näringar tydligare. Lokalkoncept ska utvecklas för att de unga forskningsdrivna företagen ska kunna finnas kvar i Uppsala. Nyföretagande ska stimuleras bland annat genom kraftfulla insatser på entreprenörskap i skolan och på Ung företagsamhet.

Fritid och kultur

Området omfattar allmän fritids- och kulturverksamhet, fritids- och friluftsanläggningar, fritidsgårdar, teaterverksamhet, musik- och kongressverksamhet, biblioteksverksamhet, bad- och sportanläggningar, kulturmiljövård, konst- och museiverksamhet, stöd till föreningsliv och studieorganisationer, musik- och idrottsskolor och fria kulturlivet.

Sammanfattande analys och bedömning

Kvaliteten på kulturutbudet i Uppsala kommun var under 2010 mycket hög. Tillgången till biblioteksservice och mötesplatser i nya områden ökade. Inom fritids- och friluftsverksamheten präglades året av planeringsinsatser och nybyggnationer för att skapa ändamålsenliga idrotts- och friluftsanläggningar samt av åtgärder för att förbättra tillgängligheten till dessa.

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Barn och ungdomar skall likabehandlas vid fördelning av tider och lokaler för fritids- och idrottsaktiviteter.

Målet kommer att uppnås

Få klagomål kom in beträffande brister i likabehandling vid fördelning av tider vilket indikerar att regelverket fungerar. En översyn av regelverket för fördelning av tider och lokaler påbörjades under året och redovisas 2011. Under 2011 kommer nämnden också att särskilt granska att tidfördelningen sker i enlighet med nämndens regelverk. Ytterligare omklädningsrum, främst för flickor, gjordes i ordning vid Gränby ishallar.

Inriktningsmål: Elitidrottens förutsättningar ska förbättras bland annat genom att det skapas ändamålsenliga anläggningar. Kommunens och idrottens samverkan med näringslivet utgör här ett viktigt redskap

Målet kommer att uppnås

Under 2010 fattades en rad beslut om olika arenor som ska byggas under de kommande åren. Fritids- och naturvårdsnämnden tecknade avtal avseende föreningsbidrag till uppförandet av en bandyhall i Gränby. Hallbyggnationen påbörjades och sker som ett samverkansprojekt mellan kommunen, näringslivet och föreningar. Gränby ishall rustades upp och arbetet med upprustning av hela Gränby sportfält startade. Under året fattades också beslut om utveckling av Lötens fotbollscentrum genom en ny omklädningsbyggnad för bland annat elitfotboll.

Inriktningsmål: Tillgången till biblioteksservice/mötesplatser i nya områden bör ses över. Biblioteksbussarna ska erbjuda flexibla lösningar.

Målet kommer att uppnås

Biblioteksbusarnas turer är flexibla och går att anpassa efter nya behov. En kontinuerlig översyn pågår för att hitta den optimala servicenivån. En ny, mera ändamålsenlig biblioteksbus togs i bruk, och ersatte en gammal uttjänt buss.

Inriktningsmål: Biblioteken ska ligga i framkant vad gäller e-tjänster och ska utveckla dem bland annat genom samverkan med andra bibliotek/institutioner.

Målet kommer att uppnås

En ny bibliotekswebb togs fram i samverkan med länets övriga bibliotek. Den tas i bruk under 2011.

Viktiga händelser**Kulturella utvecklingsprojekt**

Kulturnämnden engagerade sig i olika utvecklingsfrågor. Inom projektet Kultur för utveckling arbetade kulturnämnden med projekten Unga K-märker, Gottsunda kulturstadsdel, Ingmar Bergmans Uppsala, Nya rum för konsten, Kulturstaden Uppsala och Kulturella spår i stadsrummet. Kulturnämnden deltog i arbetet med att ta fram en ny översiktsplan. Särskilt uppmärksammades kulturmiljöfrågorna i planprocessen.

Det litterära Uppsala hittade nya mötesformer

Kommunens fristadsförfattare skapade nya former för möten mellan författare och kommunens medborgare i samverkan med kulturkontoret, stadsbiblioteket och ett studieförbund. Workshops och programverksamhet genomfördes på stadsbiblioteket och en antologi Ord från ett rum publicerades,. Uppsala kommun anslöt sig till nätverket International Cities of Refuge Network (ICORN) som organiserar världens fristäder.

Översyn av ansvar inom kulturområdet

Uppsala kommun och Landstinget i Uppsala län inledde en gemensam översyn av ansvarsfördelning och huvudmannaskap för kulturinstitutionerna Upplandsmuseet, Musik i Uppland, Uppsala stadsteater och Uppsala konstmuseum. Kulturnämnden medverkade även i arbetet med att ta fram en regional kulturplan för Uppsala län. Den kommer att ligga till grund för förhandlingar med staten om statsbidrag under 2012.

Kulturarvets berättelser lockade fler besökare

Stadsarkivet fortsatte att vidareutveckla samarbetet med flera institutioner inom arkiv-, biblioteks- och museiområdet i Uppsala. Gemensamma arrangemang, programverksamhet, seminarier och kurser i arkivkunskap ledde till ökat intresse för arkivfrågor. Antalet visningar av arkivet för allmänheten och studiebesök håller oförändrad nivå. Intresset för stadsarkivets utställningar, bilder, planer och ritningar fortsatte att öka. Även antalet besök av barn och ungdomar ökade under året.

Sveriges mest dynamiska scen

Uppsala stadsteater är en av landets mest uppmärksammade stadsteatrar. Varje år sätter teatern upp 10 till 15 egna produktioner på de fyra scenerna. Utöver detta ges också årligen ett antal gästspel inom teater, dans och performance. I april varje år arrangeras den internationella scenkonstfestivalen TUPP när artister från hela världen fyller teaterns scener.

Barn och ungdomar viktiga för stadsteatern

Barn och unga är prioriterade målgrupper för Uppsala stadsteater. Föreställningen Den blomstertid som kommer visades gratis för högstadieungdomar i Uppsala under våren. Inte mindre än 4 200 ungdomar såg föreställningen.

Betydelsefull mötesplats

Uppsala Konsert & Kongress utgjorde en viktig mötesplats för uppsalaborna. Av Uppsalanenkäten 2010, utförd av Provos Research AB, framgår att 83 procent av Uppsalas befolkning någon gång besökt anläggningen, och hela 66 procent under de senaste 12 månaderna. Konsertverksamheten uppskattades av uppsalaborna och väckte uppmärksamhet nationellt men även internationellt. Uppsalaborna går betydligt oftare på konsert sedan Uppsala Konsert & Kongress tillkommit, och reser mer sällan till andra orter för konsertbesök. Andelen publik som kommer hit från regionen, inklusive Stockholm, utgör närmare 30 procent. Inte sällan reser publik från hela landet, och ibland även från andra länder för att gå på konsert i Uppsala. Genbredden och genrefördelningen är god vilket gör att verksamheten når många olika grupper i samhället. Kongress- och konferensverksamhetens volym totalt motsvarar, och i vissa fall överträffar, referensanläggningar i landet. Kongress och konferensverksamheten bidrar till att stärka hotellbeläggningen och övrig besöksnäring i Uppsala.

Nytt marknads- och destinationsbolag bildades

Kommunfullmäktige beslutade i april att förändra ägardirektivet till Uppsala Tourism AB till att även omfatta kommunens varumärkesarbete och att ansvara för större samverkansevenemang, både inom staden och inom kommunorganisationen. Bolaget fick i och med det utvidgade uppdraget ett nytt namn: Destination Uppsala AB. Medarbetare från kommunledningskontoret och kulturkontoret gick över till det nya bolaget.

Bandy för tjugonde året i rad med rekordpublik

SM-finalerna i bandy genomfördes år 2010 för 20:e året i rad på NCC Studenternas. En folkfest som under åren har utvecklats till Sveriges största vinterevenemang utomhus, med ett publikrekord på 25 570 besökare 2010. För Uppsalas del genererar bandyfinalerna ett högt mediavärde med direktsändning i tv och radio, nationellt och internationellt.

Positiv utveckling av turismen

Fyrishov AB är, sett till antalet besök, Sveriges ledande arena och femte största besöksmål/sevärdhet. Under året genomfördes 23 tävlingar inom projektet Tävlingsstaden, 279 events och två tv-inspelningar på Fyrishov.

Sveriges fjärde starkaste idrottsstad

Den av fullmäktige beslutade evenemangsstrategin har, genom aktivt arbete med idrotts- och kulturevenemang, resulterat i en stark ökning i evenemangsbeläggning. Detta har medfört att turismen utvecklats positivt. Mätt i antal hotellnätter har ökningen varit den största på 10 år, vilket är väsentligt över riksgenomsnittet. I enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag har ett nytt elitidrottsavtal med 10 elitklubbar, Upplands idrottsförbund och UNT förhandlats fram för säsongen 2010/2011. Uppsala kommun rankades av tidningen Sport&Affärer som Sveriges fjärde starkaste idrottsstad.

Bättre idrotts- och friluftsförutsättningar

Fritids- och naturvårdsnämnden arbetar målmedvetet för att höja standarden på kommunens idrotts-, fritids- och friluftsanläggningar. Grusplanen i Valsätra ersattes med konstgräs. Ny omklädningsbyggnad iordningställdes i Årsta. Utvecklingen av Gränby sportfält inleddes genom bygget av en bandyhall. En föreningsdriven konstfrusen isbana togs i drift vid Valsätra IP. I Sunnerstaåsens friluftsområde restaurerades natur- och kulturstigen. I samarbete med Friluftsfrämjandet skapades den handikappanpassade Skogsmulles stig. Uppsala alpina center utökades med en ny storslalombacke och en ny barnbacke. En omfattande enkätundersökning av föreningarnas anläggningsbehov genomfördes för att ge underlag till en försörjningsplan för kommunens idrottsanläggningar.

Möjlighet till meningsfull fritid för barn och ungdomar

Barn- och ungdomsnämnden har aktivt arbetat med att ge ungdomar möjlighet till en meningsfull fritid. Upplands Idrottsförbund övertog uppdraget och ansvaret för idrottsskolorna. Studieförbundet Studieförbundet övertog ansvaret för projektet Föreningshus Gottsunda. Mellansvenska konferensen i fritidsfrågor ägde rum i Uppsala i oktober, med deltagare från 7 kommuner. Barn och ungdomsnämnden och fritids- och naturvårdsnämnden var arrangörer med Ungdomsstyrelsen och Skandia Idéer för Livet som medarrangörer.

Ekonomiskt utfall

Ekonomiskt utfall	Bokslut	Budget	Bokslut
	2009	2010	2010
Nettokostnader (mnkr)	355	355	360

Årets nettokostnader för fritid och kultur uppgick till 360,4 miljoner kronor. Det är en ökning med 1,4 procent jämfört med föregående år. Nettokostnaderna för verksamhetsområdet var 5,7 miljoner kronor högre än vad kommunfullmäktige budgeterat. Detta förklaras av att kommunens bidrag för att bevara och utveckla Linnéträdgårdarna på drygt 5,2 miljoner kronor var budgeterat under ett annat verksamhetsområde.

Fritids- och naturvårdsnämndens kostnader för verksamhetsområdet blev 2,7 miljoner kronor mer än kommunfullmäktiges budget. Merparten av underskottet var planerat, och skulle

täckas med överskott från verksamhetsområdet infrastruktur och skydd. Större åtgärder vidtogs vid bland annat Studenternas, Gränby ishallar och Ekeby konstgräsplan. Ett dyrare avtal med Fyrishov AB och landskredet vid Sunnerstaåsen medförde ökade kostnader.

Fastighetsnämndens förvaltning av konsert- och kongresshuset visar ett överskott på 2,2 miljoner kronor. Detta förklaras av lägre kostnader för bland annat drift och underhåll än budgeterat.

Framtid

Många utvecklingsfrågor inom kulturområdet

Uppsala kommun kommer även i fortsättningen att medverka i framtagandet av en regional kulturplan samt delta i arbetet med översynen av de regionala kulturverksamheterna. Ett nytt kulturmiljöprogram tas fram till 2013 och kommunens kulturpolitiska program ska revideras. Arbetet med att utveckla en vital konst- och museiverksamhet kommer att prioriteras.

För att levandegöra Uppsalas skrivna kulturarv kommer ännu fler samarbeten att äga rum. Samarbetet med skolan ska prioriteras. För att göra äldre kommunala handlingar tillgängliga genomförs en ökad digitalisering. Stadsteatern kommer att satsa på förbättrad kundservice och en ny struktur för teaterns organisation.

Nya förutsättningar för idrott och fritid

Utvecklingen av Gränby sportfält fortsätter. Omdaningen av Arenastråket är prioriterat. På Studenternas IP står fotbollsarenan först på tur men även bandybanan behöver åtgärdas. Fyrishov kommer att fullfölja kommunfullmäktiges beslut om att tillföra mer hallkapacitet till anläggningen. Flera av kommunens befintliga idrottsanläggningar kommer att rustas upp. Arbetet med att utveckla friluftsområden och att anlägga nya friluftsbad, samt att öka tillgängligheten bland de befintliga baden fortsätter.

Fler mötesplatser för barn och unga

Barn- och ungdomsnämnden kommer att öka stödet till ideella organisationer för stadsdelsutveckling. En satsning på fritidsklubbar kommer att krävas. Arbetet med att tillgodose mötesplatser för unga, i form av fritidsgårdar, kommer att prioriteras. Behovet av fritids- och nöjesutbud för äldre tonåringar i city och de stora stadsdelarna ska ses över. Lokaler för föreningar, som inte tillgodoses av idrottsanläggningar, kommer att uppmärksammas.

Pedagogisk verksamhet

Verksamhetsområdet omfattar förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särvtux och svenska för invandrare

Förskola

Sammanfattande analys och bedömning av verksamheten

Förskolan har utvecklat ett tydligare fokus på måluppfyllelse i förhållande till läroplanen. Utvecklingsarbetet behöver dock tydliggöras utifrån fastställda effektmål för den kvalitet som ska uppnås i den pedagogiska verksamheten.

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Elever med annat modersmål än svenska ska ges goda förutsättningar att nå målen enligt läroplan.

Målet kommer att uppnås

Antalet elever i förskoleklasser som får modersmålsundervisning har ökat. 82 procent av barn med annat modersmål önskade sig modersmålsstöd och 64 procent av dessa fick stöd. 40 procent av förskolorna har flerspråkig personal som talar samma språk som barnen på förskolan. Förskolorna fick under hösten möjlighet att ansöka om tilläggsbelopp för den flerspråkiga pedagogiska personalen som de nyttjar i arbetet med modersmålsstöd. En förutsättning för att nå målen i läroplanen är troligtvis kunskapen i svenska.

Inriktningsmål: Elevernas kunskapsutveckling ska prioriteras. Uppsalas elever ska uppnå minst det resultat som förväntas enligt Skolverkets statistikdatabas Salsa. Målet gäller varje skolenhet.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

De kommunala förskolornas systematiska kvalitetsarbete för att nå målen granskades. Resultatet visade att förskolorna var bra på att beskriva sina lärandemiljöer och de verktyg som används för trygghet. Ansvarsfördelning och rutiner för uppföljning och utvärdering synliggjordes i de flesta kvalitetsredovisningar.

Inriktningsmål: Lärare och elever ska vara trygga i skolmiljön. Detta innebär bland annat att det ska råda lugn och ro i klassrummen och att mobbning eller annan kränkande behandling inte tolereras.

Målet kommer att uppnås

En genomgång av likabehandlingsplaner från hälften av de kommunala förskolorna och familjedaghem visade att det förebyggande arbetet beskrevs på ett tillfredsställande sätt. Därtill innehöll merparten av de genomgångna planerna åtgärder mot kränkningar eller trakasserier mellan barn.

Viktiga händelser

250 nya platser i förskolan och finsk-svenska avdelning

Sju enskilda förskolor med sammanlagt 250 platser startade under 2010. Ytterligare två mobila förskolebussar togs i anspråk med plats för 40 barn totalt. Kommunen medverkade dessutom till att en svensk finsk förskoleavdelning med 20 platser startade.

Kvalitetsupphandling av två förskolor

Upphandling av driftsentreprenad av två förskolor genomfördes i form av kvalitetsupphandling. I en kvalitetsupphandling är ersättningen förutbestämd och kvaliteten avgör val av utförare. Tilldelningsbesluten om en treårig drift gick till kommunens egen regi som ska fortsätta driva Boländernas förskola och C-företaget som tar över Tallens förskola.

Tillsyn av enskild verksamhet genomfördes

Under året genomfördes tillsyn på 15 enskilda förskolor och familjedaghem. Samma frågeunderlag som användes i tillsynen ställdes till resterande enskilda förskolor och familjedaghem. Syftet var att få en fullständig bild av egenkontrollen vid den enskilda verksamheten.

Ekonomiskt utfall

	Bokslut 2009	Budget 2010	Bokslut 2010	Avvikelse bokslut- budget
Nettokostnader (mnkr)	988	1 081	1 068	-12
Antal inskrivna barn	9 822	10 343	10 192	-151
Nettokostnad per inskrivet barn (tkr)	100	103	104	1

Barnomsorgsgarantin upprätthålls

Nettokostnaderna för förskoleverksamheten blev 12,3 miljoner kronor lägre än kommunfullmäktiges budget på totalt 1 081,6 miljoner kronor. Överskottet förklaras dels av att antalet inskrivna barn i förskolan blev färre än budgeterat, dels av att budgeten till vårdnadsbidraget endast förbrukades till hälften. Kommunen kunde under året upprätthålla barnomsorgsgarantin. Det innebär att vårdnadshavaren erbjöds en plats senast fyra månader efter att behovet var anmält.

Färre barn än väntat gick i förskolan

År 2010 var i genomsnitt 10 192 barn inskrivna i förskolan. Det är 151 barn lägre än antagandet i IVE 2010-2013, men 370 fler än föregående år. Andelen barn i åldern 1 till 5 år som var inskrivna i förskolan uppgick till 86,5 procent. Det är 0,2 procentenheter lägre än föregående år. Andelen barn inskrivna i enskild förskola uppgick till 27,0 procent, något högre än föregående år. Jämfört med 2009 ökade även barnens vistelsetid i förskolan i genomsnitt, eftersom antalet inskrivna barn omräknat till heltid ökade mer än antalet inskrivna barn.

Få utnyttjade vårdnadsbidraget

Kostnaderna för vårdnadsbidrag uppgick till 10 miljoner kronor, vilket är i nivå med föregående år. Under året utgick i genomsnitt vårdnadsbidrag till 270 barn per månad, vilket är 4 barn färre än 2009.

	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Förändring
Antal inskrivna barn omräknat till heltid	7 897	8 294	397
Nettokostnad per heltidsbarn (tkr)	124	128	4
Andel barn i enskild regi (%)	26,8	27,0	0,2
Nettokostnad per heltidsbarn i enskild regi (tkr)	108	121	13
Servicegrad (%)	86,3	86,5	0,2

Varje barn kostade mer

Jämfört med föregående år ökade emellertid de totala nettokostnaderna med 80,1 miljoner kronor. Drygt hälften av ökningen förklaras av att nettokostnaden per inskrivet barn ökade med 4,3 procent jämfört med 2009. Nettokostnaden per heltidsbarn uppgick till 127 600 kronor och visade därmed en ökning på 3,0 procent. I beräkningen av kostnad per inskrivet barn och heltidsbarn exkluderas kostnaderna för vårdnadsbidrag. Personaltätheten, mätt i antal barn per årsarbetare, var per 15 oktober, 5,8 barn på kommunala förskolor och 5,0 barn på enskilda förskolor. Dessa förutsättningar är oförändrade från 2009. Antalet barn i barngrupper per 15 oktober var i genomsnitt 18,4 barn i kommunala förskolor och 16,1 i enskilda förskolor.

Ändrade villkor för lokalkostnader

En ny ersättningsmodell som innebär bidrag på lika villkor för samtliga utförare gäller från 2010. I grundbeloppet ingår en enhetlig ersättning för lokalkostnad på 18 422 kronor per barn. Nivån i ersättningen bygger på en genomsnittlig lokalkostnad för den kommunala förskoleverksamheten.

Framtiden

400 nya förskoleplatser behövs varje år

Kommunen kommer under överskådlig framtid att ha fortsatt hög tillväxt. Behovet av nya förskoleplatser kommer att vara 400 årligen. Detta kräver en god planering av barn och ungdomsnämnden i samverkan med byggnadsnämnden, fastighetsnämnden samt Styrelsen för vård och bildning och enskilda entreprenörer.

Mer pedagogik i nya skollagen

Den nya skollagen och den reviderade läroplanen Lpfö 98 innebär stora förändringar. Förskolan blir en egen skolform och uppföljning, utvärdering och utveckling betonas. Förskollärarens och förskolechefens ansvar stärks. Förskolans pedagogiska uppdrag stärks och förskolan ska förbereda barnen för fortsatt utbildning. Läroplanen ska gälla för både fristående och kommunala förskolor. Kommunen ska sträva efter att erbjuda omsorg för barn även vid obekvämt arbetstid, till exempel natt och helger.

Fler förskollärare behövs

En omfattande rekrytering av förskollärare kommer att bli nödvändig för att klara de ökade kompetenskraven enligt den nya skollagen samt ett ökat antal förskoleplatser.

Skolverksamhet 6-15 år

Sammanfattande analys och bedömning

Måluppfyllelsen för de yngre barnen i år tre och fem utvecklades positivt. En majoritet av eleverna i dessa åldrar nådde målen i svenska och matematik. Meritvärdet för elever i årskurs 9 var lägre än föregående år och lägre än förväntat. Det var stora skillnader i meritvärde mellan Uppsalas skolor. Det högsta meritvärdet är 267 och det lägsta 188. De kommunala skolorna hade lägre måluppfyllelse än de fristående skolorna. Kunskapsmålen för särskolan var svåra att bedöma då det saknades kunskapsresultat för eleverna. Tryggheten i skolan var god men åtgärder behöver utvecklas mot kränkningar mellan barn och personal. Kunskap om situationer och platser där kränkningar sker behöver förbättras.

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Elevernas kunskapsutveckling ska prioriteras. Uppsalas elever ska uppnå minst det resultat som förväntas enligt Skolverkets statistikdatabas Salsa. Målet gäller varje skolenhet.

Målet kommer inte att uppnås

Det genomsnittliga meritvärdet för elever som slutade år 9 2010 var 213. Det förväntade värdet var 215. Hälften av skolorna uppnådde sitt förväntade värde Detta innebär att barn och ungdomsnämndens kunskapsmål om att elever i skolår 9 ska uppnå minst meritvärdet enligt Skolverkets statistikdatabas Salsa inte uppnåddes.

Andelen elever som uppnådde minst betyget godkänt i samtliga ämnen uppgick till 77 procent mot förväntad andel på 80 procent. Andelen behöriga till gymnasieskolans nationella program uppgick till 90,2 procent.

Effektmålet om att 90 procent av barnen ska utveckla en grund för att läsa och skriva i förskoleklass uppnåddes. Målen för årskurs 3 uppnås när 93 procent av eleverna uppnår målen i de nationella proven i matematik och 94 procent i svenska. Andel elever som uppnår målen i de nationella proven i årskurs 5 är 94 procent i engelska, 93 procent i matematik, 95 procent, i svenska och 88 procent i svenska som andra språk.

I särskolan uppfyllde samtliga skolor målet att ha skriftlig dokumentation som visar elevernas måluppfyllelse. Detta gäller såväl särskoleelever som träningskoleelever.

Inriktningsmål: Lärare och elever ska vara trygga i skolmiljön. Detta innebär bland annat att det ska råda lugn och ro i klassrummen och att mobbning eller annan kränkande behandling inte tolereras.

Målet kommer att uppnås

I de kommunala grundskolorna upplevde 95 procent av eleverna alltid eller ofta att de var trygga i skolan medan 80 procent upplevde alltid eller ofta den studiero de behöver. 70 procent av grundskoleeleverna ansåg att lärarna arbetade förebyggande genom att arbeta för att klasser och grupper ska fungera bra ihop. Att de ansträngde sig för att ingen ska bli utfrusen eller mobbad och att de var bra på att skapa arbetsro under lektionerna.

Inriktningsmål: Elever med annat modersmål än svenska ska ges goda förutsättningar att nå målen enligt läroplan.

Målet kommer inte att uppnås

Fler elever i förskoleklasser fick modersmålsundervisning enskilt eller genom undervisning i mindre grupper. I obligatoriska särskolan erbjöds samtliga elever med annat modersmål enskild undervisning i modersmålet. I grundskolan fick 65 procent av alla berättigade elever modersmålsstöd. Samtidigt har andelen elever med gymnasiebehörighet och andelen med minst betyget godkänt i samtliga ämnen minskat bland elever med utländsk bakgrund de senaste femåren. Bland dem som är födda i Sverige uppnådde emellertid fler än tidigare betyget godkänt i samtliga ämnen.

Inriktningsmål: Fritidsverksamheten för barn och ungdomar med funktionsnedsättning ska prioriteras.

Målet kommer att uppnås

Barn- och ungdomsnämnden har beslutat om en handlingsplan för att utveckla insatser på fritiden för barn och ungdom med funktionsnedsättning. Fritids- och kulturaktiviteter ska i högre utsträckning göras tillgängliga för unga med funktionsnedsättning. Riktade uppdrag ges till fritidsgårdar för att inkludera unga med funktionsnedsättning i verksamheten.

Viktiga händelser

Under hösten 2010 blev det möjligt att välja förskoleklass via en e-tjänst. Under våren 2011 kommer alla skolval att kunna göras via e-tjänster.

Barn och ungdomsnämnden och utbildnings och arbetsmarknadsnämnden har beslutat att bidra till finansieringen av projektet "Entreprenörskap i skolan". Syftet med projektet är att entreprenörskap ska bli en naturlig del av undervisningen. Barn och ungdomsnämnden har även beslutat om ersättning till Handelskammaren för att några klasser ska kunna medverka i projektet Trampolinen under 2010-2012. Projektet Trampolinen syftar till att inspirera och förbereda eleverna inför sina framtida studieval och sitt yrkesliv.

Ekonomiskt utfall

	Bokslut 2009	Budget 2010	Bokslut 2010	Avvikelse bokslut- budget
Nettokostnader (mnkr)	1 786	1 811	1 802	-8,3

Stort överskott i särskolan

De samlade nettokostnaderna för skolverksamheterna för barn 6-15 år blev 8,3 miljoner kronor lägre än vad kommunfullmäktige budgeterat. Resultatet för grundskolan var ett underskott på 5,6 miljoner kronor, medan obligatorisk särskola redovisade ett överskott på 13,9 miljoner kronor. Underskottet inom grundskolans verksamhet beror på att antalet elever blev fler än budgeterat till följd av den flexibla skolstarten. Överskottet inom obligatorisk särskola beror dels på att antalet elever blev färre än budgeterat, dels på att kostnaderna utvecklades bättre än befarat.

	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Förändring
<i>Antal elever (genomsnitt under året) i:</i>			
Skolbarnsomsorg	6 383	6 801	418
Förskoleklass	2 023	2 138	115
Grundskola	17 670	17 534	-136
Obl. särskola	282	248	-34
Totalt 6-15 år exkl obl. särskola	19 693	19 672	-21
Andel elever i fristående grundskola	13,7	15,0	1,2
<i>Nettokostnader (tkr) per elev:</i>			
6-15 år exkl obl. särskola	86	87	2
Obligatorisk särskola	358	351	-7

Nedgången vänder 2011

Antalet elever i grundskolan blev 63 fler än beräknat i kommunfullmäktiges budget, vilket beror på den flexibla skolstarten – 140 barn började i förskoleklass under vårterminen 2010. Jämfört med 2009 minskade antalet elever med 21, men 2011 bryts nedgången i elevtalen som varade i ett decennium. I genomsnitt fanns 19 672 elever i grundskola och förskoleklass, varav knappt 3 000 i fristående grundskolor.

Kostnad i nivå med budget

Nettokostnaden per elev i skolverksamheten för 6-15 år uppgick till 87 200 kronor, vilket är i nivå med budgeterat dock 1,9 procent högre än föregående år. En ny ersättningsmodell har införts som innebär att producenterna inte ersätts för sina faktiska lokalkostnader separat, utan får en ersättning för lokalkostnader som en del av grundbeloppet.

Färre elever och minskade kostnader i särskolan

Antalet elever i obligatorisk särskola fortsatte att minska. Från 328 elever 2008 minskade antalet elever till 248 under året, vilket är en nedgång med en fjärdedel. Antalet elever blev 24 färre än budgeterat, vilket medförde minskade kostnader på totalt 8,9 miljoner kronor. De sjunkande elevtalen befarades inför budget 2010 resultera i ökande kostnad per elev, då anpassningen till mindre elevgrupper förväntades ta tid och medföra extra kostnader. Bokslutet 2010 visade emellertid minskade nettokostnader, och avvikelsen i nettokostnad per elev från den budgeterade nivån resulterade i en kostnadsminskning på sammanlagt 5,0 miljoner kronor.

Framtiden

Den nya skollagen innehåller nya nationella kunskapsmål och ett nytt betygssystem. Samma regler ska gälla för kommunala och fristående skolor. Kraven på kvalitetsredovisningar och kommunala skolplaner tas bort. I stället ska huvudmannen planera, följa upp och utveckla sin verksamhet på det sätt som denne anser vara lämpligast.

En ny betygsskala införs med betygen A till F. Betyget F betecknar icke godkänt resultat. Behörighetskraven till gymnasieskolan skärps. Det kommer att krävas betyget godkänt i åtta ämnen för behörighet till ett yrkesinriktat program, och i tolv ämnen för behörighet till ett teoretiskt program. Den obligatoriska särskolan byter namn till grundsärskola. I den nya skollagen är grundsärskola en nioårig skolform mot tidigare tio år. Men en elev som inte når upp till kunskapskraven efter nio år kommer att ha rätt till utbildning i ytterligare två år i grundskärskola.

Fritidshemmen ska ha fokus på utbildning och ska stimulera elevernas utveckling och lärande. De ska även erbjuda eleverna en meningsfull fritid och rekreation. För att Uppsala ska vidareutvecklas som skolkommun kommer det att genomföras en situationsanalys i grundskoleverksamheten. Analysen ska belysa svagheter och styrkorna i verksamheten. Målet är att Uppsalas skolor ska utvecklas till Sveriges bästa skolor.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola och vuxenutbildning

Sammanfattande analys och bedömning:

Drygt nio av tio elever folkbokförda i Uppsala kommun gick ut gymnasieskola med grundläggande behörighet. Andelen elever som har slutbetyg efter fyra år är 74,9 procent, oförändrat från föregående år. Uppsala ligger på 180:e plats av 290 kommuner. Det är önskvärt att placeringen förbättras. Tryggheten i Uppsalas gymnasieskolor, gymnasiesärskolan, samt vuxenutbildning är god, men mer kunskap och ytterligare åtgärder behövs för att minska andelen som upplever sig mobbade.

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Elevernas kunskapsutveckling ska prioriteras. Uppsalas elever ska uppnå minst det resultat som förväntas enligt Skolverkets statistikdatabas Salsa. Målet gäller varje skolenhet.

Målet är uppnått

Effektiva målet om att alla elever ska ha nått grundläggande behörighet för högskolestudier är uppnått. Andelen elever folkbokförda i Uppsala från samtliga skolor i Uppsala kommun som gick ut med grundläggande behörighet av de elever som fick slutbetyg var 92, oförändrat jämfört med föregående år. Vad gäller effektiva målet att alla elever ska ha fått slutbetyg inom fyra år så har andelen 74,9 procent, en andel som är ytterligare behöver öka.

Inriktningsmål: Lärare och elever ska vara trygga i skolmiljön. Detta innebär bland annat att det ska råda lugn och ro i klassrummen och att mobbning eller annan kränkande behandling inte tolereras.

Målet är uppnått

I de kommunala gymnasieskolornas uppföljning 2010 uppgav 87 procent av eleverna i de kommunala skolorna att de känner sig trygga i skolan. Det är en ökning med en procentenhet jämfört med föregående år. I en elevenkät som riktade sig till samtliga elever i årskurs 2 svarade 70 procent att de trivs i skolan, och 24 procent att de trivs i viss mån. Hälften av eleverna upplever att skolledning, lärare och övrig personal anstränger sig för att ingen elev ska bli utfrysad eller mobbad. En mindre del, 8,4 procent, upplever att de blivit utsatta för mobbning av andra elever i skolan eller på fritiden.

Merparten av gymnasiesärskoleelever känner sig trygga i skolan, men mellan 13 och 17 procent upplever någon form av otrygghet.

Inom vuxenutbildning gjordes trygghetsundersökningar via en enkät som gick ut till samtliga deltagare. Av denna framgick att 90 procent av de svarande kände sig trygga i utbildningen.

Inriktningsmål: Elever med annat modersmål än svenska ska ges goda förutsättningar att nå målen enligt läroplan

Målet är svårbedömt

Centrum för introduktion i skolan startade hösten 2009 och tar emot nyanlända invandrare som är 16 till 29 år till gymnasieskolan. Under en period av 6 till 20 veckor ska eleverna studera svenska och få en bedömning av sin kunskapsnivå. Introduktionskurs för elever med invandrarbakgrund finns från och med läsåret 2009/2010 på fyra gymnasieskolor.

Elever med annat modersmål än svenska får modersmålsundervisning utifrån önskemål. Berättigade till modersmålsundervisning den 15 oktober var 683 elever.

När det gäller studiehandledning är målet inte uppnått. Samtliga elever på Introduktionskurs för elever med invandrarbakgrund får dock studiehandledning på modersmålet två gånger i veckan.

Inriktningsmål: Fritidsverksamheten för barn och ungdomar med funktionsnedsättning ska prioriteras.

Målet är på väg att nås

För att utveckla insatser på fritiden för barn och ungdom med funktionsnedsättning beslutades att en handlingsplan ska tas fram. Barn och ungdomsnämnden är ansvarig nämnd och stödet är inriktat på att fritids- och kulturaktiviteter i högre utsträckning ska göras tillgängliga för unga med funktionsnedsättning. Uppdrag ges till fritidsgårdar att inkludera unga med funktionsnedsättning i verksamheten. Budget för dessa insatser är 2 265 tkr.

Viktiga händelser

Förändrat ansvar för lokalfrågor

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har fortsatt huvudansvar för bedömning av långsiktiga verksamhets- och lokalbehov för gymnasieskolan. Ansvaret i övrigt för lokalfrågor överfördes till andra nämnder och styrelser.

Ny ersättningsmodell

Ny, likvärdig ersättningsmodell genomfördes för gymnasieskolan i enlighet med lagstiftning om lika bidrag till gymnasieskolan oberoende av huvudman. Ersättningen ska anpassas till elevers olika förutsättningar. 4,4 procent av den totala ersättningen utgår i form av strukturersättning, där varje enskild elevs förutsättningar att nå målen vägs in.

Katedralskolan ny självstyrande skola

Ytterligare en självstyrande kommunal skola har bildats: Katedralskolan. Den 1 januari 2011 fanns totalt 10 436 elever i gymnasieskolor i Uppsala: 4 818 elever hos Vård & bildning, 2 867 elever hos fristående gymnasieskolor och 2 751 elever i kommunala självstyrande gymnasieskolor.

Entreprenörskap infördes i gymnasieskolan

En omfattande satsning på att utveckla ”entreprenörskap i gymnasieskolan” har gjorts via medel från Europeiska socialfonden, och i samarbete med Ung Företagsamhet. Satsningen syftar till att tillämpa entreprenöriellt lärande i undervisningen.

Mässa om det nya gymnasiet

En programmässa arrangerades för samtliga gymnasieskolor. Syftet var att informera ungdomar om den reformerade gymnasieskolan som startar hösten 2011 och dess programutbud.

Regional samverkan kring kompetensförsörjning

Kvalitetssäkring via college vidareutvecklas för teknik och energi, och ett samverkansforum har startat för servicebranschen. Detta sker inom ramen för Kompetensforum som Regionförbundet Uppsala län ansvarar för. Syftet är att skapa ett bättre samarbete mellan arbetslivets behov av kompetens och utbudet av utbildningar.

Utökat samarbete inom Resam

Samarbetet inom Resam (Regional Samverkan) omfattar nu även samhällsorientering för nyanlända och yrkes-sfi. I Resam samverkar länets kommuner tillsammans med Sigtuna kommun för att skapa ett utbud av utbildningar för vuxna som baseras på arbetslivets behov av kompetens.

Ekonomiskt utfall

	Bokslut 2009	Budget 2010	Bokslut 2010	Avvikelse bokslut- budget
<i>Nettokostnader i mnkr</i>				
Gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning	912	937	925	-12
<i>Varav:</i>				
Gymnasieskola	733	748	746	-2
Gymnasiesärskola	60	69	64	-4
Kommunal vuxenutbildning	119	120	114	-6

De sammanlagda nettokostnaderna för gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning blev 12,0 miljoner kronor lägre än kommunfullmäktiges budget. Samtliga verksamheter visade överskott. I gymnasieskolan var antalet elever färre än budgeterat, vilket medförde 21,7 miljoner kronor i lägre nettokostnader. Merparten av detta utrymme, närmare bestämt 19,6 miljoner kronor, förbrukades då nettokostnaden per elev överskred beräkningen i fullmäktiges budget.

Färre elever och högre statsbidrag

Gymnasiesärskolans överskott på 4,3 miljoner kronor är ett resultat av att både antalet elever och nettokostnaden per elev blev lägre än beräknat i kommunfullmäktiges budget. Överskottet inom vuxenutbildningen berodde i sin helhet på att Uppsala kommun fick 22,2 miljoner kronor i statsbidrag för yrkesvux, jämfört med budgeterat 8,0 miljoner kronor.

	Bokslut 2009	Budget 2010	Bokslut 2010	Avvikelse bokslut- budget
<i>Antal elever (genomsnitt under året) i:</i>				
Gymnasieskola	7 721	8 007	7 775	-232
Gymnasiesärskola	191	210	202	-8
<i>Andel elever i fristående gymnasieskola (%)</i>				
	23,0	-	22,7	-
<i>Andel 16-19 år i gymnasial utbildning (%)</i>				
	75,6	79,1	76,7	-2
<i>Nettokostnad per elev i tkr</i>				
Gymnasieskola	95	93	96	3
Gymnasiesärskola	314	327	319	-9

Elevnedgången avstannat

Antalet elever i gymnasieskolan uppgick i genomsnitt till 7 775, vilket var 232 elever färre än budgeterat, och 54 elever fler än föregående år. Andelen ungdomar 16-19 år i gymnasieskolan nådde därmed inte upp till 79,1 procent, som beräknades i budget. Andelen gymnasieelever hemmahörande i Uppsala kommun som får sin utbildning i fristående gymnasieskola minskade något jämfört med 2009. I genomsnitt blev nettokostnaden per elev 96 000 kronor, jämfört med 95 000 föregående år. I gymnasiesärskolan uppgick nettokostnad per elev till 318 500 kronor och blev 1,5 procent högre än 2009, men 2,6 procent lägre än beräknat. En ny resursfördelningsmodell infördes där ersättningen är oberoende av huvudman och bestäms utifrån ett programpris per elev. Modellen har inneburit en högre förutsägbarhet och bättre kontroll över kostnaderna.

Allt fler studerar SFI

Under året deltog 1 838 heltidsstuderande i grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, en marginell minskning från föregående år. Antalet studerande i teoretiska ämnen inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning är oförändrat. Inom yrkesinriktade gymnasialutbildning och Svenska för invandrare, SFI, ökade dock antalet deltagare. Nettokostnaderna för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning uppgick till 67,3 miljoner kronor, 14,0 procent lägre än 2009 till följd av ett ökat statsbidrag för yrkesvux. Under året studerade 2 895 personer på SFI för en nettokostnad på 43,3 miljoner kronor. Jämfört med året innan ökade antalet studerande med 65,5 procent, och nettokostnaderna med 21,1 procent.

Framtiden

Den nya gymnasieskolan

Gy 2011 gör en tydlig uppdelning mellan högskoleförberedande program och yrkesprogram. Yrkesinriktningen fördjupas genom fler yrkesinriktade kurser och färre högskoleförberedande kurser på yrkesprogrammen. Lärlingsutbildning införs som ett alternativ till skolförlagd utbildning. Behörighetskraven till de nationella programmen i gymnasieskolan höjs också, från dagens krav på godkänt i svenska, engelska och matematik till godkänt betyg i ytterligare fem eller nio grundskolekurser.

Gymnasiesärskola med mer valmöjligheter

Gymnasiesärskoleutredningen överlämnade betänkande om den framtida gymnasiesärskolan. I betänkandet finns många förändringar, samt förslag på 30 nationella inriktningar. Förslagen bygger på att gymnasiesärskolans elever ska få samma valmöjligheter som elever i gymnasieskolan. Detta kan bli aktuellt för eleverna tidigast höstterminen 2013.

Färre elever fram till 2016

Färre elever kommer att ställa nya krav på gymnasieskolorna i Uppsala. Eleverna blir långsamt färre fram till och med hösten 2013 och minskar i lite högre takt fram till 2016. I den nya gymnasiesärskolan ska eleverna kunna välja mellan ett trettio-tal inriktningar. Detta kommer att ställa större krav på samverkansavtal med angränsande kommuner då Uppsala kan få en ökning av interkommunala elever.

Sveriges största elitidrottsgymnasium i Uppsala

Antalet intagningsplatser för elitidrottare uppgår till mer än 150 per år. Med tre årskurser och ytterligare utökning av platser kommer antalet elitidrottare att uppgå till 500. Detta ställer stora krav på tillgång till idrottsarenor av hög klass inom många idrotter. Genom att många unga elitidrottare samlas i Uppsala kommer också antalet seniorer på elitnivå att öka och varumärket för idrottsstaden Uppsala stärks.

Vuxenutbildningen reformeras 2012

Vuxenutbildningen reformeras 2012 och det innebär bland annat att gymnasieskolans ämnesplaner och kunskapskrav ska användas i den gymnasiala vuxenutbildningen. Samma regler ska gälla för gymnasial vuxenutbildning som för gymnasieskolan när det gäller såväl yrkesexamen som högskoleförberedande examen. Samtidigt ska hänsyn tas till behov av individanpassning och flexibilitet.

Samhällsorientering för nyanlända invandrare

Ett regeringens förslag kan innebära att nyanlända invandrare ges samma rättigheter till samhällsorientering som flyktingar. Detta kommer att ställa krav på kommunen att ordna sådan verksamhet.

Kommunala medieprogrammet fasas ut

Medieprogrammet finns inte kvar som nationellt program i Gy2011, och den kommunala gymnasieskolan fasas ut sommaren 2013 när de sista eleverna på medieprogrammet lämnar skolan. Den fristående gymnasieskolan GUC Medias framtid utreds av kommunstyrelsen.

Vuxenutbildning ansöks via webben

Processen från information och vägledning till ansökan om vuxenutbildning kartläggs och förslås att vara tillgänglig via webben. Möjligheten att genomföra digital vägledning via chat, e-post och telefon undersöks som ett komplement till bokade personliga besök.

Vård och omsorg

Området utgörs av det kommunala ansvaret för barn och unga, vuxna med funktionsnedsättning, äldre samt människor som saknar egen försörjning utifrån socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Barn och ungdomar 0-20 år

Sammanfattande bedömning och analys

Insatserna inom området vård och omsorg har utvecklats sedan föregående år. Genom Socialpsykiatriska behandlingsteamets insatser har man kunnat förhindra och förkorta placeringar utanför hemmet i hälften av de ärenden som avslutats av teamet från september 2008 till mars 2010. Avtal har utvecklats för att förtydliga roller och ansvar. Effektmål för arbetet behöver fastställas inom en rad områden för på ett tydligare sätt kunna följa insatserna och de resultat de genererar.

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Beprövade metoder som visat sig ha stor effekt skall användas i det förebyggande arbetet, vilket skall förstärkas. Alla insatser skall följas upp.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Det arbete som 2007 inleddes kring beskrivningar av samtliga verksamheter för barn och ungdomar 0 – 20 år inom individ- och familjeomsorgens verksamheter i kommunens egen regi fortsätter och slutförs 2011. En brukarundersökning visar att brukarna upplever stor nytta av det stöd de får från råd- och stödverksamheterna. I en granskning som genomfördes 2009 påtalades bristen på effektutvärdering i metoderna i råd- och stödverksamheterna.

Inriktningsmål: Genom tidig upptäckt, fokus på förebyggande åtgärder samt tidiga insatser vid begynnande sociala svårigheter i familjer, minska behovet av institutionsplaceringar för barn och unga.

Målet kommer att uppnås

Kommunen har slutit avtal bland annat med landstinget med målet att barn och ungdomar ska få sina behov vid begynnande social svårigheter i familjen upptäckta och tillgodosedda i tidigt skede. Resultat av enkätundersökning avseende Socialpsykiatriska behandlingsteamets insatser visar att man kunnat förhindra och förkorta placering vid institutioner i hälften av de ärenden som avslutats i teamet från september 2008 till mars 2010.

Inriktningsmål: Samverkan med frivilligorganisationerna ska öka.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

För 2010 har det avsatts ekonomiskt stöd för stadsdelsutveckling och projektverksamhet med förebyggande inriktning. Föreningar som engagerar sig socialt för barn och ungdomar kan delta i arbetet. Ekonomiskt bidrag gavs till föreningen Första steget för genomförande av sommaraktiviteter för ungdomar i Gottsunda och Valsätra. Gottsunda dans och teaters mentorsprojekt riktat till ungdomar i riskzonen fick ekonomiskt bidrag från kommunen. Sammantaget visar detta på att det sker kontakter med frivilligorganisationer.

Inriktningsmål: Det alkohol- och drogförebyggande arbetet med speciellt barnfokus i familjer med missbruksproblem skall fördjupas.

Målet kommer att uppnås

Socialnämnden för barn och unga arbetade tillsammans med myndighetsorganisationen vid utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och nämnden för vuxna med funktionshinder att ta fram en handlingsplan där roller, ansvar och ambitioner tydliggjordes när det gäller insatser till såväl barn som vuxna.

Genom det familjecentrerade arbetet tillsammans med öppna förskolorna och Landstingets barnavårds- och mödravårdscentraler skapas möjligheter för en tidig kontakt med de barn och föräldrar som behöver stöd. Landstingets ”Riskbruksprojekt” syftar till att förstärka arbetet med att minska förbrukning av alkohol hos blivande föräldrar och föräldrar till barn 0-5 år, även användning av tobak ingår i projektet. Majoriteten av de kommunala högstadieskolorna arbetade med Örebro preventionsprogram med syfte att genom information till föräldrar skjuta upp barnens alkoholdebut.

Inriktningsmål: Genom samverkan mellan kommunens olika verksamheter och Nationellt Centrum för Kvinnofrid skall Uppsala kommun vara ledande i frågor som gäller kvinnofrid.

Målet kommer att uppnås

Nämnden för vuxna med funktionshinder ansvarade för ett projekt som ska utveckla samverkan och skapa ett resurscentrum. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden deltog dels i styrgruppen för projektet, dels i en referensgrupp, där myndigheten är representerad. Myndigheten ansvarar för att säkerställa nödvändig sekretess i verksamhetssystemet.

Viktiga händelser

Nya brukare mer nöjda

En brukarundersökning vid sju myndighetsenheter som arbetar med utredningar och insatser för barn- och ungdomar 0 – 20 år presenterades och en brukarundersökning för råd- och stödverksamheterna genomfördes. Resultatet visade på en avsevärd förbättring i jämförelse med utvärderingen 2006. Nyttillkomna brukare var mer nöjda än brukare generellt.

Mot varierad ersättning

Barn- och ungdomsnämnden utvecklade efter kommunrevisionens granskning 2009 ett instrument för att mäta behov av vård för barn och ungdomar inom korttidsboende. Resultatet ska ligga till grund för ersättningen till utförarna och användas i avtalsförhandlingarna inför 2011.

Tydligare ansvar där fler parter är inblandade

Som ett resultat av Samverkansavtalet ”Gemensamma riktlinjer för arbetet med barn och ungdomar i behov av särskilt stöd” har genomförandeplaner upprättats i de ärenden där flera parter är aktuella, såsom socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri, skola, habilitering, biståndsbedömning. Under året upprättades 15 genomförandeplaner som tydliggjorde ansvarsfördelningen mellan de olika parterna.

Samverkan med landstinget

En utvärderingsrapport för tidigt stöd genom familjecentrerats arbete presenterades och nytt samverkansavtal ingicks kring familjecentrerat arbete mellan Uppsala kommun och Landstinget i Uppsala län för perioden 2011 – 2013. Kommunen ingick även avtal med Landstinget i Uppsala län avseende Socialpsykiatriska behandlingsteamets fortsatta verksamhet från 2011.

Efter utvärdering av Plusmottagningen, verksamhet för personer med missbruksproblem och psykisk ohälsa, ingicks en överenskommelse mellan socialnämnden för barn och unga och nämnden för vuxna med funktionshinder för fortsatt stöd till målgruppen.

Effektivare bostadssocial verksamhet

Nämnden antog riktlinjer för effektivisering och organisering av den bostadssociala verksamheten. En nämndöverskridande enhet, boendeenheten, tillkom och finansieras gemensamt av utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, nämnden för vuxna med funktionshinder och socialnämnden för barn och unga.

Fler boendeplatser för ensamkommande barn

Det tillkom 28 nya boendeplatser i form av utslussboende med vuxenstöd för ensamkommande barn och ungdomar med uppehållstillstånd. En upphandling av asylboendet Villa Vänge genomfördes under våren 2010.

Ekonomiskt utfall

	Bokslut 2009	Budget 2010	Bokslut 2010	Avvikelse bokslut- budget
Nettokostnader (mnkr)	549	571	555	-17
<i>Varav</i>				
Vård och omsorg om funktionshindrade	148	162	150	-12
Individ- och familjeomsorg	393	401	396	-5
Familjerätt	9	8	8	0

Minskade insatser bakom överskottet

Sammanlagt uppgick nettokostnaderna för vård och omsorg av barn och ungdomar 0–20 år till 554,6 miljoner kronor. Utfallet blev 16,6 miljoner kronor lägre än det kommunfullmäktige budgeterat, men 5,1 miljoner högre än föregående år. Merparten av överskottet, 12,0 miljoner kronor, erhöles inom vård och omsorg om funktionshindrade. Överskottet beror på ökade intäkter samt minskade kostnader till följd av en generell minskning av antalet LSS-insatser. Överskottet på 4,8 miljoner kronor inom barn- och ungdomsvården beror till hälften på minskade kostnader för myndighetsinsatser och till hälften på lägre handläggningkostnader än budgeterat.

Fler i HVB-hem men färre med LSS-insatser

Antalet barn och ungdomar i hem för vård och boende, HVB-hem, tredubblades under året, från 5 personer till 15 personer. Ett LSS-boende omvandlades till ett HVB-hem, för att bemöta behovsökningen, medan antalet personer med insatser i ordinärt boende minskade något. Omprövning av beslut och översyn av insatser som personlig assistans, ledsagning och avlösning i hemmet resulterade i minskade volymer. Efterfrågan på korttidsplatser har minskat successivt sedan 2008, och våren 2010 slogs två korttidsboenden samman.

Fortsatt positiv kostnadsutveckling

Trendbrottet i kostnadsutvecklingen inom barn- och ungdomsvården som inleddes 2009 fortsätter, och för första gången sedan omorganisationen 2003 redovisade verksamheten överskott. Jämfört med föregående år ökade de sammanlagda nettokostnaderna med endast 3,2 miljoner kronor, motsvarande 0,8 procent. Detta förklaras helt av en minskning i handläggningkostnader med 5,5 miljoner kronor, motsvarande 6,1 procent. Samtidigt ökade nettokostnaderna med 2,7 procent för placeringar inom institutionsvården, och med 7,7 procent för individuellt behovsprövad öppenvård. Inom familjehemsvården och råd och stöd förblev nettokostnaderna oförändrade.

Barn- och ungdomsvård

	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Förändring
<i>Antal vårddygn</i>			
Institutionsvård	45 883	49 903	4 020
Familjehemsvård	74 940	69 400	-5 540
Strukturerad öppenvård, <i>antal vårdtaga</i>	1 646	1 874	228
<i>Nettokostnad per vårddygn (kr)</i>			
Institutionsvård	3 242	3 175	-68
Familjehemsvård	1 123	1 237	115
Strukturerad öppenvård, <i>kostnad per vårdtagare (tkr)</i>	72	59	-14

Fler vårddygn på institution

Antalet vårddygn på institution ökade med 8,8 procent, huvudsakligen för att antalet vårddygn per person ökade. Placeringarna ökade i genomsnitt med 13 dagar 2010, jämfört med en minskning med 37 dagar 2009. Samtidigt minskade kostnad per vårddygn med 2,1 procent.

Minskningen i dygnskostnad förklaras av att köp av vård gjordes i större utsträckning inom ramavtal. Totalt ökade kostnaderna för institutionsvården med 6,5 procent.

Färre vårddygn i familjehemsvård

Antalet vårddygn i familjehem minskade med 7,4 procent. Samtidigt var antalet placerade personer oförändrat. Dygnskostnaden ökade i genomsnitt med 10,2 procent, vilket medförde en ökning på 2,1 procent i totala kostnader. Detta beror på att andelen konsulentstödda familjehem var högre än tidigare.

Allt fler får insatser inom individuellt behovsprövad öppenvård

Volym- och kostnadsutvecklingen inom individuellt behovsprövad öppenvård stämmer väl överens med satsningen på insatser på hemmaplan istället för placeringar utanför hemmet. Under året fick 1 874 barn och ungdomar insatser inom behovsprövad öppenvård till en total nettokostnad av 109,8 miljoner kronor. Kostnaderna för råd och stöd förblev oförändrade, 41,3 miljoner kronor.

Framtiden

I Gemensamma riktlinjer för arbetet med barn och ungdomar i behov av särskilt stöd” betonas vikten av att tidigt initiera samarbete kring barn och ungdomar som uppvisar problem som ligger utanför det egna ansvarsområdet.

Inom samverkansområdet, kommun och landsting, i arbetet med tidig upptäckt av barn med psykisk ohälsa, funktionsnedsättning eller barn som lever i socialt utsatta miljöer, saknas en övergripande kartläggning. En kartläggning skulle ge ett nuläge och ett gemensamt synsätt för identifiering av målgruppen och tidpunkt för tidiga insatser från respektive part.

Förnyad upphandling under 2011

Barn- och ungdomsnämnden och nämnden för vuxna med funktionshinder har ett nära samarbete kring de personer som har fått beslut om bostad med särskild service. En förnyad upphandling av bostad med särskild service för vuxna kommer att genomföras under 2011. Arbete pågår med att sammanställa en boendepplan utifrån dagens behov av bostad med särskild service för vuxna, för att kunna skapa fler bostäder.

Förändrade lagar och riktlinjer

Riktlinjerna för myndighetshandläggning kommer att omarbetas till följd av dels en revidering av Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, dels domar från Regeringsrätten 2010 avseende ungdomar med funktionsnedsättning.

Lagbeslut 2011 med utgångspunkt i Barnskyddsutredningen kan medföra nya rekryteringar. Lagen kräver att det ska utses en särskild barnhandläggare för barn som har familjehemsplacering.

Matavgifter höjs för att täcka kostnaderna

Matavgiften för personer med LSS insatser i korttidsboende, korttidstillsyn och boende kommer att höjas för att motsvara kostnaderna.

Samverkansavtalet med Landstinget avseende barn och ungdomar i behov av särskilt stöd kommer att utvärderas 2011.

Nya vårdformer introduceras

Med start 2011 kommer alternativa vårdformer i öppenvård för ungdomar att utvecklas, bland annat ny programverksamhet för missbrukande ungdomar. Ytterligare utvecklingsfrågor är användningen av instrument för olika bedömningar inom myndigheten, samt utveckling av internkontrollsystemet för enskilda myndighetsärenden utgör framtida utvecklingsfrågor.

Vuxna 21-64 år

Sammanfattande analys och bedömning

Verksamhetsområdet kännetecknas av en tydlig viljeinriktning att beslut som rör den enskilde ska flyttas från den kommunala organisationen till den enskilde. En rad aktiviteter har genomförts och åtgärder vidtagits för att uppnå samtliga inriktningsmål. Det saknas dock fortfarande ofta mätbara mål som möjliggör utvärdering av effekterna av exempelvis valda arbetsmetoder, utförda projekt och därigenom göra en bedömning av måluppfyllelsen.

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Äldre och personer med funktionsnedsättning skall själva avgöra om de vill bo kvar hemma och ändå känna sig trygga eller välja ett trygghetsboende. Om behovet av stöd är stort kan ett vårdboende bli aktuellt efter biståndsprövning.

Målet kommer att uppnås

Beslut som rör den enskildes situation ska flyttas från den kommunala organisationen till den enskilde. Det är först när den enskilde inte förmår att själv ta ansvar som kommunen ska träda in. Att bo kvar hemma möjliggörs främst genom hemvård och ledsagarservice via eget val, boendestöd, personlig assistans, kontaktperson, individuella hjälpmedel och bostadsanpassning samt anhörigstöd och korttidsboende. En brukarundersökning för hemtjänst enligt så kallad nöjdkundindex gjordes. Undersökningen visade att 82 procent av brukarna från 21 år och äldre var nöjda eller mycket nöjda med hjälpen i sin helhet till mycket nöjda. Nämnden för vuxna med funktionshinder hade dock satt upp ett mål för året på 87 procent.

Inriktningsmål: Beprövade metoder som visat sig ha stor effekt skall användas i det förebyggande arbetet, vilket skall förstärkas. Alla insatser skall följas upp.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Mottagningsenheten för försörjningsstöd arbetade med att säkra att utredningarna blir mer enhetliga och att klientens resurser kommer fram på ett tydligare sätt. Instrumentet ska säkerställa klientens delaktighet i utredningen. Träffpunktsverksamheter och föreningsstöd, insatser av personliga ombud och anhörigstödsinsatser är exempel på förebyggande arbete inom nämnden för vuxna med funktionshinders ansvarsområde. Alla insatser följdes upp men det har inte redovisats huruvida metoderna och resultaten utvärderats och om metoderna har visat sig ha önskade effekter. Några effektmål har heller inte formulerats varför det inte går att bedöma måluppfyllelsen.

Inriktningsmål: Andelen lokalt tillagad mat ska successivt öka.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

I samband med uppdrag och upphandling anges att mat i möjligaste mån ska lagas i närområdet vilket ökar förutsättningarna för att uppnå målet. Det saknas dock uppgift om hur stor andel av verksamheten som upphandlats eller hur stor andel av maten som tillagats lokalt.

Inriktningsmål: Personer med psykisk funktionsnedsättning ska erbjudas sysselsättning.

Målet kommer att uppnås

De personer som hade psykisk funktionsnedsättning och ansökt om sysselsättning eller arbetsträning fick det. Insatser gavs både i form av extern och intern arbetsrehabilitering och sysselsättning. En stor satsning på unga vuxna med funktionsnedsättning gjordes också genom ett gemensamt uppdrag för berörda nämnder under 2008 -2010. Målgruppen och insatserna utvärderas under perioden november 2010 - februari 2011. En del av nämnda externa platser finns hos föreningar inom social ekonomi, till vilka nämnden ger bidrag. Nämnden har också upphandlat estetiskt inriktad sysselsättning och arbetsträning för unga vuxna med psykisk och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning 18-30 år under perioden 2008 - 2010. Ny upphandling går ut i början av 2011. Handledare, lokalkostnader och del av driften för ett arbetskooperativ för målgruppen bekostades också av nämnden.

Vid träffpunktverksamheterna har 388 personer erbjudits sysselsättning vilket är en klar måluppfyllelse eftersom målet var 100 personer.

Inriktningsmål: Samverkan med frivilligorganisationerna ska öka.

Målet kommer att uppnås

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ökade sitt stöd till ideella organisationer och föreningar. Överförmyndarnämnden ökade sin samverkan med frivilligorganisationer genom att de tillsammans anordnat utbildningstillfällen och informationsmöten.

Inriktningsmål: Det alkohol- och drogförebyggande arbetet med speciellt barnfokus i familjer med missbruksproblem skall fördjupas.

Målet kommer att uppnås

Ett samverkansdokument och en handlingsplan där roller, ansvar och ambitioner tydliggörs togs fram. Vidare inleddes ett samarbete i syfte att tidigt fånga upp behov. Således har förutsättningar skapats.

Inriktningsmål: Genom samverkan mellan kommunens olika verksamheter och Nationellt Centrum för Kvinnofrid ska Uppsala kommun vara ledande i frågor som gäller kvinnofrid.

Målet kommer att uppnås

Arbete pågår med att i samverkan utveckla ett resurscentrum. Målsättningen är att öka samverkan och samordning mellan aktörer som ger stödinsatser och underlätta för den enskilde att få rätt stödinsatser med hög kvalitet. Resurscentrum innebär en möjlighet för Uppsala kommun att bli ledande inom dessa frågor.

Viktiga händelser

Ökad tillgänglighet

Förändringar i reglerna för sjukförsäkringen påverkade utvecklingen av såväl verksamheten som kostnader för försörjningsstöd. Verksamheten blev effektivare och gjordes mer tillgänglig genom en förändrad organisation.

Valfrihetssystemet fortsätter utvecklas

Valfrihetssystemet utvecklades genom förenklade förfrågningsunderlag. Antalet producenter och boenden ökade under året. En kundportal inrättades vilket bland annat gör det möjligt för den enskilde att beräkna sin hemtjänstavgift.

Ökat boendestöd för personer med psykisk funktionsnedsättning

Boendestödet för personer med psykiska funktionsnedsättningar utökades under året till att omfatta även kvällar och helger. Det ledde till att kommunen sade upp avtalet med landstinget angående mobila teamet.

Ekonomiskt utfall

	Bokslut 2009	Budget 2010	Bokslut 2010	Avvikelse bokslut- budget
Nettokostnader i mnkr <i>Varav</i>	1 241	1 235	1 290	55
Vård och omsorg om funktionshindrade	868	855	892	36
Missbrukarvård och övrig vuxenvård	101	128	110	-18
Ekonomiskt bistånd	271	249	288	39
Familjerätt	1	3	1	-1

Sammanlagt uppgick nettokostnaderna för vård och omsorg av vuxna 21-64 år till 1 290,5 miljoner kronor, 55,2 miljoner kronor mer än kommunfullmäktige budgeterat. Ekonomiskt bistånd och vård och omsorg om funktionshindrade överskred kommunfullmäktiges budget med 38,9 miljoner kronor respektive 36,2 miljoner kronor. Samtidigt visade missbrukarvården och övrig vuxenvård samt familjerätt överskott på 18,4 miljoner kronor respektive 1,4 miljon kronor.

Fortsatt ökande kostnader för försörjningsstöd

Under 2010 betalades 211,0 miljoner kronor ut i försörjningsstöd, 16,4 miljoner kronor mer än 2009, och 9,4 miljoner utöver kommunfullmäktiges budget. Merparten av underskottet inom ekonomiskt bistånd, 29,5 miljoner kronor, beror på att kostnaderna för myndighetsutövning, rehabiliteringsinsatserna och den bostadssociala verksamheten inte ryms inom budgetramen. Detta är en obalans som har funnits sedan 2005.

Arbetslöshet huvudskäl för nya sökande

Totalt fick 4 367 hushåll i genomsnitt 48 300 kronor per hushåll i försörjningsstöd. Jämfört med 2009 ökade utbetalt försörjningsstöd med 8,4 procent. Föregående år var ökningen 14,9 procent. Den positiva utvecklingen på arbetsmarknaden samt extra satsningar från arbetsförmedlingen och kommunen på personer med försörjningsstöd förklarar den förbättrade situationen.

Inflödet av nya sökande beror fortfarande främst på arbetslöshet, samtidigt som det märks en ökning bland personer vars ersättningsdagar från sjukförsäkringen tagit slut. En viss förskjutning av åldersfördelning bland hushållen har dock skett. Till skillnad från föregående år var hushåll över 45 år överrepresenterade.

Ökat behov av hemvård i hemtjänsten och psykiatriboenden

Nettokostnaderna för insatser i ordinärt boende ökade med 3,9 procent, främst till följd av ökade kostnader för hemtjänst i boendestöd inom psykiatri. Jämfört med föregående år fördubblades nettokostnaderna för anhörigvård och ökade med en fjärdedel för korttidsvård. Merparten av kostnadsökningen inom bostad med särskild service, 2,4 miljoner kronor, beror på ökade behov inom psykiatriboenden. Samtidigt minskade behoven och därmed nettokostnaderna för stöd i assistansliknande former samt för ledsagarservice och kontaktperson.

Ökade behov av LSS-insatser

Sammanlagt ökade kostnaderna för insatserna enligt LSS med drygt 15,4 miljoner kronor motsvarande 2,6 procent. Antalet vårdtagare i LSS-boende ökade med 34 personer till 460 personer. Tack vare minskade kostnader per boende stannade kostnadsökningen på 4,7 miljoner kronor. Även behoven av personlig assistans och daglig verksamhet ökade, vilket medförde en kostnadsökning med 6,1 respektive 5,2 procent. Däremot minskade behoven av övriga insatser enligt LSS såsom kontaktpersoner och korttidsvistelse utanför hemmet. Detta sänkte kostnaderna med 2,1 miljoner kronor, motsvarande 7,1 procent.

Ökade kostnader för missbrukarvården

Nämnden för vuxna med funktionshinder redovisade nettokostnader på 109,6 miljoner kronor för missbrukarvården och övrig vuxenvård, vilket är 8,6 miljoner kronor högre än 2009. Detta förklaras av större behov av institutionsvård och bistånd som avser boende, där kostnaderna ökade med 8,5 respektive 2,1 miljoner kronor. I förhållande till kommunfullmäktiges budget redovisade emellertid missbrukarvården och övrig vuxenvård ett överskott på 18,4 miljoner kronor, i linje med tidigare år.

Framtiden

Fler med vårdbehov får hjälp i hemmet

Antalet personer i åldern 21 till 64 år som har behov av stöd beräknas öka med en till tre procent per år. Utvecklingen inom hälso- och sjukvården har också medfört att allt fler personer med komplicerade och sammansatta diagnoser och vårdbehov idag kan få sina behov tillgodosedda hemma. En kontinuerlig utveckling och framförhållning samt strategisk planering måste ske av de tjänster nämnden tillhandahåller för att kunna möta behoven.

Trots satsning på bostäder med särskild service har nämnden inte lyckats tillgodose behovet fullt ut. På sikt kan även problem uppstå i form av bristande efterfrågan på bostäder med särskild service i perifera lägen i kommunen. I framtiden kommer detta sannolikt att innebära en efterfrågan på större mångfald av boendeformer.

En gemensam myndighet för den bostadssociala verksamheten startar i början av 2011. Berörda nämnder har arbetat fram ett förslag till ett samordnat resurscentrum för stöd till personer som drabbats av våld i nära relationer.

Farhågor för nya former av beroende

En konsekvens av senare års internationalisering är ett ökat inflöde i landet av olika narkotiska preparat. Farhågor finns också att utanförskap och marginalisering i framtiden kan uppkomma i nya former. Tendensen är en ökning av spelberoenden och andra former av beroenden. Antalet personer med psykiska funktionsnedsättningar och i kombination med missbruk ökar.

Äldre 65+

Sammanfattande analys och bedömning

Allt fler äldre samt större efterfrågan på individualiserat stöd och olika boenden kommer att innebära en utmaning för äldrenämndens verksamheter. Detta kommer bland annat ställa stora krav på att tillvarata IT-teknikens möjligheter och att utveckla samarbetet med andra aktörer.

Att göra det möjligt att bo kvar i hemmet är en hörnpelare för äldrenämndens verksamhet. Det finns en tydlig inriktning mot förebyggande och hälsofrämjande insatser. Det har beslutats om flera bra och tydliga effektmål men fortfarande saknas det i viss mån redovisning av uppnådda resultat.

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Äldre och personer med funktionsnedsättning skall själva avgöra om de vill bo kvar hemma och ändå känna sig trygga eller välja ett trygghetsboende. Om behovet av stöd är stort kan ett vårdboende bli aktuellt efter biståndsprövning.

Måluppfyllelsen är svårbedömd

Hemvård via eget val, individuella hjälpmedel och bostadsanpassning är insatser som underlättar för den äldre att bo kvar hemma. En brukarundersökning för hemtjänst enligt så kallad nöjdhetsindex gjordes. Undersökningen visade att 82 procent av brukare 21 år och äldre var nöjda eller mycket nöjda med hjälpen i sin helhet. Äldrenämnden hade emellertid satt upp ett mål för året på 87 procent.

Inriktningsmål: Beprövade metoder som visat sig ha stor effekt skall användas i det förebyggande arbetet, vilket skall förstärkas. Alla insatser ska följas upp.

Målet kommer att uppnås

Äldrenämndens har en tydlig inriktning mot främja insatser för hälsa vilket inkluderar hembesök, anhörigstöd och verksamhet vid träffpunkter. Värden för 2010 är ännu inte tillgängliga men flera av de effektmål som äldrenämnden beslutat hade uppnåtts redan per 31 augusti. Exempelvis hade antalet lunchrestauranger för seniorer fått fler besök och verksamheterna vid träffpunkterna hade nära 20 000 fler besökare än året innan.

Inriktningsmål: Andelen lokalt tillagad mat ska successivt öka.

Målet kommer att uppnås

I samband med uppdrag och upphandling efterfrågas att mat i möjligaste mån ska tillagas i närområdet. Dessutom ställs krav på tillagningskök vid nybyggnation av vård- och omsorgsboende. Tillagningskök inrättades i två nya boenden, och i samband med att Björklingegården ska byggas om ingår det att inrätta ett tillagningskök.

Inriktningsmål: Personer med psykisk funktionsnedsättning ska erbjudas sysselsättning.

Målet kommer att uppnås

För personer med psykisk funktionsnedsättning utvecklades vissa av träffpunkterna till att ge mer sysselsättningslika verksamheter.

Inriktningsmål: Samverkan med frivilligorganisationerna ska öka.

Målet kommer att uppnås

Äldrenämnden inrättade en tjänst med ansvar för samverkan med den ideella sektorn. Flera föreningar fick ekonomiskt stöd för att arbeta med förebyggande verksamhet. Flera insatser har således gjorts, och samverkan har ökat.

Inriktningsmål: Genom samverkan mellan kommunens olika verksamheter och Nationellt Centrum för Kvinnofrid ska Uppsala kommun vara ledande i frågor som gäller kvinnofrid.

Målet kommer att uppnås

Diskussioner fördes med polisen, brottsofferjouren och kvinnofridsmottagningen angående situationen för äldre kvinnor som utsätts för hot eller våld. Under 2011 inleds ett kvinnofridsprojekt som innefattar en lösning för akut omhändertagande av äldre kvinnor som utsatts för våld och/eller hot.

Viktiga händelser

Enklare att göra eget val

Valfrihetssystemet har utvecklats genom förenklade förfrågningsunderlag. En kundportal för omsorg och stöd inrättades som bland annat möjliggör för den enskilde att beräkna sin hemtjänstavgift. Arbetet med att förenkla, förbättra och kvalitetssäkra upphandlingsprocessen har fortsatt.

Ökat samarbete mot bränder

Ett samarbete inleddes med brandförsvaret om brandsäkerhet i ordinärt boende och förebyggande arbete och utbildning till vårdpersonal. Ett samarbete inleddes med Uppsalahem AB angående åtgärder för att skapa bättre tillgänglighet i ordinärt boende.

Mobilt hemvårdsteam ska minska besök på akuten

I samverkan med landstinget startades under hösten ett försök med mobilt hemvårdsteam. Under tre år ska ett team bestående av läkare och sjuksköterska göra mobila hembesök. Teamet ska vid behov åka ut för att stötta vårdgivaren så att den enskilde inte behöver åka in till akutmottagningen. Syftet med detta är att uppnå en förbättrad tillgänglighet för den enskilde samt minskad belastning på landstingets akutsjukvård.

Tillfälligt härbärge för hemlösa

För att möta problematiken med hemlöshet gjordes flerstegsboendets steg 1 tillfälligt om till ett härbärge.

Ekonomiskt utfall

	Bokslut 2009	Budget 2010	Bokslut 2010	Avvikelse bokslut- budget
Nettokostnader i (mnkr)	1 414	1 564	1 529	-34
<i>Varav</i>				
Vård och omsorg om äldre	1337	1 493	1 437,0	-56
Vård och omsorg äldre funktionshindrade	70	65	85	20
Missbrukarvård och övrig vuxenvård	6	6	7	1

Vård och omsorg om äldre redovisade nettokostnader på sammanlagt 1 529,3 miljoner kronor, och ett överskott på 34,3 miljoner kronor. Överskottet fanns inom särskilt boende och beror huvudsakligen på att öppnandet av vårdboendet Sandellska försköts på framtiden och att medel för oförutsedda behov inte förbrukades. För insatser i ordinärt boende redovisades ekonomi i balans, vilket beror på minskade behov på hemtjänst delvis till följd av de nya vårdboendena: Bernadotte, Linné och Västergården.

Högre kostnader jämfört med 2009

Jämfört med föregående år ökade nettokostnaderna med totalt 115,1 miljoner kronor, motsvarande 8,1 procent. Kostnadsökningen uppgick till 3,6 procent inom ordinärt boende, 10,3 procent inom särskilt boende och 21,2 procent för insatser enligt LSS. Kostnadsökningen inom ordinärt boende är ett resultat av en volymökning. Antalet vårdtagare ökade med 5,5 procent medan nettokostnaden per vårdtagare minskade med 1,9 procent. Såväl ökade kostnader som högre volymer förklarar emellertid nettokostnadsökningen inom särskilt boende. Antalet vårdtagare blev 57 fler och nettokostnad per vårdtagare 6,0 procent högre. Både volymer och kostnader ökade för insatserna enligt LSS till vårdtagare 65 år och äldre.

Insatser enl SoL och HSL

	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Förändring
<i>Antal vårdtagare</i>			
Ordinärt boende inkl servicehus	2 277	2 403	126
Särskilt boende	1 390	1 447	57
<i>Nettokostnad per vårdtagare (tkr)</i>			
Ordinärt boende inkl servicehus	254	250	-5
Särskilt boende	515	546	31
Verksamhetsmix ¹	62,1%	62,4%	0,3
<i>Andel personer med beviljad insats i procent</i>			
65 år och äldre	13,5%	13,5%	0,0
65-79 år	4,3%	4,3%	0,0
80 år och äldre	35,5%	37,0%	1,5

¹ Andelen vårdtagare i ordinärt boende av det totala antalet personer 65 år och äldre som beviljats insats.

Större andel äldre 80 år +

Andelen 80 år och äldre med insats ökade med 1,5 procentenhet till 37,0 procent, medan andelen 65-79 år med insats minskades något. Jämfört med föregående år var det fler äldre som fick insatser, och en större andel fick insats i ordinärt boende.

Färre väntar på verkställighet

Under året väntade i genomsnitt 106 personer per månad på verkställighet av beslut om äldreboende, varav 12 personer hade en väntetid på längre än tre månader. Jämfört med året innan minskade antalet personer som väntade på verkställighet med en fjärdedel, och antalet som väntade längre än tre månader med 70,0 procent. Utvecklingen är ett resultat av ett tillskott på 110 nya lägenheter som tillkom då de nya vårdboendena öppnades. Under andra halvåret har dock en viss ökning skett både i antalet väntande och i väntetiden.

Framtiden

Större och förändrade behov

Allt fler äldre kommer på sikt att kräva mer resurser. Den enskildes ansvar för sitt eget åldrande kommer alltmer att betonas. Nya system för ersättningar till utförare som gynnar ett hälsofrämjande synsätt är därför under utveckling. Dagens äldre, och i ännu högre grad kommande generationer, kommer att ha en högre funktionsnivå och därmed bättre förutsättningar för ett mer självständigt liv. Behovet av trygghet kommer dock att skapa efterfrågan av olika former av larm- och kommunikationsutrustning. Därför kommer IT-teknikens möjligheter att spela en viktig roll i den fortsatta utvecklingen av omsorgen om äldre.

En effektivare organisation

Från 1 januari 2011 får äldrenämnden och nämnden för vuxna med funktionshinder ett gemensamt kontor, kontoret för hälsa, vård och omsorg. Genom den nya organisationen skapas bättre möjligheter till samordning av kompetens och resurser. Individens behov kommer att vara i fokus istället för åldersgruppstillhörighet.

Särskilt riktade insatser

Verksamhetsområdet omfattar mottagning och introduktion av nyanlända invandrare och flyktingar samt arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser. Vidare ingår försörjningsstöd efter introduktionsperioden upp till maximalt tre år efter ankomståret.

Sammanfattande analys och bedömning

Det är arbetslinjen som är i fokus när kommunen försöker bryta utanförskapet. Under året gjordes såväl rehabiliterande och kompetenshöjande insatser som arbetsmarknadsanpassad introduktion. Detta resulterade bland annat i att antalet personer i instegsjobb och nystartsjobb ökade.

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Utanförskap ska brytas genom fokus på arbetslinjen.

Målet kommer att uppnås

Under året genomfördes en extra satsning för de personer som fick på grund av arbetslöshet. En tredjedel tog del av dessa kompetenshöjande och arbetsrehabiliterande insatser, vilket är fler än föregående år.

Inriktningsmål: Kommunen ska prioritera arbetet med att möjliggöra att ungdomar, personer med utländsk bakgrund, personer med funktionsnedsättning eller de som under en längre tid uppbär försörjningsstöd att få arbete eller sysselsättning.

Målet kommer att uppnås

Det görs en grundlig utredning för personer som ansöker om försörjningsstöd. De som har arbetsförmåga är skyldiga att vara aktivt arbetssökande. Personer ur målgruppen erbjuds praktikplatser, rehabiliterande och kompetenshöjande insatser samt arbetsmarknadsinriktade introduktionsinsatser. Drygt 40 personer fick efter avslutad kontakt arbete.

Kommunen erbjuder samtliga nyanlända flyktingar och invandrare arbetslivsinriktade introduktionsinsatser inklusive svenska för invandrare med yrkesinriktning, praktik och samhällsinformation. Särskilda medel avsattes för att i samarbete med arbetsförmedlingen medfinansiera instegsjobb upp till 100 procent av kostnaden. Antalet instegsjobb och nystartsjobb ökade jämfört med 2009.

Inriktningsmål: Föreningslivet ska erbjudas goda möjligheter att medverka i arbetet att bryta utanförskapet.

Målet kommer att uppnås

En ökad andel arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser bedrivs inom den ideella sektorn och finansieras genom bland annat bidrag från kommunen. Partnerskapet för Lokal utveckling och Social ekonomi pågår och ett antal organisationer får också bidrag för integrationsfrämjande insatser. Verksamhetsbidrag gavs också till Röda korset och KFUM Alnäs för deras insatser för nyanlända barn och unga.

Föreningar har möjlighet att söka bidrag till projekt eller annan riktad insats som bidrar till att bryta utanförskapet. Föreningslivet erbjuds således ett antal olika möjligheter att medverka i att bryta utanförskapet.

Inriktningsmål: Arbetslösa personer med försörjningsstöd bör delta i arbetsmarknadsinriktade insatser med individuella planer.

Målet kommer att uppnås

Framsteg har gjorts och alla personer som deltar i arbetsmarknadsinriktade insatser har en genomförandeplan.

Viktiga händelser**Förvaltningsområde för finska**

Uppsala kommun utsågs till förvaltningsområde för finska, och från hösten finns en finsktalande samordnare i kommuninformationen. Ett samråd inleddes också med Sverigefinländarnas språk- och kulturförening.

Nytt arbetsmarknadspolitiskt program klart

I februari antogs ett nytt arbetsmarknadspolitiskt program för kommunen som innebär att alla kommunfinansierade arbetsplatser och kommunala bolag ska ta emot praktikanter och vissa anställningar med stöd.

Arbetsförmedlingen tar ansvar för nyanlända flyktingar

Från 1 december har ansvaret för etablering av nyanlända vuxna flyktingar överförs från kommunen till Arbetsförmedlingen. Kommunen har även i fortsättningen ansvar för att tillhandahålla samhällsorientering för nyanlända flyktingar.

Samarbetet med arbetsförmedlingen utvecklades

Under året har kommunens samarbete med Arbetsförmedlingen utvecklats och förstärkts främst genom arbetet med en gemensam neutral arena för arbetsmarknadsinsatser. Beslut togs att etablera ett stadigvarande samarbete mellan arbetsförmedling och socialtjänst från 2011.

Ekonomiskt utfall

	Bokslut 2009	Budget 2010	Bokslut 2010	Avvikelse bokslut- budget
Nettokostnader (mnkr)	94	128	108	-20
Flyktningmottagande	20	11	17	5
Arbetsmarknadsåtgärder	74	117	92	-25

Nettokostnaderna för flyktningmottagandet och arbetsmarknadsinsatserna underskred kommunfullmäktiges budget med 19,8 miljoner kronor. Överskottet beror till största delen på att resurser för extra satsning på arbetslösa med försörjningsstöd och extra feriejobb, samt medel för samverkan med föreningar inte helt förbrukades. Den extra satsningen på arbetslösa realiserades inte fullt ut på grund av att arbetsgivare i den kommunfinansierade sektorn inte tog emot personer i den utsträckning som krävts.

Färre mottagna flyktingar

Flyktningmottagandet redovisar ett underskott på 5,3 miljoner kronor, delvis till följd av att statsbidrag för nyanlända blev lägre än förväntat då antalet mottagna flyktingar varit lägre än prognostiserat. I juni 2009 antogs nya riktlinjer för introduktionsersättningen som skulle ge lägre kostnader. Så blev inte fallet, kostnaderna 2010 blev oförändrade. Under året fick 332 hushåll introduktionsersättning, vilket är 90 hushåll färre än 2009. Antalet hushåll med försörjningsstöd för flyktingar uppgick till 208, jämfört med 200 år 2009. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden tilldelade särskilda resurser för att fler flyktingar ska få instegsjobb. Detta gav dock inte tillräckligt många instegsjobb för att kunna kompensera kostnadsökningen.

Ett förändrat ansvar för mottagandet

Under året mottogs 209 flyktingar, varav 92 var barn under 18 år. År 2009 och 2008 togs 256 respektive 366 flyktingar emot. 1 december 2010 övertog Arbetsförmedlingen ansvaret för mottagande och etablering av vuxna nyanlända flyktingar. Kommunen har sedan tidigare ett avtal med Migrationsverket om mottagande av ensamkommande barn utan vårdnadshavare. Kostnaderna för asylboende och boende för ensamkommande barn finansieras fullt ut med statsbidrag.

Överskott inom arbetsmarknadsåtgärder

Överskottet inom arbetsmarknadsåtgärder beror huvudsakligen på att budgeterade satsningar inte genomfördes. Nettokostnaderna är dock 17,4 miljoner kronor mer än 2009, motsvarande en ökning med 23,4 procent. Under året fick 236 arbetslösa personer med försörjningsstöd insatser ur medel för extra satsningen på arbetslösa, varav hälften har hittills fått arbete eller börjat studera. Därtill fick 200 personer anställning med stöd, och 30 personer fick anställning i olika föreningar med stöd från kommunen. Inom ramen för kommunens satsning på sommarjobb fick 1 560 ungdomar feriearbete, feriepraktik eller utsågs till sommarlovsentreprenörer. Detta är 369 fler än 2009.

Framtiden

Förslag till minoritetspolicy snart klart

Ett förslag till minoritetspolicy är under utarbetande för beslut i början av 2011.

Stort behov av regionalt samarbete

Kommunens flyktingmottagning avvecklas i nuvarande form och förändras. Beslut fattas om en ny överenskommelse om introduktion av nyanlända flyktingar under det kommande året. Det medför ett ökat regionalt samarbete. I överenskommelsen ligger en gemensam ambition att utveckla ett strategiskt och operativt samarbete för integration och etablering för nyanlända flyktingar och invandrare samt ensamkommande barn och ungdomar i Uppsala län.

Gemensam verksamhet med arbetsförmedlingen

År 2011 startar en ny gemensam verksamhet mellan kommunen och arbetsförmedlingen. Syftet är att skapa en varaktig och strategisk funktion, att optimera de gemensamma resurserna samt att korta handlednings- och ledtider för att minska kommunens kostnader för försörjningsstöd.

Affärsverksamhet

Området omfattar kommunens verksamhet inom den kollektivtrafik som kommunen ansvarar för och som sker i förvaltningsform. För den kollektivtrafik, som beställs av Upplands Lokaltrafik AB, UL, lämnar gatu- och trafiknämnden ett årligt aktieägartillskott.

Sammanfattande analys och bedömning

Utvecklingen inom kollektivtrafikområdet var positiv. Styrande för arbetet är målet att fördubbla resandet i kollektivtrafiken fram till 2020, med 2008 som basår. Den sammantagna resandeökningen i stadstrafiken för 2009 och 2010 var 14,7%.

En viktig målsättning är att göra den ordinarie kollektivtrafiken mer tillgänglig för människor med olika funktionshinder i alla åldrar. Förbättringar skedde under året genom tillgänglighetsarbete vid hållplatser och bytespunkter samt införandet av de så kallade mjuka linjerna som ersatte de tidigare servicelinjerna.

Inriktningsmål och måluppfyllelse

Inriktningsmål: Den allmänna och särskilda kollektivtrafiken ska underlätta för människor med funktionsnedsättning, i alla åldrar, att leva ett aktivt och oberoende liv.

Målet kommer att uppnås

Tillgänglighetsarbetet fortgick med anpassning av hållplatser, enkla bytespunkter mellan bussar och mellan buss och tåg. I augusti infördes tre stycken så kallade mjuka linjer som ersatte de tidigare servicelinjerna. Antalet resande med de ny mjuka linjerna var väsentligt högre än med de tidigare servicelinjerna. Antalet färdtjänstberättigade som utnyttjade möjligheten till avgiftsfri ledsagare vid bussresor ökade. Ökningen var störst inom den ordinarie kollektivtrafiken, 20 procent jämfört med 2009.

Inriktningsmål: Kollektivtrafiken ska utvecklas främst genom införandet av stomlinjer och mer kompletterande trafik.

Målet kommer att uppnås.

Under 2009 infördes tre stomlinjer. Förbättringar skedde i kompletterande trafik för att harmonisera med stomlinjerna. Ett omfattande planeringsarbete pågick för att i samspel med processen för samhällsbyggnad utveckla ytterligare stomlinjer.

Viktiga händelser

Trendbrott för resande med stadstrafiken

Under 2010 noterades ökat antal resor i stadstrafiken för tredje året i rad. Från en marginell ökning 2008 ökade resandet med 5,6 procent 2009 och med hela 8,6 procent 2010, jämfört

med tidigare år. Gatu- och trafiknämnden bedömer att ett trendbrott har skett för resandet i stadstrafiken. Ökningen i resandet ligger väl i linje med de målsättningar som finns om att fördubbla kollektivtrafikresandet fram till år 2020.

Seniortaxa infördes

Under 2010 förändrades taxorna mellan stads- och regiontrafiken vilket innebar en höjd ungdomsgräns från 16 till 20 år, samt att seniortaxa infördes.

Slut med att betala med kontanter på bussarna

Sedan den 12 december är det inte möjligt att betala med kontanter ombord på bussarna. I samband med förändringen genomfördes ett omfattande arbete för att skapa alternativa betalningsformer. Detta resulterade i att det under hösten bara var 4,2 procent av resorna som betalades kontant, att jämföra med sms-biljetter som stod för 13,6 procent.

Ekonomiskt utfall

Ekonomiskt utfall	Bokslut	Budget	Bokslut
	2009	2010	2010
Nettokostnader (mnkr)	245	260	235

Affärsverksamheten, inklusive färdtjänst, kostade totalt 234,6 miljoner kronor vilket är 25,0 miljoner lägre än budget. Överskottet förklaras av ett positivt resultat för färdtjänsten på 8,3 miljoner kronor, reavinster vid försäljningar av bostadsrätter på 12,2 miljoner kronor samt överskott inom kollektivtrafiken på 2,1 miljoner kronor. Jämfört med 2009 är nettokostnaderna 10,6 miljoner kronor lägre, framförallt till följd av högre reavinster 2010.

Förbättrad tillgänglighet

Överskottet för färdtjänsten med 8,3 miljoner kronor förklaras delvis av en förbättrad tillgänglighet inom kollektivtrafiken. Införande av den så kallade ”mjuka linjen” och möjlighet till avgiftsfri ledsagare vid bussresor bidrog till utvecklingen. Ytterligare en förklaring är att resorna med specialbussar kunde administreras effektivare från beställningscentralerna genom samordning eller samåkning.

Reavinster vid fastighetsförsäljningar

Extern uthyrning av bostäder och lokaler redovisade ett överskott på 14,9 miljoner kronor. Merparten, 12,7 miljoner kronor, är reavinster från försäljning av bostadsrätter.

Överskott för kollektivtrafiken

Kollektivtrafiken redovisade ett överskott på 2,1 miljoner kronor, 1,7 miljoner kronor från landsbygdstrafiken och 0,4 miljoner kronor från stadstrafiken. Resultatet förklaras främst av att det extra kommunbidraget för färdtjänsttaxa i landsbygdstrafik inte förbrukades, och att underhållskostnader för terminaler blev lägre än väntat.

Framtiden

Arbetet med att utveckla stomlinjesystemet i samspel med den övergripande samhällsplaneringen fortsätter och ses vara en avgörande framgångsfaktor för en både attraktiv och effektiv kollektivtrafik i staden. För att nå fördubblingsmålet för stadstrafiken år 2020 behöver investeringstakten i linjenätet vara fortsatt hög.

Den 1 januari 2012 tar en ny regional kollektivtrafikmyndighet över ansvaret från dagens trafik huvudmän. Under 2011 kommer därför flera viktiga beslut att fattas som kommer att förändra kommunens ansvar och arbete med samhällssubventionerade resor.

Finansiell analys och räkenskaper

Finansiell analys av Uppsala kommun

Sammanfattning

Den finansiella analysen visar organisationens förmåga att över tid hantera sitt åtagande och samtidigt ha en god ekonomisk hushållning. Analysen utgår från ett antal nyckeltal i tidsserier som ger en bild av hur väl kommunen klarat av kravet på en god ekonomisk hushållning. Vidare finns i analysen en genomgång av ett antal faktorer som beskriver hur väl kommunen klarat att hantera sin verksamhet utifrån begreppen risk, kapacitet och kontroll.

Sett över de senaste fem till sju åren har Uppsala kommun kunnat redovisa en ekonomi i balans med god marginal. Ett av de nyckeltal som används är uppnått ekonomiskt resultat i relation till kommunens skatteintäkter. Riktvärdet är att resultatet minst ska motsvara två procent av skatteintäkterna.

En av de främsta förklaringarna till ett gott ekonomiskt resultat är att ökningen av kostnader bromsats upp. Kommunens förmåga att ha kontroll över kostnadsutvecklingen har varit bra. Det medför att kostnadsnivån i verksamheten framåt i tiden kommer att vara lägre än vad som tidigare antagits. Detta förhållande ger förutsättningar för att kunna behålla en ekonomi i balans.

I prognoserna för tre år framåt uppgår den årliga ökningen av skatteintäkter till fyra procent. Det medför att kostnadsökningen i verksamheten högst kan ligga på denna nivå om den

resultatnivå som uppnått de senaste åren ska kunna bestå. Det innebär att en fortsatt återhållsamhet i verksamheten måste gälla för att uppnådda resultat ska kunna försvaras.

Den främsta utmaningen mot en ekonomi i balans är att kommunens åtagande förändras över tid. Med en större andel äldre och ökat barnafödande ökar åtagandet. Ökningen av äldre, särskilt de över 80 år, sker smygande men stadigt. Det innebär att kommunens åtagande inom äldreomsorgen växer över tid. Ett ökat barnafödande medför ett ökat behov av platser i förskolan. Dessa volymökningar ger en ökad kostnad utöver ambitions- och prisökningar, som måste rymmas inom intäktsökningen på cirka fyra procent. Klarar kommunen inte detta minskar möjligheten att behålla en ekonomi i balans.

Resultat och kapacitet

Medfinansiering av Citybanan kostnadsförd

Årets resultat	2008	2009	2010
Årets resultat (mnkr)	136	202	167
Resultat exkl extraordinära poster	249 ¹	202	334 ²
Årets resultat ^{1, 2} / skatter och kommunalekonomisk utjämning (%)	3,2	2,5	3,9

1 Exklusive nedskrivning av biogasanläggning och konsert- och kongresshuset

2 Exklusive bidrag till statlig infrastruktur

De senaste sju åren har kommunen redovisat positiva resultat. Årets resultat före den extraordinära kostnaden för Citybanan är 334 miljoner kronor, vilket utgör 3,9 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning. Tumregeln att resultatet bör ligga i närheten av 2 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning har kunnat uppfyllas varje år sedan 2004.

Tack vare ett starkt resultat kunde hela kostnaden för Citybanan, 168 miljoner kronor, belasta resultatet 2010. Resultatet efter den extraordinära posten uppgår till 167 miljoner kronor.

Balanskravet uppfylldes

Balanskravsutredning (miljoner kronor)	2008	2009	2010
Årets resultat	136	202	167
Vinster vid försäljning av anläggningstillgångar	-20	-7	-35
Reserverat för pensioner mm	-80	-70	-70
lanspråktagande av reserverade medel	0	2	0
Balanskravsresultat	36	127	62

Det lagstadgade balanskravet är en miniminivå som innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna. Vinster från försäljning av anläggningstillgångar ska inte räknas med i intäkterna när avstämning mot balanskravet görs. Under året uppgick vinsterna till 35 miljoner kronor. Av årets resultat reserveras 70 miljoner kronor för framtida pensioner. Efter denna reservering överstiger resultatet kommunallagens balanskrav med 62 miljoner kronor.

Behov av fortsatt återhållsamhet

Skatte- och nettokostnadsutveckling (förändring i procent)	2008	2009	2010
Skatter och kommunalekonomisk utjämning	5,3	2,1	5,7
Verksamhetens nettokostnader	4,0	2,5	4,1
Nettokostnader justerade med jämförelsestörande poster	4,8	4,1	4,0

Förhållandet mellan utvecklingen av skatteintäkter och förändringen i nettokostnader är viktig för kommunens förutsättning att på lång sikt ha en ekonomi i balans.

Skatter och kommunalekonomisk utjämning uppgick till 8 496 miljoner kronor, varav 7 347 miljoner kronor i skatteintäkter och 1 149 miljoner kronor i kommunalekonomisk utjämning. Jämfört med föregående år ökade intäkterna med 5,7 procent; det tillfälliga konjunkturstödet på 189 miljoner kronor svarade för drygt 40 procent eller 2,2 procentenheter av ökningen. Resten av ökningen förklaras av en positiv utveckling i skatteunderlaget.

Sedan fjärde kvartalet 2008, då bruttonationalprodukten BNP föll med 4 procent jämfört med perioden innan, har utvecklingen i den svenska ekonomin varit beundransvärd sett i ett europeiskt perspektiv. Fallet i sysselsättningen blev inte så stort som befarat, samtidigt som priser och löner utvecklades långsammare än beräknat. Under året återtog sysselsättningen mer än halva fallet, och i december hade arbetslösheten minskat till 7,4 från den högsta nivån på 9,0 procent under våren. Detta positiva läge på arbetsmarknaden förklarar den gynnsamma utvecklingen av skatteunderlaget.

Ett kommunalt krismedvetande, konjunkturstödet och det sedan tidigare inledda effektiviseringsarbetet förklarar den något lägre nettokostnadsutvecklingen jämfört med tidigare år. En fortsatt återhållsamhet är av vikt då en relativt låg ökning av skatteintäkterna förväntas de närmaste åren när konjunkturstödet fasas ut.

Under året ökade verksamhetens nettokostnader med 4,0 procent. De största kostnadsökningarna finns inom förskolan och äldreomsorgen – i genomsnitt 9 respektive 6 procent de senaste två åren. Dessa ökningarna ligger dock inom budgetramen. Kostnaderna för de kalla och snörika vintrarna och försörjningsstöd ökade också kraftigt, vilket medförde budgetöverskridanden. Produktionsstyrelserna har de två senaste åren visat överskott, 32 miljoner kronor 2009 och 93 miljoner kronor 2010, vilket bidragit till att dämpa nettokostnadsökningen.

Sedan 2008 har verksamhetens nettokostnader ökat med i genomsnitt 4,1 procent och skatteintäkterna med 3,9 procent. De närmaste två åren beräknas intäkterna från skatt och kommunalekonomisk utjämning att öka i en lägre takt – med 2,3 respektive 2,8 procent. På sikt är det oförenligt med god ekonomisk hushållning att nettokostnaderna ökar snabbare än skatterna. Därför finns det anledning till fortsatt återhållsamhet.

Hög självfinansiering av investeringarna

Investeringar och självfinansieringsgrad	2008	2009	2010
Nettoinvesteringar (mnkr)	724	489	559
Varav skattefinansierad verksamhet (mnkr)	625	489	559
Skattefinansierade investeringar/ skatter och kommunalekonomisk utjämning (procent)	7,9	6,1	6,6
Självfinansieringsgrad skattefinansierade investeringar (procent)	90	100	93

Investeringsnivån har de tre senaste åren legat på en lägre nivå än tidigare och målsättningen att investeringarna ska ligga inom 7,5 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning har kunnat uppnås de två senaste åren.

Målet om en självfinansieringsgrad på minst 75 procent på investeringar har uppnåtts de senaste tre åren. Den genomsnittliga självfinansieringsgraden var under dessa tre år 97 procent.

Oförändrad god soliditet

Soliditet (procent)	2008	2009	2010
Soliditet	52	54	54
Tillgångsförändring	1	-2	3
Förändring av eget kapital	-3	3	3
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	17	18	20

Under året ökade både tillgångarna och det egna kapitalet med 3 procent. Detta innebar en oförändrad soliditet på 54 procent. Det soliditetsmått som tar hänsyn till ansvarsförbindelserna stärktes något. Detta beror på att ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet som intjänats före 1998 minskade i kölvattnet av lågkonjunkturen.

Risk och kontroll

God likviditet

Uppsala kommun har en tillgänglig kreditram på 3 361 miljoner kronor, varav 1 350 miljoner kronor i checkräkningskrediter och 2 011 miljoner kronor i certifikatprogram. Vid årsskiftet var 18 procent av kreditramen utnyttjad.

Hög kreditvärdighet ger bra villkor

Kommunens kreditvärdighet prövas årligen av Standard & Poor's, som är ett av de ledande internationella kreditbedömningsinstituterna. Den långfristiga kreditvärdigheten är oförändrat AA+/Stabil på en skala där AAA är högst. Betyget AA+ innebär ett mycket starkt mått på finansiell säkerhet. Kommunens kreditvärdighet gällande kortfristiga krediter är den bästa möjliga, A-1+ respektive K-1, där A-1+ representerar en hög kapacitet att möta finansiella

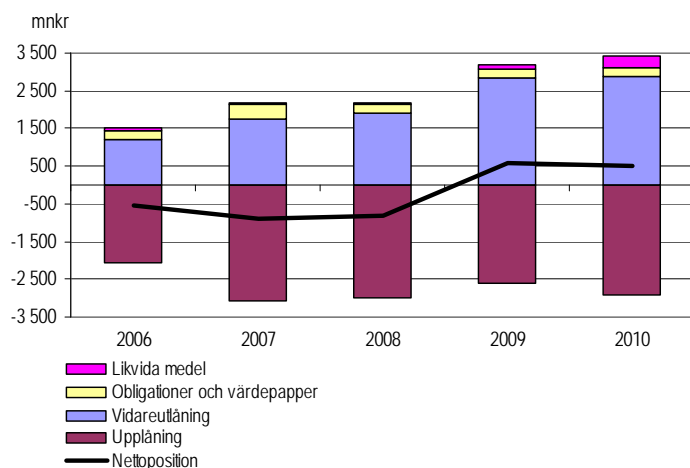
åtaganden. De höga kreditbetygen ger kommunen god tillgång till finansiering med bra villkor.

Oförändrad skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad (procent)	2008	2009	2010
Skuldsättningsgrad	48	46	46
varav avsättningsgrad	4	4	4
varav kortfristig skuldsättningsgrad	30	28	26
varav långfristig skuldsättningsgrad	15	14	16
Skuldsättningsgrad inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	83	82	80

Skuldsättningsgraden, som uttrycker i vilken grad kommunens tillgångar finansierats med främmande kapital, var oförändrat 46 procent vid utgången av året. Effekterna av ökad upp- och utlåning under året motverkades av det positiva resultatet och det därmed ökade egna kapitalet.

Något lägre nettoposition

Vid utgången av året hade kommunen ökat sin upplåning med 299 miljoner kronor, från 2 607 till 2 906 miljoner kronor. Motsvarande 94 procent eller 2 723 miljoner kronor (2 623 miljoner 2009) var vidareutlånat till kommunala bolag och stiftelser. Placeringarna uppgick till 252 miljoner kronor (243 miljoner 2009) och likvida medel till 305 miljoner kronor (115 miljoner 2009). Därutöver var 150 miljoner kronor utlånade till Trafikverket, ett lån som slutamorteras i januari 2011.

Nettopositionen, det vill säga det positiva saldot mellan placeringar, vidareutlåning och upplåning, var 524 miljoner kronor. Det är en minskning med 50 miljoner kronor jämfört med samma tidpunkt föregående år.

Kommunens borgensåtaganden minskade under året från 574 till 30 miljoner kronor till följd av att Uppsalahem AB och Uppsalahem Servicebostäder AB löste sina lån inför en eventuell försäljning av äldreboenden och servicelägenheter.

Låg ränta gav billigare lån

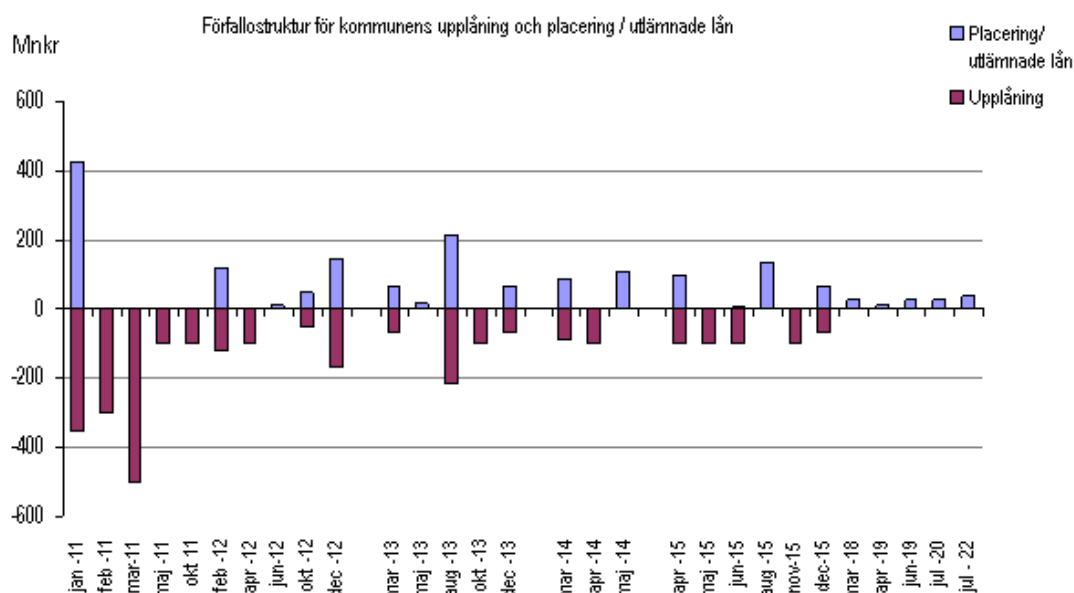
Marknadsräntorna var fortsatt låga under hela året, vilket gav en positiv effekt på kommunens lånekostnader. Kommunens genomsnittliga ränta för upplåning var 2,39 procent (2,61 procent 2009) och den genomsnittliga intäktsräntan för kommunens placeringar och utlåning var 2,79 procent (2,95 procent 2009).

De finansiella kostnaderna för lån och pensionsskuld uppgick till 73 miljoner kronor (85 miljoner 2009) och intäkterna från utlåningen och placering blev 96 miljoner kronor (112 miljoner 2009).

Den genomsnittliga räntebindingstiden för kommunens lån var 1,63 år (1,79 år 2009) den 31 december. Kommunens finanspolicy anger en genomsnittlig räntebindingstid på 1–5 år. Avsikten med att ha en räntebinding i angivet intervall är att hålla nere ränterisken.

Spridd förfallostruktur minskar riskerna

Enligt kommunens finanspolicy ska låneskulden ha en förfallostruktur som är spridd över åren för att minska refinansieringsrisken. Vid slutet av året hade låneskulden förfall från inom en månad till om 5 år. Hela låneskulden var vidareutlånad eller placerad.

Pensionsförpliktelserna lägre än tidigare

Pensionsåtagande (miljoner kronor)	2008	2009	2010
Pensionsförpliktelser i balansräkningen	549	612	667
Pensionsförpliktelser som ansvarsförbindelser	3 872	3 980	3 843
Medel placerade för att möta pensionsutbetalningar	233	243	252
Reserverat för pensioner, ej placerat	175	245	315

Kommunens totala pensionsåtagande uppgick vid årsskiftet till 4 510 miljoner kronor, varav 3 843 miljoner kronor redovisas som ansvarsförbindelser. Bara 15 procent av det totala pensionsåtagandet redovisas således som en skuld i balansräkningen.

Pensionskostnaderna inklusive löneskatt uppgick till 427 miljoner kronor, jämfört med 417 miljoner kronor 2009. I kostnaderna ingår utbetalning av pensioner från ansvarsförbindelsen, utbetalning av pension för individuellt pensionssparande samt avsättning för kompletterande pension. Enligt KPA:s prognos från augusti 2010 kommer kostnaderna för pensioner inklusive löneskatt att uppgå till 417 miljoner kronor 2011. Enligt pensionsmyndigheten förväntas utbetalningarna av kommunal tjänstepension, som är en del av pensionskostnaderna, att öka kraftigt 2011. Detta beror på att sänkningen i den allmänna pensionen, till följd av den så kallade bromsen, medför ökade kostnader för de bruttosamordnade pensionerna.

Kommunen har hittills placerat 252 miljoner kronor för att klara kommande pensionsutbetalningar. Därtill reserverades 245 miljoner kronor av överskotten åren 2007 till 2009 till framtida utbetalningar av pensioner. Av årets överskott reserveras ytterligare 70 miljoner kronor.

Bättre prognossäkerhet

Prognossäkerhet (procent)	2008	2009	2010
Resultatavvikelse mot budget ¹	0,2	0,2	2,3
Resultatavvikelse mot augustiprognos ¹	0,9	1,3	0,6

¹ I relation till kostnadsomslutningen.

Prognossäkerheten är ett mått på kontroll över de omständigheter som påverkar resultatet i bokslutet. Prognossäkerheten blev bättre och är så gott som i nivå med kommunens mål om maximalt 0,5 procent avvikelse mellan prognosen i augusti och bokslutet.

Merparten av resultatavvikelsen mot augustiprognosen beror på bättre resultat för både uppdragsnämnderna och produktionsstyrelserna. Dessa resultatförbättringar svarar för prognosavvikelser på 0,3 respektive 0,8 procentenheter, sammanlagt 1,1 procent av omslutningen. Den totala prognosavvikelsen minskar dock till 0,6 procent eftersom skatteintäkterna blev lägre än prognostiserat.

Resultatets avvikelse från det budgeterade består av vinster från försäljning av anläggningstillgångar och vinster från exploateringsverksamheten med 1 procentenhet. 1,2 procentenheter förklaras av positiva resultat för nämnder och styrelser.

Hög känslighet för förändringar

Känslighetsanalys

(miljoner kronor)

Lönekostnadsförändring 1 procent	+/- 49
Bruttokostnadsförändring 1 procent	+/- 101
Nettokostnadsförändring 1 procent	+/- 82
Ränteförändring nettofordran 1 procent	+/- 5
Inflation 1 procent	+/- 50
Generell avgiftsförändring 1 procent	+/- 4
Förändrad utdebitering med 1 krona	+/- 344
Skatteunderlagsförändring 1 procent	+/- 73

Tabellen visar hur små procentuella förändringar får stora konsekvenser räknat i kronor. Tabellen visar bland annat att relativt små förändringar i skatteunderlaget får genomslag på resultatet. En kommun har inga möjligheter att påverka skatteunderlaget under löpande år, medan flera av de övriga faktorerna kan påverkas till viss del.

Finansiell analys – sammanställd redovisning

Sammanfattning

Kommunkoncernen redovisar positivt resultat för sjätte året i rad. Kostnadskontrollen och prognossäkerheten är god. Koncernen är väl rustad för de framtida satsningar som den samlade kommunala verksamheten står inför.

Kommunkoncernens soliditet är lägre än kommunens då de investeringar som skedde i bolagen lånefinansierades i högre grad. Lånen uppvägs av värdeökningar i fastighetsbeståndet, vilket gör att den långsiktiga betalningsförmågan inte påverkas negativt. En ökad skuldsättning innebär samtidigt större exponering för räntesvängningar. I Uppsalahem, det av bolagen som har störst låneskuld, reduceras ränterisken med hjälp av så kallade derivatinstrument och spridning av låneförfallen.

Årets resultat

Årets resultat	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2010
Årets resultat (mnkr)	250	225	242
Årets resultat exkl. extraordinära poster	362 ¹⁾	225	409 ²⁾
Årets resultat ^{1,2} /skatter o keu (%)	4,6	2,8	4,8

1) Exklusive nedskrivning av biogasanläggning och konsert -och kongresshuset

2) Exklusive bidrag till statlig infrastruktur

Kommunkoncernens resultat efter skatt och extraordinära poster är 242 miljoner kronor, varav 167 miljoner kronor avser Uppsala kommun, 58 miljoner kronor de helägda bolagen i Stadshuskoncernen samt -2 miljoner kronor de delägda bolagen. Om den extraordinära kostnaden för Citybanan räknas bort är resultatet 409 miljoner kronor. Resultat är därmed 184 miljoner kronor bättre än i fjol. Stadshuskoncernens resultat är något bättre än i fjol, bland annat beroende på reavinster från fastighetsförsäljningar, ett lägre ränteläge samt ett aktiverat underskottsavdrag.

Investeringar

Investeringar och självfinansieringsgrad	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2010
Investeringsvolym (mnkr)	1 263	1 185	1 840
Självfinansieringsgrad (%)	50	100	55

Kommunkoncernens investeringar uppgick till 1 840 miljoner kronor, en ökning med 655 miljoner kronor jämfört med 2009. Bolagen stod för 1 281 miljoner kronor, motsvarande 70 procent av kommunkoncernens investeringar. I jämförelse med 2009 ökade bolagens investeringar med 548 miljoner kronor och förklaras bland annat av en högre takt i bostadsbygget, förvärv av fastigheter (Scanfastigheten i Boländerna) samt om- och

tillbyggnad av Gottsunda centrum. Kommunkoncernens självfinansieringsgrad är 55 procent. Den är lägre än i kommunen då investeringarna i bolagen i högre grad lånefinansieras.

Soliditet

Soliditet (procent)	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2010
Soliditet	36	36	36
Tillgångsförändring	2	2	5
Förändring eget kapital	-1	3	5
Soliditet inkl samtliga pensions- förpliktelser och löneskatt	9	9	9

Kommunkoncernens soliditet ligger kvar på oförändrad nivå jämfört med de två föregående åren. Det finns ingen generell nivå för hur hög soliditeten i en koncern ska vara. Viktigare är att bolagen som ingår i koncernen har god soliditet, vilket merparten av bolagen har. Risken vid för låga soliditetsnivåer är att ägaren får tillskjuta medel. Detta hände för två av bolagen i Stadshuskoncernen under 2010.

Kommunkoncernens soliditet är lägre än kommunens. Orsaken är att bolagens tillgångar lånefinansieras i högre grad och att uppskrivna fastigheter elimineras i den sammanställda redovisningen. Den investeringsintensiva verksamheten i bolagen gör att soliditeten befinner på en nivå som innebär relativt stor känslighet för omvärldsfaktorer som ränteökningar och inflation. Detta uppvägs dock av en värdeökning av fastighetsbeståndet i fastighetsbolagen, vilket gör att den långsiktiga betalningsförmågan inte är försämrad.

Låneskuld

Låneskuld (miljoner kronor)	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2010
Låneskuld	6 595	6 262	6 753

Kommunkoncernens externa bruttoupplåning var 6 753 miljoner kronor per 31 december, vilket är 491 miljoner kronor högre än föregående år. Bolagens låneskuld ökade som en följd av den höga investeringsnivån. Det låga ränteläget under året hade positiva effekter på den genomsnittliga räntekostnaden. Ett av bolagen, Uppsalahem AB, är inte inordnat i kommunens finansfunktion. I bolaget används derivat för att minska ränterisken och för att minska refinansieringsrisken eftersträvas en spridning av låneförfallen över tid.

På samma sätt som för Uppsala kommun bedöms Uppsalahems kreditvärdighet årligen av Standard & Poor's. Nu gällande kreditrating för bolaget är A+/Stable/A-1 vilket är en hög rating. Kreditvärderingen ger möjlighet till finansiering till bra villkor på marknaden.

Prognossäkerhet

Prognossäkerhet	Bokslut	Bokslut	Bokslut
(procent av kostnadsomslutningen)	2008	2009	2010
Prognosavvikelse årets resultat	1,1 ¹⁾	1,1	0,5 ²⁾

1) Exklusive nedskrivning av biogasanläggning och konsert -och kongresshuse

2) Exklusive bidrag till statlig infrastruktur

Den procentuella avvikelsen mellan resultatet i prognosen och bokslutet blev mindre än i fjol. Den ekonomiska kontrollen är bättre och i nivå med det mål kommunen har för prognossäkerhet.

Finansförvaltning

Totalt redovisade finansförvaltningen ett underskott på 62 miljoner kronor eller 164 miljoner kronor sämre än budget. Resultatet före den extraordinära kostnaden på 168 miljoner kronor för medfinansiering av Citybanan uppgår till 105 miljoner kronor.

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning högre än budgeterat

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning blev 8 496 miljoner kronor eller 145 miljoner högre än budgeterat. I detta ingår det tillfälliga konjunkturstödet med 189 miljoner kronor.

Lägre intäkter från internränta på anläggningstillgångar

Internräntan blev 30 miljoner mindre än de budgeterade 205 miljoner på grund av att investeringsvolymen under året var lägre än budgeterad.

Finansnetto sämre än budget

Det externa finansnettot blev 25 miljoner kronor mot budgeterade 45 miljoner. Försämringen består till stor del av att avkastningen från AB Uppsala Kommuns Industrihus på 50 miljoner kronor som var budgeterad 2010 istället tas ut 2011 och 2012. Detta kompenseras till del av att marknadsräntorna var fortsatt låga under hela året, vilket minskade de finansiella kostnaderna.

Mer oförutsedda kostnader än budgeterat

Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens oförutsedda medel budgeterades med 3 miljoner kronor, men utfallet blev 41 miljoner kronor. Merparten av budgetöverskridandet är täckning av kostnader för vinterväghållning.

Effektiviseringskrav

Utfallet för effektiviseringskravet på den egna produktionen blev 56 miljoner kronor, vilket ska jämföras med 64 miljoner kronor i budget. Det lägre utfallet beror på minskad omsättning inom den egna produktionen.

Sänkt premie för avtalsförsäkringar 2010

Avtalsförsäkringen domineras av en kompletterande sjukförsäkring, den så kallade Avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS-KL). Färre långtidssjuka medför lägre kostnader, vilket har gett en återbetalning av den förutbetalda försäkringsavgiften. År 2010 uppgick de återbetalda försäkringsavgifterna till 16 miljoner kronor, jämfört med 56 miljoner kronor 2009.

Nämnder och styrelser

Kommunstyrelse och valnämnd

Kommunstyrelsen

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	350 492	364 211	367 249
Intäkter exkl. kommunbidrag	110 611	118 554	112 470
Nettokostnader	239 881	245 656	254 779
Kommunbidrag	247 368	254 504	262 185
Resultat	7 486	8 847	7 406
Investeringsbudget	52 960	38 171	22 000
Nettoinvesteringar	16 589	40 408	28 961

Valnämnden

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	116	3 112	4 590
Intäkter exkl. kommunbidrag	0	1 988	2 148
Nettokostnader	116	1 124	2 442
Kommunbidrag	618	2 889	3 009
Resultat	502	1 765	567

Kommunstyrelsen redovisade ett överskott på 7,4 miljoner kronor. Den främsta anledningen till överskott var att investeringsprojektet för ekonomi- och personalsystemen aktiverades senare än planerat vilket ledde till lägre räntekostnader och avskrivningar än budgeterat. Samverkanslösningar för att minska utanförskap redovisade ett överskott på 1,2 miljoner kronor, vilket beror på att medel inte kunnat betalas ut då underlag inte inkommit i tid. Kontorets lönekostnader blev lägre än budgeterat då rekrytering av tjänster skett senare än planerat.

Kommunstyrelsen investerade 29,0 miljoner kronor, främst i IT-stöd. Investeringsbudgeten överskreds med 7,0 miljoner kronor vilket främst berodde på att det nya vård- och omsorgssystemet var bara delvis budgeterat.

Ett flertal aktiviteter genomfördes under året för att utveckla varumärket för Uppsala. Dagens Industris bilaga Sport & affärer rankade Uppsala som den fjärde bästa idrottsstaden 2010.

Kommunstyrelsen beredde under året ärenden för tre nya arenor som kommunfullmäktige senare tog beslut om. Projekten drivs i samverkan med näringslivet.

Valnämnden redovisade ett positivt resultat på 0,6 miljoner kronor. Under hösten genomfördes allmänna val; val till riksdag, kommun och landsting. Stora insatser lades på utbildning av personal och logistiska arrangemang. Valnämnden utbildade över 800 valförrättare. Ett bidrag på 0,1 miljon kronor lämnades ut till ett projekt om information riktad till invånare med invandrarbakgrund.

Barn- och ungdomsnämnden

Barn- och ungdomsnämnden

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	3 093 612	3 215 670	3 328 580
Intäkter exkl. kommunbidrag	219 624	226 167	241 121
Nettokostnader	2 873 988	2 989 503	3 087 459
Kommunbidrag	2 887 226	3 028 225	3 119 950
Resultat	13 238	38 722	32 491
Investeringsbudget	500	450	500
Nettoinvesteringar	86	0	0

Fortsatt positivt resultat

Barn- och ungdomsnämnden redovisade ett positivt resultat på 32,5 miljoner kronor för året. Nämndens resultat blev 13,1 miljoner kronor högre än i prognosen per augusti. Nämnden redovisade ett överskott på 12,3 miljoner kronor för förskoleverksamhet, 12,0 miljoner kronor för vård och omsorg av funktionshindrade och 13,9 miljoner kronor för obligatorisk särskola. För grundskolan, inklusive förskoleklass och skolbarnsomsorg, redovisade nämnden ett underskott på 5,7 miljoner kronor. Nämnden redovisade ekonomi i balans för politisk verksamhet och fritid och kultur.

Fler enskilda förskolor

Överskottet inom förskoleverksamheten beror delvis på att budgeten för vårdnadsbidraget enbart förbrukades till hälften. Under året startades sju enskilda förskolor och två mobila förskolor togs i anspråk. Nämnden medverkade även till att en svensk finsk förskoleavdelning startade.

Allt fler utnyttjar flexibel skolstart

Underskottet i grundskolan beror på att antalet elever översteg beräkningen i kommunfullmäktiges budget. Elevökningen beror att fler utnyttjade den flexibla skolstarten. Överskottet inom obligatorisk särskola är också en effekt av volymavvikelse då antalet elever blev färre än beräknat i fullmäktiges budget.

Färre insatser till följd av effektivisering

Överskottet inom vård och omsorg av funktionshindrade är till stor del en följd av att antalet personer med insatser enligt LSS blev lägre än beräknat. Omprövning av beslut och översyn av insatser har lett till minskade insatser.

Merparten av inriktningsmålen är på väg att uppnås

Barn- och ungdomsnämnden bedömer sig vara på väg att uppnå eller ha uppnått merparten av de inriktningsmål som nämnden arbetade med under året. Uppfyllelsen av målet att kunskapsutvecklingen ska prioriteras och att Uppsalas elever ska uppnå minst Salsa värdet finner dock nämnden vara svårbedömd. Desamma gäller målet att i aktiv samverkan bryta människors utanförskap.

Merparten uppdrag är verkställda

Nämnden verkställde åtta av sina tio uppdrag i IVE 2010-2013. Under året började nämnden säkerställa att samtliga skolor infört antimobbingsmetoder och planer baserade på vetenskaplig

grund. Nämnden har inte börjat verkställa målet om att inom ordinarie verksamhets ramar arbeta med jämställdhetslyftet då den väntar på kommunstyrelsens initiativ.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	69 711	69 130	73 206
Intäkter exkl. kommunbidrag	53 117	53 169	56 104
Nettokostnader	16 594	15 961	17 102
Kommunbidrag	17 632	17 790	18 278
Resultat	1 038	1 829	1 176
Investeringsbudget	2 000	1 170	2 000
Nettoinvesteringar	964	565	1 638

Ett positivt resultat

Byggnadsnämnden redovisade ett överskott på 1,2 miljoner kronor. Orsaken var en ökad genomströmning av bygglovsärenden.

Uppfyllande av kommunfullmäktiges inriktningsmål

Nämnden arbetade med att uppnå målet om förbättrad service till kommuninvånarna genom att införa en garantitid för bygglovsärenden och genom att fortsätta utveckla e-tjänster. För att bidra till målet om minskat utsläpp av växthusgaser hölls seminarier om energieffektiva system och eko-driving.

Uppdragen i IVE 2010-2013

Byggnadsnämnden prioriterade detaljplaner för Gottsunda för att bidra till en positiv utveckling i området. Områdesbestämmelser togs fram för kulturmiljöer som bör få förstärkt skydd enligt Översiktsplanen.

Fastighetsnämnden

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	1 247 547	1 253 820	1 287 601
Intäkter exkl. kommunbidrag	1 142 722	1 227 874	1 301 789
Nettokostnader	104 825	25 947	-14 188
Kommunbidrag	70 458	71 126	60 513
Resultat	-34 367	45 179	74 701
Eget kapital	21 872	21 872	21 872
Investeringar ¹	386 318	386 646	499 627
Nettoinvesteringar ¹	306 860	232 556	271 613
Utvecklingsinvesteringar/exploatering			
Budget	20 000	18 000	40 000
Utfall	-33 172	-7 447	-83 825

¹ exkl utveckling/exploatering

Ekonomi i balans inte uppnått

Nämnden redovisar ett resultat på +74,7 miljoner kronor. Reavinsterna uppgick totalt till 103,7 miljoner kronor, varav 73,7 miljoner kronor är reavinster från exploateringsverksamheten. Resultatet exklusive reavinster är ett underskott på 29,0 miljoner kronor. Underskottet förklaras i huvudsak av ökade kostnader för skötsel, tillsyn och energi till följd av kallt och snöigt väder.

Stora exploateringsvinster

Årets nettoinvesteringar exklusive exploatering och markförvärv uppgår till 271,6 miljoner kronor, varav 86 procent avser skolor. Exploateringsverksamheten inklusive utvecklingsinvesteringar har gett nettoinkomster på 83,8 miljoner kronor, att jämföra med en budgeterad utgift på 40,0 miljoner kronor.

Flertalet av målen är uppnådda eller på väg att uppnås

Nämnden omfattas av 16 mål i IVE 2010-2013, varav sju är uppfyllda. Arbete pågår med ytterligare fem av målen med varierande grad av uppfyllelse. Två av målen har inte brutits ned på effektmål, och 3 mål är ej uppfyllda.

Målet att kostnadseffektiva lösningar med flexibla användningsområden ska eftersträvas i pedagogiska verksamheter uppnås. Målet att planering av pedagogiska lokaler ska ske långsiktigt och på ett sådant sätt att full behovstäckning råder så att lokalöverskott inte uppstår uppnås däremot inte. Eftersom nämndens effektmål om att 75 procent av tomställda lokaler ska vara avvecklade inom 6 månader inte uppnås. Målet om att det kommunala serviceutbudet ska vara kvalitetssäkrat kommer heller inte att uppnås, då ett system för kvalitetssäkring av serviceutbudet beräknas införas 2011.

Samtliga av fastighetsnämndens uppdrag i IVE 2010-2013 verkställdes eller har påbörjats.

Fritids- och naturvårdsnämnden**Fritids- och naturvårdsnämnden**

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	212 156	222 470	224 919
Intäkter exkl. kommunbidrag	32 640	33 537	34 668
Nettokostnader	179 517	188 933	190 251
Kommunbidrag	179 802	188 966	190 395
Resultat	285	33	144
Investeringsbudget	27 825	23 300	25 100
Nettoinvesteringar	26 110	15 322	19 031

Ekonomi i balans

Nämndens ekonomi är i balans – resultatet är ett överskott på 0,1 miljoner kronor. Nämnden tillfördes i kommunfullmäktiges budget 1,0 miljon kronor för idrottsanläggningar, 0,5 miljoner kronor för utökade markytor och 0,5 miljoner kronor för att täcka ökade kostnader för Gränby ishallar.

Investeringar i friluftsområden och idrottsanläggningar

Nämndens investeringar uppgick under året till 19 miljoner kronor och avsåg upprustning och utökning av lekplatser och badplatser samt andra investeringar i kommunens friluftsområden. Under året påbörjades anläggning av fyra nya Linnéstigar. Investeringar gjordes också i idrottsanläggningar.

Bland annat påbörjades utvecklingen av Gränby sportfält genom att iordningsställa områdets infrastruktur.

Måluppfyllelse

Nämnden har verkställt samtliga IVE-uppdrag, och arbete pågår med att uppfylla inriktningsmålen. Nämnden arbetar med att konkurrensutsätta verksamheter där det är möjligt. Förutsättningarna för att gå och cykla under säkra former har förbättrats genom röjning och belysning. I Gottsunda fick ett naturstråk mer parkliknande karaktär och förbättrad belysning. Många platser upplevs dock fortfarande som otrygga.

Gatu- och trafiknämnden

Gatu- och trafiknämnden

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	460 812	486 943	523 664
Intäkter exkl. kommunbidrag	64 649	60 088	61 077
Nettokostnader	396 163	426 854	462 587
Kommunbidrag	404 453	425 602	457 675
Resultat	8 290	-1 252	-4 912
Investeringsbudget	170 002	105 000	175 000
Nettoinvesteringar	219 304	104 894	109 062

Underskott i ett flertal verksamheter

Nämnden redovisade ett underskott på 4,9 miljoner kronor. Vinterväghållningen överskred budget med 4,7 miljoner kronor på grund av det kalla och snöiga vädret. Gatuhållningen kostade 3,0 miljoner kronor mer än budget då området som renhålls utvidgats. Lägre intäkter från parkeringsavgifter påverkade negativt med 6,5 miljoner kronor. Nämndens nettoinvesteringar uppgick till 109,0 miljoner kronor, 66,0 miljoner kronor lägre än budget. Väderleken samt personalbrist på gatukontoret och på konsultföretagen försenade många byggstarter.

Lägre kostnader för färdtjänst

Färdtjänsten redovisade ett överskott på 8,3 miljoner kronor. Förklaringar är ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken till följd av införandet av "mjuka linjen" och möjligheten till avgiftsfri ledsagare vid bussresor. En effektivare administration av resor med specialbussar är ytterligare en förklaring till överskottet.

Överskott i kollektivtrafiken

Landsbygdstrafiken redovisade ett överskott på 1,7 miljoner kronor då det extra kommunbidrag som nämnden fått för färdtjänsttaxa i landsbygdstrafik ej använts. Stadstrafiken redovisade ett överskott på 0,4 miljoner kronor.

Arbete med inriktningsmålen pågår

Kollektivtrafikresorna ska långsiktigt öka med 50 procent. Under årets ökade de med 8 procent. Tillgänglighetsarbete pågår för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. Hållplatser anpassas, enkla bytespunkter mellan olika färdmedel skapas och tre nya "mjuka" linjer har tillkommit.

Merparten av uppdragen genomförs

Av elva uppdrag har arbete pågått med samtliga utom två. Målet att anbudsunderlag ska utformas så att små och medelstora företag kan delta i anbudsgivningen uppnås inte helt då det inte är möjligt att dela upp stora projekt i mindre delar. Att göra färdtjänsttaxan mer jämförbar med kollektivtrafikens taxa kan ske först vid ny upphandling.

Kulturnämnden**Kulturnämnden**

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	149 225	155 872	156 732
Intäkter exkl. kommunbidrag	577	849	763
Nettokostnader	148 647	155 022	155 969
Kommunbidrag	149 386	155 226	156 100
Resultat	739	204	131
Investeringsbudget	3 500	6 521	9 007
Nettoinvesteringar	3 937	4 545	5 806

Ekonomi i balans

Kulturnämnden har sin ekonomi i balans. För året redovisade nämnden ett överskott på 0,1 miljoner kronor. Nämnden investerade under året för 5,8 miljoner kronor, merparten var konstinvesteringar.

Måluppfyllelse

Kulturnämnden arbetar med att verkställa uppdraget om jämställdhet. Samtliga övriga IVE-uppdrag har verkställts under året. Av de inriktningsmål som ska styra nämndens verksamhet är nio uppnådda, fyra på väg att uppnås och tre delvis uppnådda. På målet om konkurrensutsättning svarar nämnden att inga utmaningar av kommunens kulturverksamhet har inkommit, att kontorets verksamhet inte kan konkurrensutsättas och att stadsarkivets huvudsakliga inriktning är myndighetsutövning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden**Miljö- och hälsoskyddsnämnden**

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	28 536	27 751	29 253
Intäkter exkl. kommunbidrag	11 413	12 745	12 916
Nettokostnader	17 123	15 006	16 337
Kommunbidrag	17 294	16 951	16 942
Resultat	171	1 945	605
Investeringsbudget	200	180	300
Nettoinvesteringar	0	0	0

Lägre personalkostnader

Miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisade ett överskott på 0,6 miljoner kronor. Resultatet beror dels på lägre personalkostnader inom miljö- och hälsoskyddstillsyn på grund av fördröjda rekryteringar, dels på att utvecklingsmedel inte användes fullt ut.

Målen på väg att uppnås

Nämnden uppnådde i stort sett de inriktningsmål den har arbetat med. Nämnden uppnådde dock inte målet att Uppsala ska vara en trygg miljö för dess invånare och besökare. Kunskapen och insikten om hälsoskyddsfrågorna ökar successivt, men det finns fortfarande brister ur hälsoskyddssynpunkt. I kommande uppdragsplan kommer nämnden därför att konkretisera målet och indikationerna ytterligare.

IVE uppdrag 2010-2013

Nämnden har verkställt samtliga uppdrag.

Namngivningsnämnden**Namngivningsnämnden**

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	205	151	181
Intäkter exkl. kommunbidrag	0	0	0
Nettokostnader	205	151	181
Kommunbidrag	200	202	202
Resultat	-5	51	21

Positivt resultat

Namngivningsnämnden redovisade ekonomi i balans, ett något lägre resultat än föregående år delvis på grund av högre personalkostnader. Under året har nämnden namngivit 18 gator, kvarter och parker. Invigningen av Ingmar Bergmans gata fick särskild uppmärksamhet. Nämnden anordnade tre medborgardialoger.

Nämnden för serveringstillstånd och lotterier**Nämnden för serveringstillstånd och lotterier**

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	3 109	3 033	3 691
Intäkter exkl. kommunbidrag	3 128	3 592	3 850
Nettokostnader	-19	-559	-159
Kommunbidrag	243	292	289
Resultat	262	851	448

Positivt resultat

Nämnden redovisade ett positivt resultat på 0,4 miljoner kronor. Resultatet förklaras huvudsakligen av högre intäkter för årliga tillsynsavgifter och fler nyansökningar av alkoholtillstånd.

Måluppfyllelse och uppdrag i IVE 2010-2013

Nämnden verkställde samtliga IVE uppdrag och uppnådde de inriktningsmål som styr den egna verksamhetsområde. Nämnden gav också omfattande delegation för att förkorta handläggningstiden. Kommunikationskanaler omprövas och utvärderas efter kommuninvånarnas individuella behov för att uppnå snabb och bra information och service.

Nämnden för vuxna med funktionshinder

Nämnden för vuxna med funktionshinder

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	1 008 522	1 065 687	1 109 701
Intäkter exkl. kommunbidrag	79 661	93 553	106 397
Nettokostnader	928 862	972 134	1 003 304
Kommunbidrag	928 976	972 180	987 934
Resultat	114	46	-15 370
Investeringsbudget	500	180	500
Nettoinvesteringar	723	481	352

Ekonomi i balans inte uppnådd

Nämnden för vuxna med funktionshinder redovisade för verksamhetsåret 2010 ett underskott på 15,4 miljoner kronor. Nämnden försämrade sitt resultat från prognosen per augusti med 8,6 miljoner kronor. Underskottet beror på volym- och kostnadsökningar främst inom psykiatriboenden och daglig verksamhet. Hälften av underskottet kunde dock finansieras med ett överskott inom missbrukarvård och övrig vuxenvård.

En resursfördelningsmodell efterlyses

Nämnden för vuxna med funktionshinder anser emellertid att kommunfullmäktiges budget inte på ett systematiskt sätt har tagit hänsyn till befolkningsförändringar och andra aspekter som påverkar behoven inom nämndens ansvarsområden.

Några mål är fortfarande inte uppnådda

För att göra servicen och informationen bra och snabb togs en kundportal fram och kommer att introduceras under 2011. Andelen personer som får hemvård och känner sig nöjda i en enkätundersökning var 82 procent, lägre än nämnden mål på 87 procent. Nämnden uppnådde inte heller målet att 30 procent av verksamhet ska vara föremål för konkurrens. År 2010 var 27 procent av verksamhet föremål för konkurrensutsättning. År 2010 överklagades 49 myndighetsbeslut till förvaltningsrätten, varav 12 fick bifall. Vilket innebär att nämndens målvärde om 8 procent överskreds.

Merparten uppdrag verkställda

En samordnare för tillgänglighetsfrågor kommer att tillsättas i början av 2011. Nämnden medverkade till en ny bostadssocial enhet och beslutade om ett 24-timmarsboende för hemlösa under perioden november 2010 till april 2011. Nämnden samarbetar med äldrenämnden kring en kommunövergripande funktion för samverkan med den ideella sektorn.

Räddnings- och beredskapsnämnden

Räddnings- och beredskapsnämnden

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	139 071	140 258	137 891
Intäkter exkl. kommunbidrag	19 575	20 812	21 592
Nettokostnader	119 495	119 445	116 299
Kommunbidrag	122 067	123 727	124 219
Resultat	2 572	4 282	7 920
Investeringsbudget	11 500	13 800	15 400
Nettoinvesteringar	4 007	9 656	5 901

Positivt resultat

Räddnings- och Beredskapsnämnden redovisade ett överskott på 7,9 miljoner kronor. Lägre kostnader för personal och investeringar är några förklaringar. Färdigställandet av uppställningsplats för farligt gods samt införandet av Rakel beräknas vara klart under 2011. Nämndens verksamhet har bedrivits i enlighet med Uppsala kommuns handlingsprogram för räddningstjänst enligt lagar om skydd mot olyckor och extraordinära händelser.

Merparten inriktningsmål uppnås

Av kommunfullmäktiges inriktningsmål i IVE 2010-2013 har fem mål uppnåtts helt och sex delvis. Tre mål har inte uppnåtts. Målet att Uppsala ska vara en trygg miljö för dess invånare och besökare uppnåddes till största delen men det finns fortfarande stora utvecklingsmöjligheter för att göra kommunen ännu tryggare och säkrare. Uppsala hamnar bland den främsta fjärdedelen av landets kommuner när det gäller tid från 112-samtal till första räddningstjänstresurs är på plats. Antalet personskador och utvecklade bränder är också lägre än riksgenomsnittet. Nämnden har startat projekt med att anpassa brandskydd för äldre med funktionsnedsättning för att uppnå målet om äldres trygghet i boendet.

Målet att antalet dödade och skadade i trafiken ska minska, i enlighet med nollvisionen, har inte uppnåtts. Antalet olyckor i kommunen har dock inte ökat trots ökad folkmängd och trafik.

Kommunfullmäktiges uppdrag verkställs

Av kommunfullmäktiges uppdrag i IVE 2010-2013 har fem verkställts helt och en delvis. Uppdraget att bidra till en positiv utveckling i Gottsundaprocessen har nämnden delvis verkställt genom att genomföra två informationsdagar med ungdomar från Gottsunda. Arbete pågår med ett mer omfattande projekt. Nämnder deltar också i kommunens projekt för hållbar jämställdhet för att möta uppdraget om jämställdhetslyftet. Jämställdhetsaspekten har särskilt beaktats i arbetet med att revidera brandförsvarets styrdokument.

Socialnämnden för barn och unga

Socialnämnden för barn och unga

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	452 773	468 664	490 501
Intäkter exkl. kommunbidrag	37 755	64 825	84 228
Nettokostnader	415 018	403 838	406 274
Kommunbidrag	388 234	401 067	410 268
Resultat	-26 784	-2 771	3 994

Ekonomi i balans

Den positiva utvecklingen som inleddes föregående år fortsatte, och för 2010 redovisade socialnämnden för barn och unga för första gång ett överskott på 4,0 miljoner kronor. Under året fick nämnden ett statsbidrag på 53,7 miljoner kronor från Migrationsverket för asylboende och boende för ensamkommande barn med uppehållstillstånd. I likhet med tidigare år överskred dock nämnden budgeten för politisk verksamhet.

Fler med insatser inom individuellt behovsprövad öppenvård

Nettokostnaderna för institutionsvården ökade totalt i mindre omfattning än antalet vård dygn tack vare en lägre dygnskostnad. Nämnden minskade emellertid handlägningskostnaderna till 84,6 miljoner kronor, från 90,1 miljoner kronor föregående år. Sammanlagt ökade nettokostnaderna för barn- och ungdomsvården med 0,8 procent jämfört med 2009.

Ett antal åtgärder vidtogs för att nå inriktningsmålen

Nämnden fattade bland annat beslut om ekonomiskt stöd för genomförandet av ett tvåårigt projekt för samverkan mellan polis, skola och socialtjänst i stadsdelarna Gottsunda och Valsätra. Mötesplatsen Treklängen startade sin verksamhet i augusti. Under året genomförde nämnden en undersökning om bemötande av brukare inom råd- och stödverksamheten. Resultatet visade att brukarna upplevde stor nytta av insatserna.

Uppdragen verkställs

Arbetet att verkställa uppdrag i IVE 2010-2013 fortsätter. Nämnden anser sig beakta möjligheten för små och medelstora företag att kunna lämna anbud. De offentliga miljöerna i nämndens verksamhet anses i stort sett vara fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Nämnden tog fram en kommunikationsplan och en strategi för arbetet med stadsdelarna Gottsunda och Valsätra.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden**Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden**

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	1 500 765	1 582 771	1 633 039
Intäkter exkl. kommunbidrag	289 353	299 064	311 610
Nettokostnader	1 211 412	1 283 707	1 321 428
Kommunbidrag	1 186 633	1 234 575	1 313 090
Resultat	-24 779	-49 132	-8 338
Investeringsbudget	500	180	500
Nettoinvesteringar	0	0	0

Fortsatt underskott

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden uppfyller inte kommunfullmäktiges mål om ekonomi i balans då nämnden överskred kommunfullmäktiges budget med 8,3 miljoner kronor. Jämfört med sin prognos från augusti förbättrade nämnden dock sitt resultat med 16,3 miljoner kronor. Underskottet beror på att kostnaderna för ekonomiskt bistånd uppgick till 287,8 miljoner kronor, 38,9 miljoner kronor utöver fullmäktiges budget. Nämnden hade omfördelat medel från arbetsmarknadsåtgärder för

att finansiera ekonomiskt bistånd. Nämnden bedömer att under året ha uppnått hälften av kommunfullmäktiges inriktningsmål som styr dess verksamhet.

Fortsatt stort behov av försörjningsstöd

Utbetalt försörjningsstöd uppgick netto till 211,0 miljoner kronor, jämfört med 194,6 miljoner 2009. Detta är en ökning med 8,4 procent, vilket är hälften så stor som ökningen 2009. Nämnden redovisade även ökade kostnader för myndighetsutövning och den bostadssociala verksamheten.

Överskott för pedagogiska verksamheter

Överskottet inom gymnasieskolan beror på att antalet elever underskred beräkningen i fullmäktiges budget. I gymnasiesärskolan förklaras överskottet av såväl färre elever än beräknat som lägre kostnad per elev. En bidragande orsak till den positiva kostnadsutvecklingen är den nya resursfördelningsmodellen där ersättningen bestäms utifrån ett programpris per elev. För kommunal vuxenutbildning redovisade nämnden ett överskott på knappt 5,5 miljoner kronor, merparten statsbidrag som överförts till 2011.

Målen för de pedagogiska verksamheterna uppnås inte

Nämnden bedömer sig inte ha uppnått sina effektmål för kommunfullmäktiges inriktningsmål om att elevernas kunskapsutveckling ska prioriteras. Nämnden bedömer inte heller ha uppnått inriktningsmålet om att lärare och elever ska vara trygga i skolmiljön.

Mera åtgärder behövs mot utanförskap

Nämnden uppnådde inte sina effektmål för att bryta utanförskap. Antalet hushåll med försörjningsstöd ökade trots att fler personer än tidigare fick extra insatser i form av aktiverande och arbetsrehabiliterande insatser. Däremot bedömer nämnden att den genom samverkan med Arbetsförmedling, landstinget och andra kommunala aktörer ha uppnått målet om att i aktiv samverkan bryta människors utanförskap.

Merparten av uppdragen verkställda

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden verkställde sju av sina tio uppdrag i IVE 2010-2013. Nämnden fortsätter att utveckla sin långsiktiga ekonomiska planering och göra ytterligare insatser för att fördjupa sitt arbete med social ekonomi. Nämnden kommer också att intensifiera informationen och supporten för att utöka utbudet av praktikplatser i verksamheterna 2011.

Äldrenämnden

Äldrenämnden

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	1 491 154	1 567 766	1 690 642
Intäkter exkl. kommunbidrag	136 359	153 547	161 291
Nettokostnader	1 354 795	1 414 219	1 529 351
Kommunbidrag	1 380 036	1 472 158	1 564 065
Resultat	25 241	57 939	34 714
Investeringsbudget	15 000	1 800	3 100
Nettoinvesteringar	2 694	1 379	3 911

Ett fortsatt överskott

Äldrenämndens redovisade överskott på 34,7 miljoner kronor för verksamhetsåret 2010. I prognosen per augusti aviserade nämnden ett överskott på 42,0 miljoner kronor. Resultatavvikelsen från prognosen förklaras av fortsatta brister i fakturering då kostnader och intäkter från tidigare perioder reglerades i december. Överskottet inom äldrenämndens verksamhet beror på att öppnandet av vårdboendet Sandellska senarelades och att medel för oförutsedda behov inte behövde nyttjas. Nämnden framhåller därtill att det fortsatta arbetet med konkurrensutsättning såsom eget val hade en återhållande effekt på kostnadsutvecklingen under året.

Positiva effekter av nya boenden

Antalet äldre som väntade på verkställighet av beslut om äldreboende minskade under året till följd av ett tillskott på 110 lägenheter som tillkom i de nya boendena. Under året väntade i genomsnitt 106 personer per månad på verkställighet av beslut om äldreboende, varav 12 personer väntade längre än tre månader. Motsvarande antal 2009 var 137 respektive 38 personer. De nya boendena innebar dessutom att brukare med omfattande vårdbehov fick plats på särskilt boende. Därmed minskade vårdtyngden på hemtjänst och hemvård. Att kostnaderna för utskrivningsklara patienter på Akademiska sjukhuset inte ökade var också en konsekvens av de nya boendena.

Merparten av målen på väg att uppnås

Målet om konkurrensutsättning av kommunal verksamhet är uppnått; 72 procent av äldrenämndens kärnverksamhet var föremål för konkurrens. I syfte att tillskapa trygghetsboenden ingick nämnden ett samarbetsavtal med Uppsalahem AB. Ytterligare insatser behövs dock för att uppnå vissa mål. Andelen brukare i ordinärt boende som var nöjda med hjälpen i sin helhet uppgick till 82 procent, vilket är något lägre än nämndens mål på 87 procent.

Uppdragen är verkställda

Nämnden genomförde en kvalitetsscreening av förfrågningsunderlag i samband med upphandling inom ramen för sitt kvalitetssäkring. En kommunövergripande funktion som processledare för samverkan med den ideella sektorn inrättades.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	10 444	11 859	13 822
Intäkter exkl. kommunbidrag	1 388	2 453	4 087
Nettokostnader	9 056	9 406	9 736
Kommunbidrag	9 105	9 789	9 786
Resultat	49	383	50
Investeringsbudget	250	340	130
Nettoinvesteringar	0	219	8

Ekonomi i balans

Nämnden redovisar ekonomi i balans och inriktningsmålen uppnåddes till största del. Nämndens verksamhet bedöms olämplig att konkurrensutsätta, varför nämnden anser sig inte vara berörd av detta mål.

Samtliga uppdrag som nämnden fått i IVE 2010-2013 verkställdes. Vid årsskiftet 2010/2011 bildades en gemensam överförmyndarnämnd för Uppsala, Knivsta, Älvkarleby, Tierp, Heby och Östhammar.

Styrelsen för vård och bildning

Styrelsen för vård och bildning

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	5 587 796	5 452 382	5 114 873
Intäkter	5 580 197	5 469 402	5 199 417
Resultat	-7 599	17 020	84 545
Budgeterade investeringar	74 655	56 752	63 650
Nettoinvesteringar	46 435	30 126	34 107
Eget kapital	2008	2009	2010
Ingående eget kapital	111 086	103 487	120 507
Årets resultat	-7 599	17 020	84 545
Utgående eget kapital	103 487	120 507	205 052

Kraftigt förbättrat resultat

Styrelsen för vård och bildning visade ett positivt resultat på 84,5 miljoner kronor efter rationaliseringskrav på 46,6 miljoner kronor. Alla tre divisioner, kultur och samhälle, utbildning och lärande samt vård och omsorg visar betydligt bättre resultat än budgeterat. I och med bokslutet 2010 har styrelsen ackumulerat ett eget kapital på 205 miljoner kronor, vilket motsvarar 3,9 procent av omslutningen. Styrelsens mål om 2,0 procent av omslutningen uppfylls därmed. Omsättningen har minskat med 270 miljoner kronor under året, varav 226 miljoner förklaras av att myndighetsutövningen övergick till uppdragsnämnder.

De största investeringarna under året avser möbler och utrustning till nystartade enheter samt till nya och ombyggda lokaler. Investeringar har också gjorts inom IT och i en biblioteksbus. Den återstående investeringsramen flyttas över till år 2011.

Bibehållna marknadsandelar

Styrelsen för vård och bildning jobbade under året med kundfokus, affärsmässighet och långsiktigt hållbara lösningar för att vara konkurrenskraftiga – ett arbete som medfört stora förändringar. Flera kund- och marknadsundersökningar genomfördes under året. Dessa visade på vissa förbättringsområden. Vård och bildning har lyckats behålla sina marknadsandelar totalt, men med ökning inom vissa områden och minskningar inom andra.

Uppfyllelse av inriktningsmål och IVE-direktiv

Inriktningsmålet om minskad sjukfrånvaro är uppfyllt. Ett långsiktigt arbete med rehabilitering och friskvårdsinsatser har gett resultat; sjukfrånvaron bland medarbetarna minskade under året från 6,7 till 5,9 procent. Bakgrunden till resultaten i medarbetarenkäten kommer att analyseras och handlingsplaner tas fram för att förbättra kommunens anseende som arbetsgivare, och för att medarbetarna ska känna sig trygga i sin arbetsmiljö.

Samtliga direktiv som gavs till Styrelsen för vård och bildning i IVE är verkställda. En stor satsning görs på ledarutveckling genom ett flerårigt utvecklingsprogram.

Produktionsnämnden för självstyrande kommunala skolor

Produktionsnämnden för självstyrande kommunala skolor

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	0	256 470	255 097
Intäkter	0	258 207	259 262
Resultat	0	1 737	4 166
Budgeterade investeringar	0	10 695	12 150
Nettoinvesteringar	0	4 756	5 747
Eget kapital	2008	2009	2010
Ingående eget kapital	0	0	1 737
Årets resultat	0	1 737	4 166
Utgående eget kapital	0	1 737	5 903

Det sammanlagda resultatet för de självstyrande kommunala skolorna är +4,2 miljoner kronor. Därtill levererade skolorna 2,3 miljoner kronor i rationaliseringskrav. Resultatet är betydligt bättre än underskottet på 1,3 miljoner kronor som prognostiserades per augusti. Investeringar på Boland- och Jällagymnasiet genomfördes under året. Totalt utnyttjades 5,7 miljoner kronor av budgetramen på drygt 12 miljoner. De direktiv som gavs i IVE 2010-2013 har verkställts och skolorna jobbar aktivt för att uppfylla inriktningsmålen. Delaktighet präglar arbetet, och både Jälla- och Bolandgymnasierna har utvecklade lagorganisationer.

Vikande elevtrend på Jällagymnasiet

Trenden med minskat antal elever på Jällagymnasiet fortsatte även hösten 2010, detta trots marknadsföringsinsatser. Årets resultat blev ett underskott på 1,2 miljoner kronor. Arbeta med att sänka skolans kostnader pågår, men läget inför 2011 är besvärande om inte antalet sökande ökar.

Förbättrat resultat på Bolandgymnasiet

Resultatet för Bolandgymnasiet är +4,5 miljoner kronor, vilket är en kraftig förbättring jämfört med underskottet på 0,4 miljoner föregående år. Resultat förbättrades tack vare att ett ökat elevantal medförde ökade intäkter men inte någon större kostnadsökning.

Hysesreduktion räddade Nanna-Bolands resultat

Nanna-Boland estet och hantverk började byggas upp under året när Uppsala Musikklasser ombildades till friskola. Antalet elever är under uppbyggnaden väsentligt lägre än tidigare, men tack vare en hyresreduktion med anledning av den neddragna verksamheten blev årets resultat +0,3 miljoner kronor.

Kö till Solskenets förskola

Årets resultat för Solskenets förskola är ett överskott på 0,6 miljoner kronor. Förskolan har ett stort antal sökande och en ständig kö, vilket har aktualiserat frågan om att utöka verksamheten med ytterligare en avdelning.

Styrelsen för teknik och service

Styrelsen för teknik och service

Belopp i tusen kronor	2008	2009	2010
Kostnader	1 147 295	913 368	913 266
Intäkter	1 159 317	927 084	917 989
Resultat	12 022	13 716	4 723
Budgeterade investeringar	22 890	20 260	21 085
Nettoinvesteringar	12 154	7 954	11 661
Eget kapital	2008	2009	2010
Ingående eget kapital	98 245	110 267	88 501
Årets resultat	12 022	13 716	4 723
Justeringar		-35 482	
Utgående eget kapital	110 267	88 501	93 224

Stora engångskostnader försämrar resultatet

Styrelsen för teknik och service visade ett positivt resultat på 4,7 miljoner kronor sedan rationaliseringskrav på 7,5 miljoner kronor betalats – en resultatnivå som är betydligt lägre än tidigare år. Stora engångskostnader på totalt 6,3 miljoner kronor belastade resultatet. Dessa innefattade omställningskostnader för personal, kostnader för i förtid upphävt hyreskontrakt och avveckling av Kommunhälsan. Det egna kapitalet uppgick vid årets slut till 93,2 miljoner kronor.

Investeringar på 11,7 miljoner kronor har genomförts under året, bland annat i IT, arbetsmiljöförbättringar och en sopsugmaskin för förbättrad stadsmiljö.

Minskad omsättning

Jämfört med föregående år minskade omsättningen med 9,1 miljoner kronor. Minskade externa intäkter, förlorat uppdrag för företagshälsovården och minskad försäljning av konsulttimmar sedan ekonomi- och PA-systemen sattes i drift förklarar minskningen.

Uppfyllelse av inriktningsmål och IVE-direktiv

Inriktningsmålet om minskad sjukfrånvaro har uppfyllts. För att förbättra medarbetarnas delaktighet kommer processen för styrkort att utvecklas på alla nivåer inom Teknik och service. Medarbetarenkäten visade på ett antal förbättringsområden där åtgärder kommer att vidtas. Under 2011 kommer ett kulturarbete för att stärka de gemensamma värderingarna och en hälsosatsning att göras. En kompetensstrategi kommer också att tas fram för att bättre ta till vara både äldre och yngre medarbetares kompetens och ge förutsättningar för kompetensutveckling.

Samtliga direktiv som gavs till Styrelsen för teknik och service i IVE är verkställda.

Bolagen

De kommunala hel- och delägda bolagen bidrar till utbudet av kommunal verksamhet. De helägda bolagen bedriver sin verksamhet efter enskilda direktiv från kommunfullmäktige och är organisatoriskt inordnade i Uppsala Stadshuskoncernen där Uppsala Stadshus AB är moderbolag. Verksamhet bedrivs inom segmenten fastighetsförvaltning, kollektivtrafik, fritid och kultur samt vatten och avfall.

Uppsala stadshuskoncernen

Koncernens resultat efter finansiella poster uppgick till 36,9 miljoner kronor. Det är 14,6 miljoner kronor bättre än bokslut 2009 och 29,6 miljoner kronor bättre än budget. Bland förklaringarna finns reavinster vid fastighetsförsäljningar och ett lågt ränteläge.

Uppsala Stadshus AB

Uppsala Stadshus AB	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rörelsen intäkter, mnkr	3	3
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-33	-73
Balansomslutning, mnkr	3 581	3 462
Soliditet, %	72%	72%

Bolaget är moderbolag i Uppsala Stadshuskoncernen.

Bolaget uppfyllde ägardirektiven.

Årets resultat blev -32,9 miljoner kronor, motsvarande 42,5 miljoner lägre än budget, men 40,4 miljoner kronor bättre än föregående år.

Att resultatet blev 42,5 miljoner kronor lägre än budget förklaras av lägre utdelning (21,2 miljoner kronor lägre) samt av en nedskrivning på 28,9 miljoner kronor av aktier i dotterbolag. Samtidigt gav en lägre räntenivå än budgeterat en positiv resultateffekt med 7,8 miljoner kronor.

Att resultat blev 40,4 miljoner kronor bättre än föregående år beror i huvudsak på lägre nedskrivningar samt att det under året tillkom en utdelning. Räntekostnaderna blev marginellt högre under året, trots att låneskulden ökade med ca 50 miljoner kronor. Förklaringen är det låga ränteläget.

Bolagets resultat påverkas i hög grad av utvecklingen på räntemarknaden då låneskulden uppgår till 920 miljoner kronor per 2010-12-31. Behovet av nyupplåning styrs av resultaten i dotterbolagen och de koncernbidrag och aktieägartillskott som erhålls eller betalas ut. Principerna för beräkningen av dessa bidrag och tillskott framgår av kapitel 8 i IVE och beslutas årligen av kommunfullmäktige.

Helägda bolag

Uppsalahemkoncernen

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rörelsen intäkter, mnkr	1 005	975
Resultat efter finansiella poster, mnkr	76	84
Balansomslutning, mnkr	5 373	5 085
Soliditet, %	22%	22%
Investeringar, mnkr	553	443

Uppsalahem är Uppsalas största allmännyttiga bostadsföretag, vars verksamhet bland annat omfattar cirka 14 100 lägenheter.

Bolaget uppfyllde ägardirektiven och avkastningskravet. Bolaget arbetade i enlighet med uppställda policyer

Året resultat uppgick till 76,5 miljoner kronor, 0,2 miljoner kronor bättre än budgeterat och 7,6 miljoner kronor sämre än föregående år. Av resultatet avsåg 32,1 miljoner kronor reavinster från fastighetsförsäljningar. Rensat för reavinsterna var resultatet 31,9 miljoner kronor sämre än budget och förklaras bland annat av omfattande underhållsåtgärder. Räntekostnaderna blev lägre än både budget och föregående års bokslut till följd av det låga ränteläget.

Bland risker/osäkerheter för verksamheten märks energiprisernas och räntornas utveckling. Genom avtal med fjärrvärmeleverantören minskas risken för snabba svängningar av priset. Bolaget arbetar även kontinuerligt med att säkra kostnaderna för el. I finanspolicyn eftersträvas stabilitet i ränteutvecklingen och god spridning av förfallostrukturen för refinansiering av lån. Risken för vakanser i nyproduktionen bedöms som liten då efterfrågan väntas vara fortsatt stark.

Investeringar under uppgick till 553 miljoner kronor och avsåg bland annat 299 färdigställda och 238 påbörjade lägenheter.

Uppsala Kommuns Fastighets AB

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rörelsen intäkter, mnkr	92	85
Resultat efter finansiella poster, mnkr	7	9
Balansomslutning, mnkr	542	408
Soliditet, %	18%	23%
Investeringar, mnkr	178	109

Bolaget äger och förvaltar såväl hyresrätter som 4 centrumanläggningar. Avtal finns om försäljning av dotterbolaget Kvarnengallerian AB där fastigheten Kvarnen ingår. Beslutet är dock överklagat varför det ännu är oklart om och när försäljning kan ske.

Ägardirektiven och avkastningskravet uppfylldes. Bolaget arbetade i enlighet med uppställda policyer, i den mån de varit relevanta för verksamheten.

Bolaget redovisade ett positivt resultat på 6,9 miljoner kronor, motsvarande 0,3 miljoner kronor sämre än budget och 1,9 miljoner kronor sämre än förra året. En delförklaring är att kostnaderna var höga på grund av det kalla och snöiga vädret.

Det avtal som ingått som försäljning av dotterbolaget Kvarnengallerian AB, där fastigheten Kvarnen ingår, är överklagat. Om inte beslutet vinner laga kraft senast 31 mars 2011 har köparen rätt att häva köpet. Andra osäkerhetsfaktorer är olika typer av beslut som påverkar Gottsunda Centrum, men där bolaget inte har kapacitet att besluta, t.ex. trafik- och parkeringslösningar.

Investeringarna uppgick till 178 miljoner kronor, merparten i om- och tillbyggnaden av Gottsunda centrum.

Uppsala Kommuns Industrihuskoncernen

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rörelsen intäkter, mnkr	193	166
Resultat efter finansiella poster, mnkr	78	58
Balansomslutning, mnkr	1 013	956
Soliditet, %	53%	51%
Investeringar, mnkr	139	10

Bolaget äger, förvaltar och handlar med verksamhetslokaler för småföretagare och offentliga institutioner.

Ägardirektiven och avkastningskravet uppfylldes. Bolaget arbetade i enlighet med uppställda policyer, i den mån de är relevanta för verksamheten.

Årets resultat blev 78,1 miljoner kronor, motsvarande 25,1 miljoner kronor bättre än budgeterat och 20,6 miljoner kronor bättre än föregående år. Huvudsaklig förklaring är en reavinst på 27,0 miljoner kronor från försäljningen av Elisabethsjukhuset.

Uppsala bedöms vara en fortsatt intressant marknad. Den offentliga sektorn i Uppsala är stor, vilket ger stabilitet. Räntenivåerna tillsammans med framtida vakansgrader och hyresnivåer är avgörande faktorer vid bedömning av fastighetsinvesteringar. Räntehöjningar får visserligen effekter på resultatet men utgör inget större hot mot själva verksamheten.

Årets investeringar var 139,4 miljoner kronor, varav 67,5 miljoner kronor i Uppsala-Eke och 70,0 miljoner kronor i Scans gamla lokaler i Boländerna.

Uppsala Parkerings AB

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rörelsen intäkter, mnkr	7	7
Resultat efter finansiella poster, mnkr	0	-2
Balansomslutning, mnkr	159	21
Soliditet, %	10%	79%
Investeringar, mnkr	140	1

Uppsala Parkerings AB har till uppgift att förvärva, uppföra och förvalta parkeringsanläggningar för bilar och bedriver parkeringsverksamhet i Centralgaraget och Kvarnengaraget. Bolaget förvärvade under året Centralgaraget från Uppsala kommun.

Ägardirektiven uppfylldes. Bolaget hade inget avkastningskrav 2010. Bolaget arbetade i enlighet med uppställda policyer, i den mån de varit relevanta för verksamheten.

Resultatet på – 0,4 miljoner kronor var 1,7 miljoner kronor bättre än såväl budget som föregående års bokslut. Avvikelsen mot budget förklaras framförallt av en lägre hyreskostnad.

Centralgaraget beräknas ta 5-7 år att etablera på marknaden. Bolaget arbetar med att hitta en optimal balans mellan beläggningsgrad och taxa för att ge tillräckliga intäkter. Störningar i samband med byggnationen av hotell- och kontorsfastigheter ovanför garaget kan komma att påverka verksamheten under det kommande året.

AB Uppsalabuss

	2010	2009
Rörelsen intäkter, mnkr	310	326
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-26	21
Balansomslutning, mnkr	64	77
Soliditet, %	29%	65%
Investeringar, mnkr	1	1

Enligt beslut och direktiv som fattas av gatu- och trafiknämnden beställer bolaget kollektivtrafik genom trafikavtal med Gamla Uppsala Buss AB.

Ägardirektiven uppfylldes, men inte avkastningskravet. Bolaget arbetade i enlighet med uppställda policyer, i den mån de var relevanta för verksamheten.

Årets resultat blev -26,0 miljoner kronor, motsvarade avvikelsen mot budget, och var samtidigt 47,5 miljoner kronor sämre än de 21,5 miljoner kronor som redovisades i bokslut 2009. I resultatet 2009 ingick reavinst med 27,5 miljoner kronor.

Avvikelsen mot budgeten på 25,9 miljoner kronor kan härledas till fyra orsaker; en felaktig budgetering avseende ersättningen från gatu- och trafiknämnden, ett uppdaterat trafikavtal med Gamla Uppsala Buss AB på en högre kostnadsnivå, ökade biogaspriser till följd av nytt avtal samt utökad trafikbeställning för att möta ett ökat resande.

En omfattande genomgång av verksamheten och dess ekonomi har skett under året för att säkerställa att tillräcklig kontroll finns inför 2011 med målsättningen att nå en ekonomi i balans.

Årets resultat innebar att bolaget aktiverade den kapitaltäckningsgaranti som stadgar att moderbolaget, Uppsala Stadshus AB, vid varje givet tillfälle, svarar för att bolagets egna kapital uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet. För att uppnå ett eget kapital i nivå med aktiekapitalet erhöll bolaget ett koncernbidrag om 24,7 miljoner kronor från moderbolaget.

Bolaget kommer att påverkas av den nya kollektivtrafiklagen som börjar gälla 2012 och som ger fri etableringsrätt för företag.

Risk föreligger för vissa intäktsförluster på grund av fel i teknisk utrustning, ett gammalt biljettsystem kan till exempel ge möjlighet att resa utan giltigt färdbevis.

Gamla Uppsala Busskoncernen

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rörelsen intäkter, mnkr	344	311
Resultat efter finansiella poster, mnkr	25	6
Balansomslutning, mnkr	286	221
Soliditet, %	32%	32%
Investeringar, mnkr	78	64

Bolaget utför kollektivtrafik.

Ägardirektiven och avkastningskravet uppfylldes. Bolaget arbetade i enlighet med uppställda policyer

Resultatet blev + 24,9 miljoner kronor och var 21,8 miljoner kronor högre än budget respektive 18,6 miljoner kronor bättre än föregående år. Bland orsakerna finns oförändrade personalkostnader trots ökad trafikbeställning då effektiviteten i bemanningen har förbättrats. Även organisationsförändringar inom den tekniska verksamheten ledde till kostnadsbesparingar.

Den stora affärs- och marknadsrisken består i den nya kollektivtrafiklagstiftning som kommer att påverka verksamheten.

Under året gjordes investeringar i bussar med 78 miljoner kronor.

Fyrishov AB

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rörelsen intäkter, mnkr	87	83
Resultat efter finansiella poster, mnkr	1	2
Balansomslutning, mnkr	146	145
Soliditet, %	8%	8%
Investeringar, mnkr	7	7

Fyrishov tillhandahåller arenor för folkhälsa, idrott och evenemang.

Ägardirektiven och avkastningskravet uppfylldes. Bolaget arbetade i enlighet med uppställda policyer

Resultatet blev 0,7 miljoner kronor, motsvarande 2,5 miljoner bättre än budget, men 1,5 miljoner kronor sämre än föregående år. Förklaringarna till den positiva budgetavvikelsen är bl.a. de åtgärder som vidtagits för effektivare bemanningsstruktur och ökad kostnadskontroll.

Bolaget ser risker med prisutvecklingen för energi. och kommer att utreda möjligheten att använda geoenergi och sol- och vindkraft. Ytterligare en solcellsanläggning kombinerad med geoenergi planeras för utbyggnaden av multihallen. Parallellt pågår en utredning om energibesparingsåtgärder av befintliga byggnader och installationer.

Uppsala stadsteater AB

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rörelsen intäkter, mnkr	25	24
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-56	-57
Balansomslutning, mnkr	27	25
Soliditet, %	36%	37%
Investeringar, mnkr	3	3

Uppsala stadsteater är en komplett teater med egna ateljéer och verkstäder. Teatern har fyra scener med olika inriktning.

Ägardirektiven och avkastningskravet uppfylldes. Bolaget arbetade i enlighet med uppställda policyer

Resultatet blev -55,8 miljoner kronor, motsvarande är 0,8 miljoner kronor bättre än budget och 1,8 miljoner kronor bättre än föregående år. Underskottet täcks i enlighet med reglerna i IVE med koncernbidrag från moderbolaget Uppsala Stadshus AB samt med avtalsersättning från Uppsala kommun. Att resultat blev bättre än budget innebär den buffert som finns, och som kan disponeras kommande år, ökar.

Den främsta osäkerheten är kommande uppräknig av bidrag från ägaren och staten och hur detta kommer att påverka verksamheten.

Uppsala Konsert & Kongress AB

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rörelsen intäkter, mnkr	72	65
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-14	-17
Balansomslutning, mnkr	35	37
Soliditet, %	4%	4%
Investeringar, mnkr	1	1

Konsert och Kongress är driftsbolag för konsert- och kongresshuset vid Vaksala torg.

Ägardirektiven uppfylldes, men inte avkastningskravet. Bolaget arbetade i enlighet med uppställda policyer.

Resultat uppgick till – 13,8 miljoner kronor, att jämföra med budgeterade -8,0 miljoner kronor. Resultat är 3,0 miljoner kronor bättre än bokslut 2009.

Budgetavvikelsen förklaras framförallt av att volymerna var lägre än budgeterat. Bolaget ser svårigheter att höja intäktsvolymerna utöver rådande nivå samtidigt som kostnaderna till övervägande del är fasta och därigenom svåra att påverka.

Resultatet innebar att bolaget aktiverade den kapitaltäckningsgaranti som stadgar att moderbolaget, Uppsala Stadshus AB, vid varje givet tillfälle, svarar för att bolagets egna kapital uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet. För att uppnå ett eget kapital i nivå med aktiekapitalet erhöll Uppsala Konsert & Kongress AB ett koncernbidrag om 13,8 miljoner kronor från moderbolaget. Beloppet var därmed 5,8 miljoner kronor högre än det koncernbidrag som beslutats i IVE 2010-2013 avseende år 2010.

Den stora fasta kostnadsandelen gör bolaget känsligt för bransch och konjunktursvängningar.

Uppsala Kommuns Gasgenerator AB

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Rörelsen intäkter, tkr	1 300	1 350
Resultat efter finansiella poster, tkr	9	-10
Balansomslutning, tkr	309	323
Soliditet, %	95%	89%

Bolaget producerar elkraft och värme från rågas som utvinns i rötkastrarna vid Kungsängsverket.

Ägardirektiven och avkastningskravet uppfylldes. Bolaget arbetade i enlighet med uppställda policyer, i den mån de är relevanta för verksamheten. Resultat var 9 tusen kronor, vilket var marginellt bättre än budget.

Uppsala Vatten och Avfall AB

Rörelsen intäkter, mnkr	413	404
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-2	-8
Balansomslutning, mnkr	1 399	1 355
Soliditet, %	3%	4%
Investeringar, mnkr	98	146

Bolaget är huvudman för kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning och svarar även för de delar av avfallshanteringen som åvilar kommunen. Dessutom driver bolaget anläggningar för biogasverksamhet samt Hovgårdens avfallsanläggning.

Ägardirektiven och avkastningskravet uppfylldes. Bolaget arbetade i enlighet med uppställda policyer, i den mån de är relevanta för verksamheten.

Årets resultat på -2,3 miljoner kronor var 3,0 miljoner kronor bättre än budget och 5,3 miljoner kronor bättre än föregående år. Det negativa resultatet hänför sig till deponi- och biogasverksamheten samt FA-industri.

Uppsalas kraftiga befolkningsökning ställer krav på ökad kapacitetsutbyggnad. Ökad biogasproduktion/nyninvestering ökar de finansiella riskerna i verksamheten. Stora krav ställs på effektivisering i verksamheten samtidigt som behoven av tjänster ökar.

Delägda bolag (ägarandel %)**Upplands Lokaltrafik AB** (29%)

Årsresultatet uppgick till 0 miljoner kronor. Resultatet blev bättre än föregående år, framförallt till följd av högre biljettintäkter då resandet ökat och då kostnaderna varit lägre för Upptågstrafiken.

Grafiskt Utbildningscenter AB (67,6%)

Årsresultatet var -2,4 miljoner kronor, 0,8 miljoner kronor sämre än föregående år. Orsaken till avvikelserna är ett sjunkande elevantal, vilket innebär att skolan inte används till full kapacitet. En översyn av möjligheterna att optimera lokalanvändningen görs. Samtidigt friställs vissa lokalytor för utomstående intressenter.

Uppsala Tourism AB (63,6%)

Bolaget redovisade -0,1 miljoner kronor, ett något lägre resultat än för samma period föregående år. Kostnader tillkom i samband med ombildandet till Destination Uppsala AB.

Resultaträkning

	Sammanställd redovisning		Kommunen			
	Not	Bokslut 2010	Bokslut 2009	Budget 2010	Bokslut 2010	Bokslut 2009
Belopp i miljoner kronor						
Verksamhetens intäkter		3 625	3 402	1 640	1 949	1 806
Verksamhetens kostnader		-10 881	-10 381	-9 564	-9 777	-9 331
Av- och nedskrivningar		-661	-636	-370	-356	-341
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	1	-7 917	-7 614	-8 294	-8 184	-7 866
Skatteintäkter	2	7 347	7 194	7 200	7 347	7 194
Kommunalekonomisk utjämning	2	1 149	846	1 151	1 149	847
Finansiella intäkter	3	16	31	150	96	112
Finansiella kostnader	4	-208	-243	-155	-73	-85
RESULTAT FÖRE SKATT		388	214	52	335	202
Skatt	5	21	11			
Extraordinära poster	6	-168		50	-168	
ÅRETS RESULTAT		242	225	102	167	202

Specificerad resultaträkning

Belopp i miljoner kronor					
<u>INTÄKTER</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>	<u>KOSTNADER</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
<u>Verksamhetens intäkter</u>			<u>Verksamhetens kostnader</u>		
Försäljning	118	109	Bidrag och transfereringar	677	648
Taxor och avgifter	378	366	Entreprenader och köp av verksamhet	2 618	2 283
Hyror och arrenden	293	272	Personal	3 381	3 394
Driftsbidrag från staten	307	281	Personalomkostnad	1 557	1 551
Övriga bidrag	337	306	Lokal - och markhyror	673	632
Försäljning av verksamhet/entreprenader	378	374	Material	277	270
Realisationsvinster	105	51	Realisationsförluster	0	3
Övriga intäkter	32	47	Övriga kostnader 1)	758	739
			Avgår interna investeringar	-164	-189
Summa verksamhetens intäkter	1 949	1 806	Summa verksamhetens kostnader	9 778	9 331
<u>Skatteintäkter</u>			<u>Av- och nedskrivningar</u>		
Skatteintäkter	7 347	7 194	Avskrivningar	351	341
Kommunalekonomisk utjämning	1 149	846	Nedskrivningar och utrangeringar	5	0
Summa skatteintäkter	8 496	8 041			
<u>Finansiella intäkter</u>			<u>Finansiella kostnader</u>		
Finansiella intäkter	96	112	Finansiella kostnader	73	85
SUMMA INTÄKTER	10 541	9 959	SUMMA KOSTNADER	10 207	9 756
1) Övriga kostnader			RESULTAT FÖRE EXTRA- ORDINÄRA POSTER		
Inköp av anläggningstillgångar	75	71		334	202
Konsulttjänster	72	62			
Tillfälligt inhyrd personal	6	7			
Hyra/leasing av anläggningstillgångar	77	74			
Bränsle, energi	178	166	Extraordinära kostnader		
Reparation och underhåll	17	21	Bidrag till statlig infrastruktur	168	
Diverse främmande tjänster	84	84			
Tele- och datakommunikation	54	54			
Transporter och resor	45	46			
Övrigt	149	155			
Summa övriga kostnader	758	739	ÅRETS RESULTAT	167	202

Kassaflödesanalys

Belopp i miljoner kronor	Sammanställd redovisning		Kommunen	
	2010	2009	2010	2009
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	242	225	167	202
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet				
- av- och nedskrivningar(+)	661	636	356	341
- realisationsvinster(-)/förluster(+)	-163	-54	-105	-48
- förändrade avsättningar för pensioner och särskild löneskatt	47	54	47	54
- gjorda övriga avsättningar(+)	-3	18	0	0
- ianspråktagna övriga avsättningar(-)		-18		-30
- övriga ej kassapåverkande poster	171	-16	168	-12
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	955	845	633	507
Förändring i rörelsekapital				
- ökning(-)/minskning(+) av förråd och varulager	-2	-1	0	-1
- ökning(+)/minskning(-) av exploateringsfastigheter	210	-1	280	-1
- ökning(-)/minskning(+) av kortfristiga fordringar	94	213	-80	37
- ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga skulder	-245	375	-298	271
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 012	1 431	535	813
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investeringar i materiella anläggningstillgångar(-)	-1 866	-1 299	-602	-538
Försäljning av materiella anläggningstillgångar(+)	444	134	56	9
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar(-)	-4	-2	-4	-2
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar(+)	0	0	0	0
Erhållna investeringsbidrag(+)	28	114	48	51
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 398	-1 053	-502	-480
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån(+)	1 362	729	619	120
Amortering av skuld(-)	-870	-1 085	-320	-525
Ökning(+)/minskning(-) av övriga långfristiga skulder	-89	1	3	-1
Ökning(-)/minskning(+) av långfristiga fordringar	164	69	-136	158
Ökning(-)/minskning(+) av lång- och kortfristiga placeringar	-11	-10	-9	-10
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	556	-296	157	-258
Årets kassaflöde	170	82	190	75
Kassa och bank vid årets början	139	58	115	40
Kassa och bank vid årets slut	310	139	305	115

BALANSRÄKNINGAR

Belopp i miljoner kronor

Not	Sammanställd redovisning		Kommunen		
	2010-12-31	2009-12-31	2010-12-31	2009-12-31	
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	7	13 005	12 114	5 430	5 299
Maskiner och inventarier	8	1 297	1 193	362	314
Summa materiella anläggningstillgångar		14 301	13 307	5 792	5 613
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper, andelar och bostadsrätter	9	398	387	1 947	1 937
Långfristiga fordringar	10	46	209	2 648	2 512
Summa finansiella anläggningstillgångar		444	596	4 595	4 449
Summa anläggningstillgångar		14 745	13 904	10 387	10 062
Omsättningstillgångar					
Förråd och lager		22	20	12	12
Exploateringsfastigheter		-374	-163	-374	-163
Kortfristiga fordringar	11	686	781	1 135	1 055
Kassa och bank		310	139	305	115
Summa omsättningstillgångar		644	776	1 078	1 019
SUMMA TILLGÅNGAR		15 389	14 679	11 465	11 081
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital exkl. årets resultat		5 337	5 160	5 999	5 833
Övrigt		-1	-48	-	-36
Årets resultat		242	225	167	202
Summa eget kapital	12	5 578	5 337	6 166	5 999
Avsättningar					
Pensioner och särskild löneskatt		483	436	477	430
Uppskjuten skatteskuld		18	16	-	-
Övriga avsättningar		54	59	10	11
Summa avsättningar	13	555	512	487	441
Skulder					
Långfristiga skulder					
Obligationslån och skulder till kreditinstitut	14	3 209	3 295	1 655	1 435
Övriga långfristiga skulder	15	483	404	178	108
Summa långfristiga skulder		3 692	3 699	1 833	1 543
Kortfristiga skulder					
Kortfristiga lån	16	3 541	2 864	1 250	1 070
Övriga kortfristiga skulder	17	2 023	2 268	1 729	2 028
Summa kortfristiga skulder		5 564	5 131	2 979	3 098
Summa skulder		9 256	8 830	4 812	4 641
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		15 389	14 679	11 465	11 081
STÄLLDA PANTER					
Företagsinteckningar					
Fastighetsinteckningar		2 024	1 894		
Summa ställda panter		2 024	1 894		
ANSVARSFÖRBINDELSER					
Varav					
borgen lämnad av Uppsala kommun					
för lån inom kommunkoncernen				31	550
pensionsförpliktelser och löneskatt som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar					
		3 843	3 980	3 843	3 980

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

KOMMUNEN

	2010	2009		2010	2009
Not 1 VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER					
Verksamhetens intäkter	3 625	3 402	Nämndernas intäkter	19 685	19 524
varav			Varav jämförelsestörande poster		
jämförelsestörande poster			realisationsvinster	35	7
realisationsvinster	93	14	vinst från exploateringsverksamhet	70	43
vinst från exploateringsverksamhet	70	43	Återbetalning fastighetsskatt	-	11
återbetalning fastighetsskatt	-	11	Återbetalning avtalsförsäkring	16	56
återbetalning avfallsförsäkring	16	56	Avgår interna transaktioner	-17 736	-17 718
			Verksamhetens intäkter enligt resultaträkningen	1 949	1 806
Verksamhetens kostnader	-10 881	-10 381	Nämndernas kostnader	-27 514	-27 049
varav			Varav jämförelsestörande poster		
avsättningar	-43	-55	Realisationsförluster	-	-2
Varav jämförelsestörande poster			Medfinansiering Citybanan		
realisationsförluster			Avår interna transaktioner	17 736	17 718
			Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-9 777	-9 333
Av- och nedskrivningar	-661	-636	Av- och nedskrivningar	-356	-341
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-7 917	-7 614	VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-8 184	-7 868

Not 2 SKATTEINTÄKTER OCH KOMMUNALEKONOMISK UTJÄMNING					
Egna skatteintäkter					
Allmän kommunalskatt				7 254	7 418
Summa				7 254	7 418
Skatteavräkningsintäkter					
Slutavräkning för 2009/2008				5	7
Preliminär slutavräkning 2009/2009				88	-231
Summa				93	-224
Summa skatteintäkter				7 347	7 194
Kommunalekonomisk utjämning					
Bidragsintäkter					
Inkomstutjämningsbidrag				986	950
Regleringsbidrag				50	82
Uljämningsbidrag LSS				63	0
Kommunal fastighetsavgift				266	264
Konjunkturstöd				190	-
Summa				1 555	1 296
Bidragskostnader					
Regleringsavgift				-	-93
Kostnadsutjämning				-406	-356
Summa				-406	-449
Summa bidragsintäkter, netto				1 149	847
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning					
				8 496	8 041
Avräkningsbelopp per invånare i kr					
Slutavräkning				-1 186	-206
Preliminär avräkning				456	-1 212

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

KOMMUNEN

	2010	2009		2010	2009
Not 3 FINANSIELLA INTÄKTER					
Ränteintäkter från värdepapper	10	10	Finansiella intäkter	271	304
Övriga finansiella intäkter	6	21	Avgår interna transaktioner	-175	-192
Summa	16	31	Summa	96	112
			Varav intäkter		
			värdepapper	9	10
			utlåning Uppsala Stadshus AB	31	31
			övrig utlåning	56	71

	2010	2009		2010	2009
Not 4 FINANSIELLA KOSTNADER					
Räntekostnader	211	248	Finansiella kostnader	248	277
Räntebidrag	-4	-5	Avgår interna transaktioner	-175	-192
Summa	208	243	Summa	73	85
			Varav kostnader		
			ränta lång upplåning	62	63
			ränta kort upplåning	7	20
			aktiverad ränta på pågående nyanläggningar	-11	-10
			övriga räntekostnader	5	3
			ränta pensionskostnader	10	9
			Huvudmetoden har tillämpats		

Not 5 SKATT		
Skatt avseende tidigare års verksamhet	-2	-2
Uppskjuten skatt	23	13
Summa	21	11

Not 6 EXTRAORDINÄRA POSTER					
Medfinansiering Citybanan	168	-	Medfinansiering Citybanan	168	-

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

KOMMUNEN

	2010	2009		2010	2009
Not 7 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR					
Ingående anskaffningsvärden	18 683	18 223	Ingående anskaffningsvärde (exkl pågående inv)	7 105	10 733
Årets anskaffningar	721	434	Årets anskaffningar (exkl påg inv)	369	368
Årets försäljningar/utrangeringar	-319	-82	Årets försäljningar/utrangeringar	-136	-3 996
Omklassificeringar	185	108	Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	
Utgående ack. anskaffningsvärden	19 270	18 683	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 338	7 105
Ingående avskrivningar	-7 685	-7 329	Ingående avskrivningar	-2 734	-5 326
Årets försäljningar/utrangeringar	163	53	Årets försäljningar/utrangeringar	113	2 788
Årets avskrivningar	-421	-412	Årets avskrivningar	-207	-196
Omklassificeringar	9	3	Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	
Utgående ackumulerade avskrivningar	-7 934	-7 685	Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 828	-2 734
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-455	-465	Ingående nedskrivningar	-310	-310
Ackumulerade uppskrivningar sålt/utrangerat	-1	0			
Återförd nedskrivning	1	36			
Årets nedskrivningar	0	-26	Årets nedskrivningar	0	0
Omklassificeringar	1	1			
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-455	-455	Utgående ackumulerade nedskrivningar	-310	-310
Ingående uppskrivningar	652	733	Ingående uppskrivningar	699	765
Ackumulerade uppskrivningar sålt/utrangerat	-2	-1	Årets försäljningar/utrangeringar	-2	-1
Årets nedskrivning på uppskrivning	0	-15			
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-63	-65	Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-63	-65
Utgående ackumulerade uppskrivningar	587	652	Utgående ackumulerade uppskrivningar	634	699
Planenligt restvärde	11 468	11 196	Planenligt restvärde	4 834	4 760
Pågående nyinvesteringar					
Ingående anskaffningsvärde	918	1 094	Ingående anskaffningsvärde	539	499
Årets anskaffningar	885	562	Årets anskaffningar	57	40
Sålt/utrangerat	-35		Årets försäljningar/utrangeringar		
Omklassificeringar	-232	-738			
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 536	918	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	596	539
Not 8 MASKINER OCH INVENTARIER					
Ingående anskaffningsvärde	2 280	1 621	Ingående anskaffningsvärde	888	922
Årets anskaffningar	273	189	Årets anskaffningar	131	80
Årets försäljningar/utrangeringar	-91	-94	Årets försäljningar/utrangeringar	-27	-114
Omklassificeringar	7	563	Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 469	2 280	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	992	888
Ingående avskrivningar	-1 087	-1 013	Ingående avskrivningar	-574	-603
Årets försäljningar/utrangeringar	84	94	Årets försäljningar/utrangeringar	24	106
Årets avskrivningar	-171	-166	Årets avskrivningar	-80	-77
Omklassificeringar	1	-2	Överföringar till/från annat tillgångsslag	0	
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 172	-1 087	Utgående ackumulerade avskrivningar	-630	-574
Planenligt restvärde	1 297	1 193	Planenligt restvärde	362	314
Specifikation:					
Maskiner och inventarier					
Specifikation:					
Fordon					
Maskiner och inventarier	1 292	1 192	IT-utrustning	92	51
Finansiellt leasade maskiner och inventarier	5	1	Finansiellt leasade maskiner och inventarier	5	2
	1 297	1 193	Konst	24	19
			Djur	0	0
			Summa	362	314

Markreserv

Ingående anskaffningsvärde	76
Årets anskaffningar	54
Årets försäljningar/utrangeringar	-15
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	115
Ingående avskrivningar	-1
Årets försäljningar/utrangeringar	0
Årets avskrivningar	0
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2
Ingående uppskrivningar	0
Årets försäljningar/utrangeringar	0
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	0
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0
Planenligt restvärde	113

Verksamhetsfastigheter

Ingående anskaffningsvärde	5 079
Årets anskaffningar	174
Årets försäljningar/utrangeringar	-17
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 236
Ingående avskrivningar	-2 013
Årets försäljningar/utrangeringar	9
Årets avskrivningar	-169
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 172
Ingående uppskrivningar	275
Årets försäljningar/utrangeringar	-2
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-30
Utgående ackumulerade uppskrivningar	243
Planenligt restvärde	3 307

Affärsverksamheter

Ingående anskaffningsvärde	13
Årets anskaffningar	0
Årets försäljningar/utrangeringar	0
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	13
Ingående avskrivningar	-4
Årets försäljningar/utrangeringar	0
Årets avskrivningar	0
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5
Ingående uppskrivningar	0
Årets försäljningar/utrangeringar	0
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	0
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0
Planenligt restvärde	8

Publika fastigheter

Ingående anskaffningsvärde	1 915
Årets anskaffningar	141
Årets försäljningar/utrangeringar	-104
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 953
Ingående avskrivningar	-1 017
Årets försäljningar/utrangeringar	104
Årets avskrivningar	-37
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-951
Ingående uppskrivningar	420
Årets försäljningar/utrangeringar	0
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-33
Utgående ackumulerade uppskrivningar	387
Planenligt restvärde	1 389

Fastigheter för annan verksamhet

(hyresfast., industrifast. Tomträtsmark)

Ingående anskaffningsvärde	11
Årets anskaffningar	0
Årets försäljningar/utrangeringar	0
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11
Ingående avskrivningar	-3
Årets försäljningar/utrangeringar	0
Årets avskrivningar	0
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3
Ingående uppskrivningar	2
Årets försäljningar/utrangeringar	0
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	0
Utgående ackumulerade uppskrivningar	2
Planenligt restvärde	9

Övriga fastigheter

Ingående anskaffningsvärde	11
Årets anskaffningar	0
Årets försäljningar/utrangeringar	0
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11
Ingående avskrivningar	-5
Årets försäljningar/utrangeringar	0
Årets avskrivningar	0
Överföringar till/från annat tillgångsslag	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5
Ingående uppskrivningar	2
Årets försäljningar/utrangeringar	0
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	0
Utgående ackumulerade uppskrivningar	2
Planenligt restvärde	7

Not 9 VÄRDEPAPPER, ANDELAR OCH BOSTADSRÄTTER				
SAMMANSTÄLLD REDOVISNING		2010	2009	
Bostadsrätter		142	143	
Aktier		2	2	
Värdepapper		252	243	
Övriga andelar		0	0	
Summa		396	387	
KOMMUNEN				
Aktier och andelar	Antal	Nominellt värde i tkr	Bokfört värde i tkr	Ägarandel %
Uppsala Stadshus AB	370 000	1,0	1 545 377	100
Grafiskt Utbildningscenter AB	6 760	0,1	676	68
Uppsala Tourism AB	7 500	0,0	378	64
Upplands Lokaltrafik AB	348	2,5	4 147	29
Aktier och andelar i dotterföretag			1 550 578	
Svenska Kommunförsäkrings AB	1 524	1,0	1 860	5
Övriga aktier			1 860	
SUMMA			1 552 438	
Obligationer			252 091	
Bostadsrätter			141 964	
Övriga andelar			28	
SUMMA AKTIER, ANDELAR, VÄRDEPAPPER OCH BOSTADSRÄTTER			1 946 521	

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

KOMMUNEN

	2010	2009	2010	2009	
Not 10 LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR					
Lån till Banverket *	-	150	Fyrishov AB	120	120
Övriga fordringar	46	59	AB Uppsala Kommuns Industrihus	340	270
Summa	46	209	Uppsala Stadshus AB	920	870
			Uppsala Kommuns Fastighets AB	260	160
			Uppsala Vatten och Avfall AB	844	797
			Banverket*	-	150
			Gamla Uppsala Buss AB	118	98
			Uppsala Konsert & Kongress AB	18	18
			Övriga fordringar	40	41
			Värdereglering	-12	-12
			Summa	2 648	2 512
* räntefritt lån avseende Uppsala Resecentrum		* räntefritt lån avseende Uppsala Resecentrum			

Not 11 KORTFRISTIGA FORDRINGAR					
Kundfordringar	231	252	Fordringar på staten	84	43
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			Fordringar koncernkonto	288	257
Fordringar på staten	275	192	Nästa års amorteringar på långfristiga fordringar	225	311
Övriga kortfristiga fordringar	37	36	Kundfordringar	259	131
Summa	686	781	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	267	259
			Övriga fordringar	42	54
			Summa	1 165	1 055

Not 12 EGET KAPITAL					
Ingående balans	5 337	5 160	Ingående balans	5 999	5 833
Omföring VA-verksamhet	-	-36	Omfördelning av VA- och Avfallsverksamhetens kapital	-	-36
Nedskrivning av uppskrivning	-	-15	Årets resultat	167	202
Koncernjusteringar/övrigt	-1	3			
Årets resultat	242	225	Varav reserverade medel för pensionsutbetalningar		
Summa	5 578	5 337	Ingående balans	245	175
			Årets reservation	70	70
			Summa	6 166	5 999

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

KOMMUNEN

2010 2009 2010 2009

Not 13 AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar pensioner och särskild löneskatt		Avsättningar pensioner och särskild löneskatt			
Ingående avsättningar pensioner	436	382	Ingående avsättningar pensioner	430	376
Förändring avsättningar	47	54	Pensionsutbetalningar	-36	-32
			Nyintjänad pension	53	42
			Arbetslagare som pensioneras	21	17
Summa avsättningar pensioner och löneskatt	483	436	Rante och basbeloppsuppräknig	10	28
			Övrigt	-1	-1
			Utgående avsättning	477	430
			Varav pensioner exkl garantipension	365	328
			garantipensioner	19	18
Uppskjutet skatteskuld	18	16	löneskatt	93	84
			Summa avsättningar pensioner och löneskatt		
Övriga avsättningar			Övriga avsättningar		
Övrigt	54	59	Övrigt	10	11
Summa övriga avsättningar	54	59	Summa övriga avsättningar	10	11
Summa	555	512	Summa	487	441
			Aktualiseringsgrad	94,0%	94,0%

Not 14 OBLIGATIONS LÅN OCH SKULDER TILL KREDITINSTITUT					
Obligationslån	690	500	Obligationslån	690	500
Övriga skulder till kreditinstitut	2 519	2 795	Skulder till kreditinstitut	965	935
Summa	3 209	3 295	Summa	1 655	1 435
			Lånelängd		
			andel lån på mellan 1-5 år	100,0%	93,0%
			andel lån på mellan 6-10 år		7,0%
			Summa	100%	100%
			Genomsnittsränta	3,6%	3,7%

Not 15 ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA SKULDER					
Checkräkningskrediter	3	103	Checkräkningskrediter (1 250 mnkr)	3	103
Förutbetalda anläggningsavgifter VA	220	208	Deponerade medel elhandel	4	4
Investeringsfond VA	88	92	Långfristig leasingsskuld	4	1
Långfristig leasingsskuld	4	1	Medfinansiering Citybanan	168	-
Medfinansiering Citybanan	168	-			
Summa	483	404	Summa	179	108
			Genomsnittsränta checkräkningskrediter	0,6%	0,7%

2010 2009 2010 2009

Not 16 KORTFRISTIGA LÅN					
Kortfristiga låneskulder till kreditinstitut	3 541	2 864	Kortfristiga skulder till kreditinstitut	1 250	1 070
			varav nästa års amorteringar	998	220
			varav kortfristig del finansiell leasing	2	1
Summa	3 541	2 864	Summa	1 250	1 070

Not 17 ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER					
Leverantörsskulder	572	481	Leverantörsskulder	332	338
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 248	1 627	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 002	1 343
Övriga kortfristiga skulder	203	160	varav semesterlöneskuld	326	332
Summa	2 023	2 268	arbetsgivaravgifter	90	82
			pensionskostnader individuell del	153	146
			särskild löneskatt individuell del	37	36
			Övriga kortfristiga skulder	395	347
			varav personalens källskatt		68
			Summa	1 729	2 028

Not 18 ANSVARSFÖRBINDELSER						
SAMMANSTÄLLD REDOVISNING						
		2010	2009			
Borgensförbindelser		26	25			
Garantiförbindelser		2	1			
Pensionsförpliktelser		3 843	3 980			
Övriga ansvarsförbindelser		0	16			
Summa		3 870	4 023			
Övriga förbindelser						
Visstidspension för förvaltningschefer och kommunalråd		3	28			
Pensionsförpliktelser för bolags styrelse och ledning		0	0			
Avtalat avgångsvederlag för bolags styrelse och ledning		2	3			
KOMMUNEN						
		2010			2009	
		Koncern-			Koncern-	
Borgensförbindelser	Externt	internt	Totalt	Externt	internt	Totalt
Borgen avseende småhus	8		8	10		10
Borgen mot bostadsföretag och flerbostadshus					279	279
Borgen mot kommunala bolag					265	265
Borgen mot föreningar	17		17	14		14
Borgen för pensionsförpliktelser		5	5		6	6
Borgensförbindelser totalt	25	5	30	24	550	574
Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse						
Ingående avsättning exkl löneskatt			3 203			3 116
Gamla utbetalningar			-110			-106
Ränte- och basbeloppsuppräknig			42			214
Övrigt			-42			-21
Löneskatt pensionsförpliktelser			750			777
Utgående avsättning			3 843			3 980
Aktualiseringsgrad 94%						
Garantiförbindelser			1			-
Summa ansvarsförbindelser			3 874			4 554
ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER						
KAPITALTÄCKNINGSGARANTI						
Uppsala kommun förbinder sig genom en kapitaltäckningsgaranti till Uppsala Stadshus AB att täcka eventuella framtida förluster i bolaget.						
Uppsala Stadshus AB har i sin tur lämnat kapitaltäckningsgaranti till sina dotterbolag.						
PENSIONSUTFÄSTELSER						
Visstidspension för en tio kommunalråd			3			28

ÖVRIGA TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

LEASINGAVTAL

Operationell leasing

	Sammanställd redovisning		Kommunen	
	2010	2009	2010	2009
Årets leasingavgifter				
Byggnader	256	277	256	277
Fordon	15	18	5	6
Kontorsutrustning inkl datautrustning	7	23	6	23
Övrigt	1	2	1	2
TOTALT	279	321	268	308
Framtida leasingavgifter				
inom ett år	308	296	294	284
senare än ett år men inom fem år	662	591	619	545
senare än fem år	724	620	724	620

Finansiell leasing

Redovisat värde enligt balansräkningen

Maskiner och inventarier	6	3	6	3
	6	3	6	3
Framtida leasingavgifter				
inom ett år	1	1	1	1
senare än ett år men inom fem år	4	2	4	2
senare än fem år	0	0	0	0

Aktieägartillskott, koncernbidrag och bidrag

	Aktieägar-tillskott		Koncern-bidrag		Bidrag *)	
	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Uppsala Kommun					180	
Upplands Lokaltrafik AB						45
AB Uppsalabuss						134
Uppsala stadsteater AB						1
Summa					180	180
Uppsala Stadshus AB	-141	0	-95	180		
Uppsalahem, koncern		95	-95	0		
Uppsala Kommuns Fastighets AB		7	-7	0		
Uppsala Kommuns Industrihus, koncern		33	-70	0		
Gamla Uppsala Buss, koncern		5	-8	0		
AB Uppsalabuss		0	0	25		
Fyrishov AB		1	-1	0		
Uppsala stadsteater AB		0	0	57		
Uppsala Konsert och Kongress AB		0	0	14		
Uppsala Vatten och Avfall AB		0	0	0		
Summa	-141	141	-275	275		

*) Avser dels 179,2 miljoner kronor som Gatu-och trafiknämnden betalar ut som bidrag till AB Uppsalabuss och Upplands Lokaltrafik AB, dels 1,0 mnkr som Kommunstyrelsen betalar ut i form av avtalsättning till Uppsala stadsteater AB.

Lån och borgen

	Lån		Borgen	
	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Uppsala Kommun	-2 693			-5
Uppsala Stadshus AB		920		0
Uppsalahem, koncern	0	0	0	0
Uppsala Kommuns Fastighets AB	0	260	0	0
Uppsala Kommuns Industrihus, koncern	0	340	0	5
Gamla Uppsala Buss, koncern	0	138	0	0
Fyrishov AB	0	120	0	0
Uppsala Konsert och Kongress AB	0	18	0	0
Uppsala Vatten och Avfall AB	0	897	0	0
Summa	-2 693	2 693	-5	5

Investeringsredovisning

Belopp i miljoner kronor	KF-Budget <u>2010</u> ¹	Utfall <u>2010</u>
<u>Kommunstyrelsen och uppdragsnämnder</u>		
Kommunstyrelsen	22	29
Barn- och ungdomsnämnden	1	0
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	1	0
Nämnden för vuxna med funktionshinder	1	0
Äldrenämnden	3	4
Fritids- och naturvårdsnämnden	25	19
Kulturnämnden	9	6
Gatu- och trafiknämnden	175	109
<i>varav Resecentrum exkl P-garaget</i>		-5
Fastighetsnämnden exkl exploatering	540	328
<i>varav konsert- och kongresshus</i>		1
<i>varav utvecklingsinvesteringar-markköp</i>	40	56
Byggnadsnämnden	2	2
Räddnings- och beredskapsnämnden	15	6
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0	0
Överförmyndarnämnden	0	0
SUMMA KOMMUNSTYRELSEN OCH UPPDRAGSNÄMNDER	793	503
Produktionsnämnder		
Styrelsen för vård och bildning	64	34
Produktionsnämnden för självstyrande skolor	12	6
Styrelsen för teknik och service	21	16
SUMMA PRODUKTIONSÄMNDER	97	56
Ofördelat	16	0
SUMMA NÄMNDER EXKL UTVECKLINGSVESTERINGAR	906	559
Exploatering		
Fastighetsnämnden		-140
Parkeringsgaraget GTN (omsättningstillgång)		-140

1) Inklusive pågående investeringar från 2009 med 178 miljoner kronor.

Arvoden, löner till förtroendevalda och direktörer

Nämnd		Årsarvode	Årslön
Kommunstyrelsen			
Ordf.	Gunnar Hedberg (m)	744 000	
1:e vice ordf.	Karolina Hilding (fp) t.o.m. 31/10	525 000	
2:e vice ordf.	Lena Hartwig (s) t.o.m. 31/10	525 000	
1:e vice ordf	Mohammad Hassan fr.o.m. 1/11	105 000	
2:e vice ordf	Marlene Burwick fr.o.m. 1 /11	105 000	
FC	Kenneth Holmstedt		1 281 600
Barn- och ungdomsnämnden			
Ordf.	Cecilia Forss (m)	168 000	
1:e vice ordf.	Anna Widén (fp)	87 600	
2:e vice ordf.	Bengt Sandblad (s)	87 600	
FC	Boris Enquist t.o.m. 26/9		58 400 kr/månad
FC	Carola Helenius-Nilsson fr.o.m. 16/9		70 000 kr/månad
Byggnadsnämnden			
Ordf.	Liv Hahne (m)	129 600	
vice ordf.	Monica Östman (s)	87 600	
FC	Bengt Andrén		768 000
Fastighetsnämnden			
Ordf.	Lars-Gunnar Karlsson (m)	87 600	
vice ordf.	Stavros Giangozoglu (s)	56 400	
FC	Sven-Gunnar Dahlquist		1 063 800
Fritids- och naturvårdsnämnden			
Ordf.	Ali Moulavi (m)	87 600	
1:e vice ordf.	Ola Leife (c)	56 400	
2:e vice ordf.	Erik Pelling (s)	56 400	
FC	Lena Lantz		648 000
Gatu- och trafiknämnden			
Ordf.	Anders Westerlind (fp)	87 600	
1:e vice ordf.	Liv Hahne (m)	56 400	
2:e vice ordf.	Per-Eric Eriksson (s)	56 400	
FC	Tom Karlsson		711 600
Kulturnämnden			
Ordf.	Jan-Erik Wikström (fp)	56 400	
vice ordf.	Peter Gustavsson (s)	32 400	
FC	Sten Bernhardsson		541 200
FC UAS	Ingegerd Ström		564 000
Miljö- och hälsoskyddsnämnden			
Ordf.	Urban Wästljung (fp)	87 600	
1:e vice ordf.	Örjan Nilsson (m)	56 400	
2:e vice ordf.	Leo Jager (s)	56 400	
FC	Helena Lindblad		681 600
Nämnden för serveringstillstånd och lotterier			
Ordf.	Jan Hedvall (kd)	32 400	
vice ordf.	Mats Hedgren (s)	16 800	

FC	Helena Lindblad		681 600
Nämnden för vuxna med funktionshinder			
Ordf.	Stig Rågdahl (m)	129 600	
1:e vice ordf.	Martin Wisell (kd)	87 600	
2:e vice ordf.	Violet Engström (s)	87 600	
FC	Roger Jo Linder		637 200
Räddnings- och beredskapsnämnden			
Ordf.	Jan Ulmander (c)	87 600	
vice ordf.	Patrik Kjellin (s)	56 400	
FC	Anders Ahlström		645 600
Socialnämnden för barn och unga			
Ordf.	Anders A Aronsson (fp)	129 600	
vice ordf.	Lars Persson (s)	87 600	
FC	Boris Enquist t.o.m. 15/9		58 400 kr/månad
FC	Carola Helenius-Nilsson fr.o.m.16/9		70 000 kr/månad
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden			
Ordf.	Mohamad Hassan (fp)	168 000	
1:e vice ordf.	Torbjörn Aronson (kd)	87 600	
2:e vice ordf.	Ulrik Wärnsberg (s)	87 600	
FC	Boris Enquist t.o.m. 15/9		58 400 kr/månad
FC	Carola Helenius-Nilsson fr.o.m.16/9		70 000 kr/månad
Äldrenämnden			
Ordf.	Gustav von Essen (kd) t.o.m. 29/11	154 000	
1:e vice ordf.	Gunnel Jägare (m)	87 600	
2:e vice ordf.	Agneta Eriksson (s)	87 600	
FC	Tommy Winberg		669 000
Överförmyndarnämnden			
Ordf.	Lars-Gunnar Eriksson (c)	56 400	
vice ordf.	Bertil Brunn (s)	32 400	
FC	Peter Wråke		506 400
Namngivningsnämnden			
Ordf.	Anna-Karin Westerlund	16 800	
FC	Bengt Andrén		768 000
Styrelsen för teknik och service			
Ordf.	Ann-Marie Petersson (m)	87 600	
vice ordf.	Kerstin Westman (s)	56 400	
FC	Erica Lundgren		710 400
Styrelsen för vård och bildning			
Ordf.	Fredrik Sjöberg (fp)	168 000	
1:e vice ordf.	Lars-Olof Bäckman (m)	87 600	
2:e vice ordf.	Agneta Boström (s)	87 600	
FC	Ulla Holmgren		930 000
Nämnden för självstyrande skolor			
Ordf.	Rigmor Stenmark (c)	32 400	
1:e vice ordf.	Jonny Husén	16 800	

Redovisningsprinciper

Kommunens årsredovisning är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och de rekommendationer som utgivits av Rådet för kommunal redovisning. I de fall kommunen avviker från rekommendationerna redogörs detta för nedan.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Semesterlöneskuld beräknas individuellt för samtliga personalkategorier.

Principer för avslut av projekt avseende exploateringsfastigheter

Större exploateringsprojekt

För större områden där tomtförsäljningar och utbyggnad av anläggningar bedöms pågå under längre tid än sex år görs avgränsningar geografiskt av lämpliga etapper. Avslut av etapper sker successivt. Fördelning av gemensamma kostnader på de olika etapperna utförs. Avslut av etapper görs när huvuddelen av äganderätten till tomtmark övergått till annan och kostnaderna någorlunda säkert kan bedömas. Medel kan avsättas för åtgärder som utförs i senare skede, exempelvis garantiåtaganden.

Mindre exploateringsprojekt

Projekt som i huvudsak genomförs under längst en period av sex år. Avgränsning görs geografiskt på karta. Avslut görs när huvuddelen av äganderätten övergått till annan och kostnaderna någorlunda säkert kan bedömas. Medel kan avsättas för åtgärder som utförs i senare skede, exempelvis garantiåtaganden.

Avskrivningar

Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter bedömning av tillgångens nyttjandeperiod, vägledning finns i Sveriges Kommuner och Landstings förslag till avskrivningstider. Huvudsakligen tillämpas följande avskrivningstider:

Fastigheter	20-50 år
Maskiner och inventarier	3-20 år
Konst	ingen avskrivning

Ändring av redovisningsprincip

Införandet av ett nytt ekonomisystem har inneburit att avskrivningar och kapitalkostnader redovisas nästkommande körning efter aktivering.

Sammanställd redovisning

Syfte med den sammanställda redovisningen, den kommunala motsvarigheten till koncernredovisning, är att ge en sammanfattande bild av kommunens totala ekonomiska ställning och åtaganden. Den omfattar all kommunal verksamhet i den mån kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande, oavsett om den bedrivs i förvaltnings- eller företagsform.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i de förvärvade företaget vid förvärvstidpunkten eliminerats. I redovisningen ingår sålunda endast kapital som intjänats efter förvärvet. Med proportionell konsolidering menas att i den sammanställda redovisningen ingår så stor del av dotterföretagets eller intresseföretagets eller intresseföretagets resultat- och balansräkning som svarar mot kommunens ägarandel.

I den sammanställda redovisningen har konsolideringen skett av boksluten för de civilrättsliga underkoncernerna.

I balansräkning uppdelas de obeskattade reserverna i en del som uppskjuten skatt under avsättningar och i en del under eget kapital.

Från och med år 2009 görs en sammanställning på de större kommunala entreprenader, över 1 miljon kronor, som upphandlas av externa bolag.

Beslut

Med hänvisning till innehållet i denna årsredovisning får kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta:

att godkänna den lämnade årsredovisningen för 2010 och fastställa kommunens respektive den sammanställda resultat- och balansräkningen för 2010 samt

att reservera 70 miljoner kronor av årets resultat för att möta framtida pensionsutbetalningar

Gunnar Hedberg

Kenneth Holmstedt

Jan Malmberg

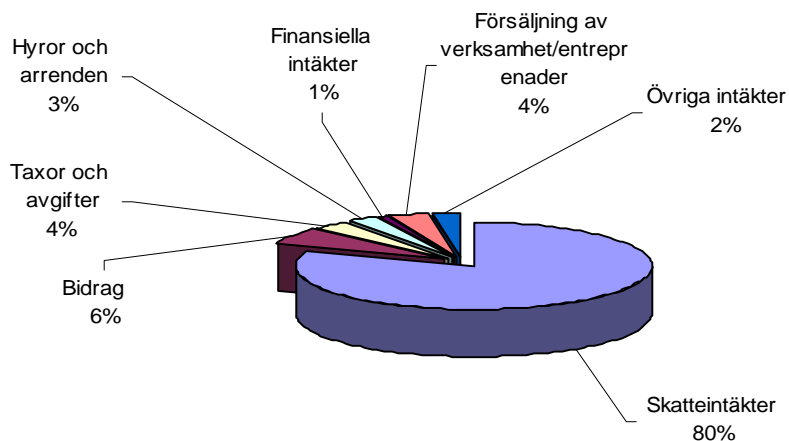

Revisionsberättelse

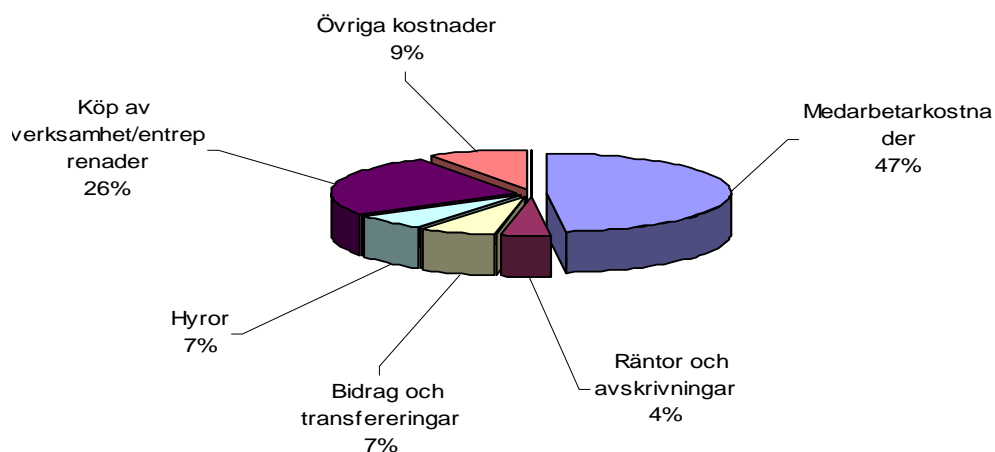
Utdelas separat papper

Våra pengar

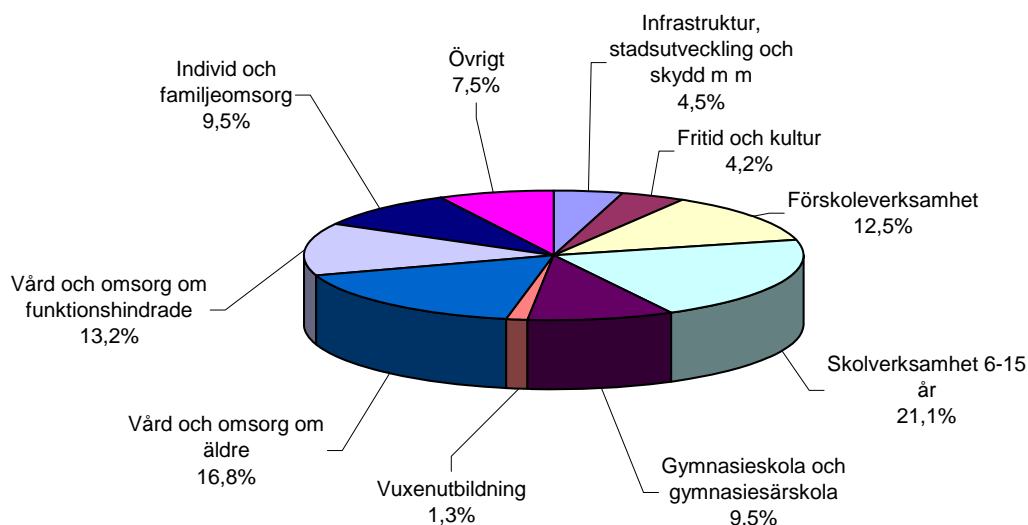
HÄRIFRÅN KOM PENGARNA 2010

TILL DET HÄR GICK PENGARNA 2010

NETTOKOSTNAD PER VERKSAMHET

Belopp i tusen kronor	Nettokostnader	Nettokostnader	Avvikelse	Avvikelse	Netto-
	bokslut 2010	KF-budget 2010 1)	(tkr)	(procent)	kostnad (kr/invånare)
Politisk verksamhet	74 857	71 832	3 025	4%	378
Infrastruktur, stadsutveckling och skydd m	388 384	459 635	-71 251	-16%	1 964
Fritid och kultur	360 391	354 717	5 673	2%	1 822
Pedagogisk verksamhet	3 795 735	3 828 322	-32 586	-1%	19 191
- Förskoleverksamhet	1 068 289	1 080 616	-12 327	-1%	5 401
- Skolverksamhet 6-15 år	1 802 383	1 810 682	-8 299	0%	9 113
- Gymnasieskola och gymnasiesärskola	810 670	817 124	-6 455	-1%	4 099
- Vuxenutbildning	114 393	119 899	-5 505	-5%	578
Vård och omsorg	3 374 316	3 371 247	3 070	0%	17 060
- Vård och omsorg om äldre	1 437 034	1 492 616	-55 582	-4%	7 266
- Vård och omsorg om funktionshindrade	1 127 352	1 084 183	43 169	4%	5 700
- Individ och familjeomsorg	809 931	794 448	15 483	2%	4 095
Särskilt riktade insatser	108 353	128 112	-19 759	-15%	548
Affärsverksamhet och färdtjänst	234 614	259 596	-24 981	-10%	1 186
- Affärsverksamhet	178 858	195 552	-16 694	-9%	904
- Färdtjänst	55 756	64 044	-8 288	-13%	282
Kommunledning och gemensam verksamhet	222 502	221 440	1 062	0%	1 125
SUMMA NETTOKOSTNADER	8 559 152	8 694 900	-135 748	-2%	43 275

1) Budgeten har utökats med 52 387 tkr genom tillkommande beslut av Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

RESULTAT PER NÄMND

Belopp i tusen kronor	Intäkter exkl kommun- bidrag	Kostnader	Netto- kostnader	Kommun- bidrag	Resultat 2010	Resultat 2009
Namngivningsnämnden, kommunstyrelsen och valnämnden						
Kommunstyrelsen	112 470	-367 249	-254 779	262 185	7 406	8 847
Valnämnden	2 148	-4 590	-2 442	3 009	567	1 765
Namngivningsnämnden	0	-181	-181	202	21	51
Summa namngivningsnämnden, kommunstyrelsen och valnämnden			-257 402	265 396	7 994	10 663
Uppdragsnämnder						
Barn- och ungdomsnämnden	241 121	-3 328 580	-3 087 459	3 119 950	32 491	38 722
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	311 610	-1 633 039	-1 321 428	1 313 090	-8 338	-49 132
Nämnden för vuxna med funktionshinder	106 397	-1 109 701	-1 003 304	987 934	-15 370	46
Socialnämnden för barn och unga	84 228	-490 501	-406 274	410 268	3 994	-2 771
Äldrenämnden	161 291	-1 690 642	-1 529 351	1 564 065	34 714	57 939
Fritids- och naturvårdsnämnden	34 668	-224 919	-190 251	190 395	144	33
Gatu- och trafiknämnden	61 077	-523 664	-462 587	457 675	-4 912	-1 252
Fastighetsnämnden	1 301 789	-1 287 601	14 188	60 513	74 701	45 179
Kulturnämnden	763	-156 732	-155 969	156 100	131	204
Byggnadsnämnden	56 104	-73 206	-17 102	18 278	1 176	1 829
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	12 916	-29 253	-16 337	16 942	605	1 945
Räddnings- och beredskapsnämnden	21 592	-137 891	-116 299	124 219	7 920	4 282
Nämnden för serveringstillstånd och lotterier	3 850	-3 691	159	289	448	851
Överförmyndarnämnden	4 087	-13 822	-9 736	9 786	50	383
Summa uppdragsnämnder			-8 301 750	8 429 504	127 754	98 257
Produktionsstyrelser						
Styrelsen för vård och bildning	5 199 417	-5 114 873			84 545	17 020
Produktionsnämnden för självstyrande kommunala skolor	259 262	-255 097			4 166	1 737
Styrelsen för teknik och service	917 989	-913 266			4 723	13 716
Summa produktionsstyrelser					93 434	32 472
Summa nämnder och styrelser					229 182	141 393
Finansförvaltningen					-62 319	60 688
TOTALT KOMMUNEN					166 863	202 081

Anmärkning: siffrorna i tabellen är avrundade och summerar därför inte exakt.

Bolagen

NYCKELTAL

Belopp i mnkr	Rörelsens intäkter		Resultat efter finansiella poster		Balansomslutning		Soliditet	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Helägda bolag								
Uppsala Stadshus AB	3	3	-33	-73	3 581	3 462	72%	72%
Uppsalahem, koncern	1 005	975	76	84	5 373	5 085	22%	22%
Uppsala Kommuns Fastighets AB	92	85	7	9	542	408	18%	23%
Uppsala Kommuns Industrihus, koncern	193	166	78	58	1 013	956	53%	51%
Uppsala Parkerings AB	7	7	0	-2	159	21	10%	79%
AB Uppsalabuss	310	326	-26	21	64	77	29%	65%
Gamla Uppsala Buss, koncern	344	311	25	6	286	221	32%	32%
Fyrishov AB	87	83	1	2	146	145	8%	8%
AB Uppsala stadsteater	25	24	-56	-57	27	25	36%	37%
Uppsala Konsert & Kongress AB	72	65	-14	-17	35	37	4%	4%
Uppsala Vatten och Avfall AB	413	404	-2	-8	1 399	1 355	3%	4%
Uppsala Kommuns Gasgenerator AB	1	1	0	0	0	0	95%	89%
Delägda bolag								
Uppsala Tourism AB 63,6%	11	10	0	0	11	9	11%	12%
Grafiskt Utbildningscenter AB, koncern 67,6%	50	52	-2	-2	16	17	29%	39%
Upplands Lokaltrafik AB, koncern 29%	212	205	0	-1	86	73	7%	7%

Externa utförare inom Uppsala kommuns vård och omsorg

Avtal över 1 miljon kronor.

CVO. Institutet	Aleris
Almen AB	Assistansia AB
Attendo Care AB	Avenira Center (TBK)
Björkbackagården AB	Brostugegården AB
Brukarassistans Uppland	Brukarkooperativet JAG
Carema Orkidén AB	C-Företaget
EBK Utbildning AB	Eken Care AB
Frösunda LSS AB	Fyrisgården
Förenade Care AB	Föreningen Solåkraby
Hagastiftelse	Harvik vård AB
Inagården	K Rehab
Klingbrogården	Knivsta rehab (Aleris)
Olivia Personlig assistans	Omvårdnad i Skönvik AB
Opalen Vård AB	Rikskooperativet Blå
Rånäs rehab (Aleris)	SRK Konsultation AB
Stiftelsen Göransgården	Särnmark Assistans
Söderstöd AB	Sörgårdens utveckling AB
Österby Omvårdnad	Stiftelsen Andreas And's minne
Aleris Äldreomsorg AB	Diakonistiftelsen Samariterhemmet
Attendo Care AB	Kosmo AB
Förenade Care AB	

FEM ÅR

I SAMMANDRAG

	2010	2009	2008	2007	2006
Allmänt					
Antal invånare 31 december	197 787	194 751	190 668	187 541	185 187
Genomsnittlig utdebitering per 100 kr	31,70	31,70	31,70	31,80	31,90
varav kommunens ¹	21,33	21,33	21,33	21,43	21,53
Skattekraft i procent av rikets (taxeringsår) ^{2,3}	102,02	101,70	101,70	102,60	102,00
Kommunens verksamhet					
Skatteintäkter och statligt utjämningsbidrag, netto (mnkr)	8 496	8 041	7 877	7 478	7 091
Verksamhetens nettokostnader, totalt (mnkr)	8 184	7 866	7 700	7 402	6 745
dito, skattefinansierad verksamhet (mnkr)	8 184	7 866	7 741	7 479	6 807
Verksamhetens nettokostnader i procent av skatteintäkter	96,3	97,8	97,8	99,0	95,1
Finansnetto (mnkr)	24	27	-41	59	-4
Resultat före extraordinära poster (mnkr)	334	202	136	135	342
Årets resultat (mnkr)	167	202	136	135	342
Nettoinvesteringar (mnkr)	559	489	724	1 206	1 017
Låneskuld, koncernextern räntebärande (mnkr)	2 906	2 607	3 012	3 090	2 080
Låneskuld per invånare, kr	14 693	13 386	15 797	16 476	11 232
Anläggningstillgångar per invånare, kr	52 515	51 666	54 235	54 236	48 575
Soliditet, procent	54	54	52	54	59
Kassalikviditet, procent	48	38	34	40	39
Kommunkoncernens verksamhet					
Verksamhetens nettokostnader, totalt (mnkr)	7 917	7 614	7 363	7 206	6 570
Finansiella intäkter och kostnader netto (mnkr)	-192	-233	-262	-191	-140
Årets resultat (mnkr)	242	225	250	73	387
Nettoinvesteringar i anläggningstillgångar (mnkr)	1 840	1 185	1 263	1 818	1 507
Anläggningstillgångar (mnkr)	14 745	13 904	13 495	13 121	12 029
Räntebärande lång- och kortfristiga skulder (mnkr)	6 758	6 263	6 891	6 460	5 251
Soliditet, procent	36	36	36	37	40

Förklaringar

¹ Skattesatsen fastställs varje år av kommunfullmäktige. Den anges som antalet utdebiterade kronor och ören per skattekrona (1 skattekrona = 100 kronor beskattningsbar inkomst).

² Beskattningsbar inkomst dividerat med 100 kallas skatteunderlag. Skatteunderlaget dividerat med folkmängden kallas skattekraft.

³ I beräkningen av skattekraften för 2010 har SKL:s prognos för skatteunderlagetsutveckling från december 2010 och kommunens egen prognos.

Ord och begrepp

Aktualiseringsgrad Den andel av personakterna för anställd medarbetare som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar

Anläggningstillgångar Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav. Tillgångarna kan vara materiella, till exempel byggnader, eller finansiella, till exempel obligationer

Ansvarsförbindelse tagande att fullgöra vissa ekonomiska förpliktelser, till exempel pensionsåtagandet.

Avskrivning Fördelad totalutgift för en anläggningstillgång efter tillgångens livslängd/nyttjandetid.

Avsättningar Ekonomiska förpliktelser eller åtaganden som är säkra eller sannolika, men ovissa till belopp eller till den tidpunkt de ska infrias, till exempel pensionsförpliktelse

Balanskravet I kommunallagen regleras at kommunerna varje år ska ha ekonomi i balans

Balansräkning Beskriver kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt. Visar hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur detta har anskaffats, det vill säga med främmande (skulder) och med egna (eget kapital) medel.

Eget kapital Visar den del av tillgångarna som finansierats med egna medel

Kassaflödesanalys Visar hur en räkenskapsperiod löpande verksamhet har finansierats samt hur periodens löpande verksamhet och investeringar har inverkat på finansiell verksamhet och likvid ställning

Kommunbidrag Kommunfullmäktiges fördelning av budgeterade skattemedel och statsbidrag till nämnder

Kortfristiga skulder/fordringar Lån, skulder och fordringar som förfaller till betalning inom ett år

Likvida medel/likviditet Anger vilken betalningsberedskap som finns på kort sikt. Motsvarar kassa och bank

Långfristiga skulder/fordringar Skulder och fordringar som förfaller till betalning senare än ett år efter räkenskapsårets utgång

Omsättningstillgångar Tillgångar som inte innehas för stadigvarande bruk utan löpande byts ut eller förändras

Periodisering Fördelning av kostnader och intäkter till den period då resurserna tillkommer eller förbrukas

Resultaträkning Sammanställning av årets driftverksamhet (intäkter och kostnader) och med vad den(resultatet) påverkat eget kapital

Sammanställd redovisning Omfattar all kommunal verksamhet i den mån kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande, oavsett om den bedrivs i förvaltnings- eller företagsform

Soliditet Andelen tillgångar som finansierats med egna medel (förhållandet mellan eget kapital och totala balansomslutningen. Mått på långsiktig betalningsförmåga. Hög soliditet innebär låg finansiell risk

Verksamhetens nettokostnader Visar skillnaden mellan verksamhetens kostnader, som personal-, lokal-, och övriga driftskostnader och verksamhetens intäkter, som bidrag, avgifter och ersättning. Finansieras med skattemedel